

**HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINACIJSKIH USLUGA**

PRIJEDLOG

**ZAKONA O OBVEZNYM I DOBROVOLJNYM
MIROVNSKIM FONDOVIMA**

(16. svibnja 2011.)

UVOD

Mirovinska reforma je stalni društveni proces optimizacije između veličine i načina izdvajanja, odnosno ulaganja doprinosa ovisno o kretanju zaposlenosti, ekonomskoj snazi i demografskim kretanjima u društvu. U procesu optimizacije, Republika Hrvatska primjenjuje koncepte međugeneracijske solidarnosti i individualne kapitalizirane štednje.

S obzirom na činjenicu da se koncept kapitalizirane štednje primjenjuje od 2002. godine i da za sobom povlači niz ekonomskih, socijalnih i političkih pitanja, potrebno je nakon gotovo devet godina od primjene ovog modela ocijeniti društvene troškove i koristi te potencijal mogućih izmjena zakonskog okvira.

Koristeći svoje zakonske ovlasti, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga je izradila do sada najtemeljitiju analizu stanja i prijedlog teksta novog Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima u kojima uz pojedine članke, koji donose bitne izmjene postojećeg stanja, omogućuje interaktivno pretraživanje njihova obrazloženja u tekstualnom obliku, potkrijepljeno brojnim izračunima u obliku analiza, tablica i grafova.

Prije toga, u nastavku se nalazi prikaz *Poslovanja obveznih mirovinskih društava* i prikaz *Mirovinskog sustava* koji se otvaraju klikom na naslov.

[POSLOVANJE OBVEZNIH MIROVINSKIH DRUŠTAVA](#)

[MIROVINSKI SUSTAV](#)

Pored svakog članka prijedloga zakona navedena su obrazloženja i izračuni vezana uz isti. Jednostavnim klikom miša na link *Obrazloženja* pored svakog članka zakona dolazite na pripadajuće obrazloženje ili izračun. Na kraju teksta svakog obrazloženja nalazi se link *Nazad* koji Vas vodi nazad na pripadajući članak prijedloga Zakona.

PRIJEDLOG ZAKONA O OBVEZNYM I DOBROVOLJNYM MIROVINSKIM FONDovima

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje osnivanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova, u sklopu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje; osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje mirovinskim fondovima, rad banke skrbnika mirovinskog fonda te postupak i mjere nadzora koje provodi i donosi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Članak 2.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. *mirovinsko društvo* – znači obvezno mirovinsko društvo ili dobrovoljno mirovinsko društvo,
2. *obvezno mirovinsko društvo* – znači dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću koje upravlja obveznim mirovinskim fondom,
3. *dobrovoljno mirovinsko društvo* – znači dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondom,
4. *mirovinski fond* – znači obvezni mirovinski fond ili dobrovoljni mirovinski fond,
5. *obvezni fond* – znači obvezni mirovinski fond koji osniva i kojim upravlja obvezno mirovinsko društvo,
6. *dobrovoljni fond* – znači dobrovoljni mirovinski fond koji osniva i kojim upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo, a koji može biti otvoreni mirovinski fond i zatvoreni mirovinski fond,
7. *konzervativni, uravnoteženi i agresivni potportfelj* - znače zasebne potportfelje unutar obveznog mirovinskog fonda. Potportfelji se međusobno razlikuju prema vrsti financijskih instrumenata u koje ulažu, unutar investicijske politike pojedinog mirovinskog fonda, a trebaju osigurati povećanje vrijednosti imovine fonda. Ovisno o vrsti potportfelja, različit je i stupanj rizika vezan uz ulaganja i povećanje vrijednosti imovine potportfelja i fonda. Stupanj rizika je najveći u agresivnom potportfelju, a najniži u konzervativnom potportfelju.
8. *član fonda* – je osiguranik koji je prijavljen obveznom fondu i/ili osoba koja je pristupila dobrovoljnom fondu na temelju sklopljenog ugovora. Članovi obveznog mirovinskog fonda ujedno se smatraju ovlaštenicima na poslovnom udjelu, odnosno dionicama na koje otpada 50% temeljnog kapitala obveznog mirovinskog društva.
9. *korisnik mirovine* – je osoba koja ostvaruje pravo na mirovinu,
10. *osobni račun* – račun otvoren na ime člana fonda u odabranom mirovinskom fondu, na kojem se knjiže uplaćeni doprinosi i sve promjene osobne imovine člana fonda tijekom razdoblja individualne kapitalizirane štednje,
11. *privremeni račun* – račun otvoren za prosljeđivanje sredstava nepovezanih uplata i uplata koje nakon povezivanja nije moguće proslijediti u obvezne fondove,
12. *prijenos računa* – znači prijenos pripadajuće imovine člana iz jednog u drugi fond,
13. *godišnja informativna brošura* – znači izjavu mirovinskog društva s cjelovitom, točnom i objektivnom informacijom o mirovinskom fondu i mirovinskom društvu koje upravlja tim fondom, na temelju koje potencijalni član fonda može donijeti odluku o članstvu u mirovinskom fondu,
14. *dobrovoljni mirovinski program* – izjava osiguravatelja kojom se obvezuje da će članovima dobrovoljnoga mirovinskog fonda osigurati isplatu mirovine i druge vrste mirovinskih davanja dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, a ta izjava mora sadržavati postupak za određivanje

mirovinske isplate, učestalost i trajanje isplata, te ostale informacije o mirovinskom programu koje su važne za donošenje odluke pojedinca o pristupanju dobrovoljnom mirovinskom programu,

15. *pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda* – pravna ili fizička osoba, uključujući i sindikate i poslodavce te udruge pripadnika samostalnih djelatnosti, koja osniva zatvoreni mirovinski fond (sponzorirani fond) zajedno s dobrovoljnim mirovinskim društvom te plaća doprinose u zatvoreni mirovinski fond u ime i za račun članova fonda,

16. *mirovinski plan* – je ugovor kojim se reguliraju međusobna prava i obveze za stjecanje prava na mirovinu,

17. *biometrički rizici* – su rizici povezani sa smrću, invalidnošću ili dugim životnim vijekom,

18. *povući sredstva* – znači prenijeti sredstva koja su na osobnom računu člana s ciljem isplate mirovinskog davanja,

19. u odnosu na određenu pravnu ili fizičku osobu prema ovome Zakonu (u daljnjem tekstu: subjekt), *povezana osoba* je:

– dioničar ili grupa dioničara koji su posredno ili neposredno imatelji 10% ili više udjela (kvalificirani udio) u kapitalu ili glasačkim pravima ili manjeg udjela koji omogućava ostvarenje utjecaja, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi takav subjekt, sve do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji,

– svaki subjekt, osim Republike Hrvatske, u kojem je prvi subjekt posredno ili neposredno imatelj 10% ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima ili manjeg udjela koji omogućava ostvarenje utjecaja, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi takvo tijelo, sve do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji udjela u kapitalu, odnosno prava u odlučivanju,

– svaki drugi subjekt u kojem su dioničar ili imatelj udjela izravno ili neizravno imatelji 10% ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima, ako je u isto vrijeme isti dioničar ili imatelj udjela imatelj, također izravno ili neizravno, 10% ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima u prvom subjektu, sve do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji udjela u kapitalu, odnosno prava u odlučivanju,

– svaka fizička osoba ili osobe koje mogu, izravno ili neizravno, utjecati na odluke subjekta,

– svaki član uprave, prokurist ili član nadzornog odbora ili drugog tijela subjekta koje donosi odluke ili provodi nadzor,

– u odnosu na svaku gore navedenu osobu, bračni drug ili srodnik do uključujući drugog koljena,

20. pojam povezanosti definiran u točki 19. ovoga članka znači povezanost prvog i drugog subjekta, zatim povezanost drugog i trećeg subjekta te povezanost trećeg i četvrtog subjekta. Povezanost četvrtog subjekta s bilo kojim daljnjim subjektom ne smatra se povezanom osobom s prvim subjektom,

21. *banka skrbnik* – banka kojoj je mirovinsko društvo povjerilo imovinu mirovinskog fonda i s kojom je sklopilo ugovor o pohrani i čuvanju imovine,

22. *skrbnik* – pravna osoba kojoj je dobrovoljno mirovinsko društvo povjerilo imovinu zatvorenog mirovinskog fonda i s kojom je sklopilo ugovor o pohrani i čuvanju imovine, a koja je dobila odobrenje za obavljanje poslova skrbništva prema propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje kreditnih institucija ili propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje investicijskih društava, odnosno pravna osoba koja obavlja poslove depozitara prema propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje društava za upravljanje investicijskim fondovima i investicijskih fondova,

23. *država članica* – znači državu članicu Europske unije,

24. *matična država članica* – znači državu članicu u kojoj je registrirano sjedište dobrovoljnog mirovinskog društva i u kojoj obavlja djelatnost, ili ako nema registrirano sjedište, onda je to država u kojoj dobrovoljno mirovinsko društvo obavlja djelatnost,

25. *država članica domaćin* – znači državu članicu čije se zakonodavstvo koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove, primjenjuje na odnos između pokrovitelja i članova,

26. *dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice* – znači instituciju, bez obzira na pravni oblik, koja ima odobrenje nadležnog nadzornog tijela te države članice i posluje na temelju prikupljanja mirovinskih doprinosa i koja je neovisna o poslodavcu pokrovitelju ili udruge samostalnih djelatnosti,

27. *zatvoreni mirovinski fond u drugoj državi članici* – znači zatvoreni mirovinski fond koji je osnovan za potrebe pokrovitelja iz te države članice,

28. *zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima* – znači zatvoreni mirovinski fond gdje se jamči isplata prava na mirovinu, ukoliko je osnivanje takve vrste fonda prema propisima države članice domaćina dopušteno, a kojim upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo iz Republike Hrvatske za pokrovitelja iz druge države članice,

29. *Agencija* – znači „Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga“,

30. *nadležno tijelo* – je tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države članice, nadležno za nadzor aktivnosti koje su vezane za pružanje usluga dodatnog mirovinskog sustava.

(2) U odnosu na dobrovoljne zatvorene mirovinske fondove izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *dodatni mirovinski sustav* – znači svako dobrovoljno mirovinsko (strukovno) osiguranje uspostavljeno u skladu s ovim Zakonom sa svrhom da osigura dodatnu mirovinu radnicima, članovima sindikata ili članovima udruga samostalnih djelatnosti,

2. *dodatna mirovina* – znači starosnu mirovinu ili invalidsku i obiteljsku mirovinu, a koje su predviđene pravilima dodatnog mirovinskog osiguranja uspostavljenog prema ovom Zakonu, sa svrhom da upotpuni davanja koja se ostvaruju iz obveznog mirovinskog osiguranja,

3. *pravo na mirovinu* – znači pravo na svako davanje na koje član fonda ili drugi korisnik ima pravo na temelju pravila dodatnog mirovinskog osiguranja, odnosno ovoga Zakona,

4. *ostvareno pravo na mirovinu* – znači svako pravo na davanje koje je ostvareno nakon ispunjavanja uvjeta prema pravilima dodatnog mirovinskog osiguranja, odnosno ovoga Zakona,

5. *doprinos* – znači svaku uplatu u dodatno mirovinsko osiguranje od strane radnika, njegovog poslodavca ili drugog pokrovitelja,

6. *izaslani radnik* – znači osobu koja je upućena na rad u drugu državu članicu i na koju se nastavno primjenjuje hrvatsko zakonodavstvo o mirovinskom osiguranju za vrijeme rada u odnosnoj državi.

Članak 3.

U pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom, na mirovinska društva i mirovinske fondove na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima i drugih zakona kojima su uređena pitanja vezana za poslovanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova.

GLAVA II. MIROVINSKO DRUŠTVO

Članak 4.

(1) Mirovinsko društvo osniva se i posluje kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, u skladu s odredbama propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Kada je mirovinsko društvo osnovano u obliku dioničkog društva može izdati samo redovne dionice na ime.

(3) Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, mirovinsko se društvo mora odnositi jednako prema svim dioničarima, odnosno imateljima udjela i ne smije priznavati nikakva dodatna prava ili povlastice određenim dioničarima, odnosno imateljima udjela, ograničavati njihova prava niti im nametati dodatne odgovornosti.

(4) Agencija vodi registar mirovinskih društava i mirovinskih fondova. Agencija će pravilnikom propisati sadržaj, oblik i način vođenja registra mirovinskih društava i mirovinskih fondova.

Članak 5.
(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Članovi obveznog mirovinskog fonda smatraju se svakodobnim ovlaštenicima na poslovnom udjelu, odnosno dionicama na koje otpada 50% temeljnog kapitala obveznog mirovinskog društva.
- (2) Za potrebe provedbe upisa članova obveznog mirovinskog fonda kao ovlaštenika na poslovnom udjelu, odnosno dionicama obveznog mirovinskog društva prema stavku 1. ovoga članka, u odgovarajućim upisnicima i registrima upisivat će se obvezni mirovinski fond.
- (3) Kada obvezno mirovinsko društvo isplaćuje dobit, ista će se rasporediti tako da 50% dobiti koja se isplaćuje pripada obveznom mirovinskom fondu, a preostalih 50% dobiti pripada imateljima poslovnih udjela, odnosno dioničarima obveznog mirovinskog društva koji nisu članovi obveznog mirovinskog fonda.
- (4) Način ostvarivanja prava članova obveznog mirovinskog fonda kao ovlaštenika na poslovnom udjelu, odnosno dionicama obveznog mirovinskog društva odredit će pravilnikom Agencija, uz suglasnost Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Članak 6.

- (1) Tvrtka obveznog mirovinskog društva mora sadržavati riječi "društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom", odnosno "društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom" u slučaju dobrovoljnoga mirovinskog društva.
- (2) Samo mirovinska društva osnovana u postupku propisanom ovim Zakonom imaju pravo koristiti u svojoj tvrtki riječi navedene u stavku 1. ovoga članka.
- (3) Ako mirovinsko društvo ne podnese Agenciji zahtjev za dobivanje odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom prema ovome Zakonu, u roku od dva mjeseca od dana upisa u sudski registar ili ako, nakon njegova upisa u sudski registar Agencija ne izda odobrenje za osnivanje mirovinskog fonda i za obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom, odnosno oduzme to odobrenje, mirovinsko društvo mora promijeniti svoju tvrtku tako da iz nje bez odgode ukloni riječi "društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom", odnosno "društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom".

Članak 7.

- (1) Predmet poslovanja mirovinskog društva jest isključivo osnivanje mirovinskog fonda i upravljanje tim fondom, te aktivnosti koje su izravno povezane s obavljanjem poslova upravljanja mirovinskim fondom.
- (2) Obvezno mirovinsko društvo može osnovati i upravljati samo jednim obveznim fondom.
- (3) Dobrovoljno mirovinsko društvo može osnovati i upravljati s više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Članak 8.

- (1) Dobrovoljno mirovinsko društvo može upravljati zatvorenim mirovinskim fondom u drugoj državi članici, a o čemu Agencija vodi evidenciju.
- (2) Dobrovoljno mirovinsko društvo će obavijestiti Agenciju o namjeri prihvaćanja pokroviteljstva nad zatvorenim mirovinskim fondom od strane pokrovitelja iz druge države članice.
- (3) Uz obavijest iz stavka 2. ovoga članka dobrovoljno mirovinsko društvo će navesti podatke o pokrovitelju iz druge države članice i to kako slijedi:
 - puni naziv pokrovitelja,
 - njegovo sjedište i
 - osnovne karakteristike mirovinskog plana kojim će upravljati za pokrovitelja.

(4) Agencija će u roku od 3 mjeseca od dana zaprimanja obavijesti i podataka iz stavka 2. i 3. ovoga članka, osim ako postoji sumnja da administrativna struktura ili financijska situacija u dobrovoljnom mirovinskom društvu te dobar poslovni ugled i profesionalne kvalifikacije i iskustvo osoba koje upravljaju dobrovoljnim mirovinskim društvom nisu kompatibilni s predloženim djelovanjem u državi članici domaćinu, obavijestiti nadležno tijelo države članice domaćina i o tome će obavijestiti dobrovoljno mirovinsko društvo.

(5) Prije nego dobrovoljno mirovinsko društvo započne upravljati zatvorenim mirovinskim fondom u drugoj državi članici, nadležno tijelo države članice domaćina će unutar dva mjeseca od zaprimanja obavijesti iz stavka 4. ovoga članka, obavijestiti Agenciju o odredbama zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove i drugim propisima koji se primjenjuju u slučaju upravljanja zatvorenim mirovinskim fondom u državi članici domaćinu, a posebice o odredbama koje se odnose na ograničenja ulaganja i obveze informiranja članova. Nakon zaprimanja navedenih podataka Agencija će ih proslijediti dobrovoljnom mirovinskom društvu.

(6) Nakon primitka podataka iz stavka 5. ovoga članka ili ako iste podatke ne dobije u roku iz stavka 5. ovoga članka od strane Agencije, dobrovoljno mirovinsko društvo može početi s upravljanjem zatvorenim mirovinskim fondom u drugoj državi članici u skladu s odredbama zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove i drugim pripadajućim propisima koji se primjenjuju u slučaju upravljanja zatvorenim mirovinskim fondom u državi članici domaćinu.

(7) Dobrovoljno mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom u drugoj državi članici obvezno je dostavljati članovima fonda sve one podatke koje su prema propisima države članice domaćina obvezna dostavljati dobrovoljna mirovinska društva kojima je ta država matična država.

(8) Nadležno tijelo države članice domaćina će obavijestiti Agenciju o bitnim promjenama odredbi i propisa iz stavka 5. ovoga članka, a koje mogu utjecati na karakteristike i funkcioniranje zatvorenog mirovinskog fonda u toj državi članici.

(9) Nadležno tijelo države članice domaćina provodi stalni nadzor usklađenosti aktivnosti dobrovoljnog mirovinskog društva koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom u drugoj državi članici s odredbama zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnose na mirovinske planove države članice domaćina iz stavka 5. i 7. ovoga članka. Ako se nadzorom utvrde određene nepravilnosti nadležno tijelo države članice domaćina će odmah obavijestiti Agenciju. Agencija će u suradnji s nadležnim tijelom države članice domaćina poduzeti potrebne mjere kako bi osigurali da dobrovoljno mirovinsko društvo prestane kršiti odredbe zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove.

(10) Ako unatoč svim mjerama iz stavka 9. ovoga članka poduzetim od strane Agencije ili ako poduzete mjere nisu prikladne, a dobrovoljno mirovinsko društvo nastavi s kršenjem odredbi zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove države članice domaćina, nadležno tijelo države članice domaćina može, nakon što informira Agenciju, poduzeti potrebne mjere za sprječavanje ili kažnjavanje daljnjih nepravilnosti, koje uključuju ako je to potrebno i zabranu rada dobrovoljnog mirovinskog društva.

Članak 9.

(1) Dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice koje ima odobrenje za rad nadležnog tijela matične države članice može upravljati zatvorenim mirovinskim fondom osnovanim za potrebe pokrovitelja iz Republike Hrvatske, pri čemu se mora pridržavati odredbi zakonodavstva Republike Hrvatske koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti.

(2) Nadležno tijelo matične države članice će obavijestiti Agenciju da dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice ima namjeru prihvatiti pokroviteljstvo nad zatvorenim mirovinskim fondom od strane pokrovitelja iz Republike Hrvatske.

(3) Prije nego dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice započne upravljati zatvorenim mirovinskim fondom za pokrovitelja iz Republike Hrvatske, Agencija će unutar dva mjeseca od zaprimanja obavijesti iz stavka 2. ovoga članka obavijestiti nadležno tijelo matične države članice o odredbama zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove i o drugim propisima koji se primjenjuju u slučaju upravljanja zatvorenim mirovinskim fondom u Republici Hrvatskoj, a posebno o ograničenjima ulaganja iz članka 100. i informiranja članova iz članka 161. ovoga Zakona.

(4) Dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom čiji je pokrovitelj iz Republike Hrvatske obvezno je dostavljati članovima fonda sve podatke u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(5) Agencija će obavijestiti nadležno tijelo matične države članice o bitnim promjenama odredbi i propisa iz stavka 3. ovoga članka, a koje mogu utjecati na karakteristike i funkcioniranje zatvorenog mirovinskog fonda za pokrovitelja iz Republike Hrvatske.

(6) Agencija provodi stalni nadzor usklađenosti aktivnosti dobrovoljnog mirovinskog društva iz druge države članice koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom čiji je pokrovitelj iz Republike Hrvatske s odredbama zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove u Republici Hrvatskoj. Ako se nadzorom utvrde određene nepravilnosti Agencija će odmah obavijestiti nadležno tijelo matične države članice. Nadležno tijelo matične države članice će u suradnji s Agencijom poduzeti potrebne mjere kako bi osigurali da dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice prestane kršiti odredbe zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove u Republici Hrvatskoj.

(7) Ako unatoč svim mjerama iz stavka 6. ovoga članka poduzetim od strane nadležnog tijela matične države članice ili ako poduzete mjere nadležnog tijela matične države članice nisu prikladne, a dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice nastavi s kršenjem odredbi zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove u Republici Hrvatskoj, Agencija će, nakon što informira nadležno tijelo matične države članice, poduzeti potrebne mjere za sprječavanje ili kažnjavanje daljnjih nepravilnosti, koje uključuju ako je to potrebno i zabranu rada dobrovoljnog mirovinskog društva iz druge države članice.

Članak 10.

Agencija će surađivati s nadležnim tijelima država članica u cilju razmjene informacija i razvijanja najboljeg iskustva na području zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti kako bi spriječila narušavanje konkurentnosti i kreirala potrebne uvjete za nesmetano stjecanje članstva u zatvorenim mirovinskim fondovima u državama članicama.

Članak 11.

Kada pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima jamči isplatu prava na mirovinu obvezan je na redovno financiranje.

Članak 12.

(1) Osim dobrovoljnog mirovinskog društva iz druge države članice, upravljanje zatvorenim mirovinskim fondom može obavljati i investicijski upravitelj osnovan u drugoj državi članici koji ima dozvolu za obavljanje te aktivnosti, u skladu s propisima države članice koji uređuju osnivanje i poslovanje društava za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, investicijskih društava, kreditnih institucija i društava za životno osiguranje.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice također se primjenjuju na investicijskog upravitelja iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 13.

Mirovinsko društvo upravlja mirovinskim fondom za naknadu koja se obračunava prema odredbama članka 84. ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Najniži temeljni kapital obveznog mirovinskog društva iznosi 40.000.000,00 kuna, a dobrovoljnoga mirovinskog društva 15.000.000,00 kuna.

(2) Temeljni kapital mirovinskog društva ne može se povećavati javnim upisom.

Članak 15.

(1) Temeljni kapital mirovinskog društva može se uplatiti samo u novcu (kunama).

(2) Temeljni kapital mirovinskog društva mora se uplatiti u ukupnom iznosu prije upisa u sudski registar.

Članak 16.

Temeljni kapital mirovinskog društva ne smije potjecati iz zajmova ili kredita, niti smije biti opterećen na bilo koji način.

Članak 17.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Kapital mirovinskog društva mora u svakom trenutku biti veći ili jednak većem od sljedeća dva iznosa:

1. jednoj polovini najnižega temeljnog kapitala utvrđenog ovim Zakonom,
2. jednoj četvrtini općih troškova iz prethodne poslovne godine.

(2) Mirovinsko društvo će bez odgode obavijestiti Agenciju o svakom smanjenju kapitala društva ispod razine utvrđene stavkom 1. ovoga članka.

(3) Ako se u roku koji utvrdi Agencija, a koji ne smije biti kraći od 3 mjeseca niti duži od 6 mjeseci, kapital društva ne poveća na potrebnu razinu povećanjem temeljnog kapitala, Agencija će mirovinskom društvu oduzeti odobrenje za rad.

Članak 18.

Ista pravna ili fizička osoba može biti dioničar, odnosno imati udjel samo u jednom obveznom mirovinskom društvu.

Članak 19.

(1) Prije svake transakcije dionicama ili udjelima, odnosno promjene imatelja ili strukture imatelja određenoga mirovinskog društva, potrebno je pribaviti odobrenje Agencije. Svaka transakcija ili promjena imatelja kod koje se prekrši ovaj uvjet, ništeta je.

(2) Mirovinsko društvo podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka u ime subjekta koji namjerava obaviti transakciju dionicama, odnosno udjelima.

(3) Agencija će izdati odobrenje za transakcije dionicama, odnosno udjelima, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva, ako subjekt u čije ime mirovinsko društvo podnosi zahtjev zadovoljava uvjete utvrđene ovim Zakonom.

(4) Ako Agencija u roku iz stavka 3. ovoga članka ne odluči o izdavanju odobrenja za transakcije dionicama, odnosno udjelima, smatra se da je odobrenje izdano.

Članak 20.

(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Tijela mirovinskog društva su: uprava, nadzorni odbor, skupština i revizijski odbor.
- (2) O održanim sastancima ili sjednicama tijela mirovinskog društva vode se zapisnici.

Članak 21.

(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Uprava mirovinskog društva mora imati najmanje dva člana koji zajedno zastupaju, predstavljaju mirovinsko društvo i vode poslove mirovinskog društva. Predsjednik uprave imenuje se iz redova članova uprave.
- (2) Članovi uprave mirovinskog društva ne smiju biti ovlašteni za samostalno zastupanje mirovinskog društva.
- (3) Članovi uprave mirovinskog društva dužni su voditi poslove mirovinskog društva u punom radnom vremenu i biti u radnom odnosu s mirovinskim društvom.
- (4) Članovi uprave mirovinskog društva dužni su voditi poslove mirovinskog društva s područja Republike Hrvatske
- (5) Prokurist mirovinskog društva ne smije biti ovlašten za samostalno zastupanje mirovinskog društva, niti mirovinsko društvo smiju zastupati samo prokuristi.
- (6) Član uprave i prokurist mirovinskog društva mora biti osoba koja zadovoljava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima, koja ima dobar ugled, odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo za vođenje poslova mirovinskog društva pažnjom dobrog stručnjaka.
- (7) Članom uprave i prokuristom mirovinskog društva može biti imenovana osoba koja je dobila odobrenje Agencije za obavljanje funkcije člana uprave i prokuriste i ima položeni ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja mirovinskih fondova ili neki drugi međunarodno priznati stručni ispit iz područja upravljanja investicijama koji odobri Agencija.
- (8) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 7. ovoga članka, podnose članovi, odnosno nadzorni odbor mirovinskog društva za mandat koji ne može biti duži od pet godina.
- (9) U postupku odlučivanja o odobrenju iz stavka 7. ovoga članka, Agencija može zatražiti da kandidat za člana uprave mirovinskog društva predstavi program vođenja poslova mirovinskog društva.
- (10) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati uvjete kojima članovi uprave, nadzornog odbora i prokuristi mirovinskog društva moraju udovoljavati, sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja, dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu, sadržaj te dokumentacije te postupak podnošenja zahtjeva i izdavanja odobrenja.
- (11) Agencija će organizirati obrazovni program i provođenje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja mirovinskih fondova. Sadržaj i trajanje obrazovnog programa, uvjete za pristup ispitu, postupak provođenja ispita, uvjete za dobivanje licence kao i važenje licence ovlaštenog upravitelja mirovinskim fondovima propisuje Agencija pravilnikom.
- (12) U slučaju da mirovinsko društvo vodi upravni odbor, isti mora imenovati najmanje dva izvršna direktora. Odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona o članovima uprave mirovinskog društva na odgovarajući se način primjenjuju na izvršne direktore.

Članak 22.

- (1) Član nadzornog odbora mirovinskog društva mora biti osoba koja zadovoljava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima, koja ima dobar ugled, odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo za vođenje i nadziranje poslova mirovinskog društva pažnjom dobrog stručnjaka.
- (2) Članom nadzornog odbora mirovinskog društva može biti imenovana osoba koja je dobila odobrenje Agencije za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora.

(3) U nadzorni odbor obveznog mirovinskog društva imenuje se predstavnik članova obveznog mirovinskog fonda kojim to društvo upravlja. Način i kriterije za imenovanje predstavnika članova obveznog mirovinskog fonda u nadzorni odbor obveznog mirovinskog društva odredit će pravilnikom Agencija, uz suglasnost Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

(4) Niti jedna odluka nadzornog odbora obveznog mirovinskog društva ne može se donijeti bez suglasnosti predstavnika članova obveznog mirovinskog fonda.

(5) U nadzorni odbor mirovinskog društva ne mora biti imenovan, odnosno izabran predstavnik radnika mirovinskog društva.

Članak 23.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinsko društvo dužno je ustrojiti revizijski odbor sastavljen od 5 članova i to većinom od neovisnih stručnjaka.

(2) Jedan član revizijskog odbora je član uprave mirovinskog društva i on ne može biti predsjednik odbora.

(3) Zadaće revizijskog odbora su sljedeće:

- nadzor procesa financijskog izvješćivanja i samih financijskih izvješća,
- nadzor efektivnosti i efikasnosti sustava internih kontrola, interne revizije, usklađenosti s relevantnim propisima i upravljanja rizicima,
- nadzor izvješća vanjske revizije,
- nadzor izvješća ovlaštenog aktuara,
- nadzor procesa koje provodi mirovinsko društvo prema odredbama članka 34. ovoga Zakona,
- davanje suglasnosti na odabir internog i vanjskog revizora.

(4) Revizijski odbor dužan je obavještavati nadzorni odbor mirovinskog društva o svim ključnim problemima proizašlima iz aktivnosti mirovinskog društva koje su u njegovu djelokrugu rada na kontinuiranoj osnovi.

(5) Revizijski odbor dužan je jednom godišnje nadzornom odboru mirovinskog društva podnijeti izvješće sa svojim mišljenjem o:

- procesu financijskog izvješćivanja i samim financijskim izvješćima,
- efektivnosti i efikasnosti sustava internih kontrola, interne revizije, usklađenosti s relevantnim propisima i upravljanja rizicima,
- izvješću vanjske revizije,
- procesu donošenja investicijskih odluka, delegiranja poslova na treće osobe, korištenja vanjskih usluga i drugih poslova koji su od značaja za mirovinsko društvo i mirovinski fond.

(6) Revizijski odbor dužan je jednom u tri godine nadzornom odboru mirovinskog društva podnijeti izvješće sa svojim mišljenjem o izvješću i mišljenju ovlaštenog aktuara.

(7) Mirovinsko društvo dužno je javno objaviti izvješće iz stavka 5. ovoga članka najkasnije do 30. lipnja svake godine, za prethodnu godinu.

Članak 24.

(1) Član uprave ili nadzornog odbora, prokurist i zaposlenik mirovinskog društva ne može biti član uprave ili nadzornog odbora i prokurist:

1. bilo kojega drugoga mirovinskog društva,
2. skrbnika ili banke skrbnika mirovinskog fonda,
3. bilo koje povezane osobe u odnosu na subjekte navedene u točkama 1. i 2. ovoga stavka,
4. investicijskog društva,
5. društva za upravljanje investicijskim fondovima.

(2) Član uprave ili nadzornog odbora i prokurist mirovinskog društva ne može biti i osoba:

- koja je kažnjena za kazneno djelo uzrokovanja stečaja, povrede obveze vođenja poslovnih knjiga, oštećenja vjerovnika, pogodovanja vjerovnika, zlorabice u postupku prisilne nagodbe ili stečaja,

neovlaštenog otkrivanja i pribavljanja poslovne ili proizvodne tajne, te djela prijevare, iz Kaznenog zakona i to na vrijeme od pet godina nakon pravomoćnosti presude kojom je osuđena, a u to se vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne;

- protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva za vrijeme dok traje zabrana;

- koja je kažnjena za prekršaj ili kazneno djelo prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira, Zakonu o tržištu kapitala, Zakonu o kaznenim djelima protiv tržišta kapitala ili Zakonu o investicijskim fondovima.

(3) Zabrana predviđena u stavku 1.i 2. ovoga članka primjenjuje se također i na osobe koje su u radnom, komisionarskom ili drugom sličnom odnosu sa subjektima navedenima u tom stavku.

(4) Članovi uprave i nadzornog odbora, prokuristi i zaposlenici mirovinskog društva ne smiju obavljati nikakve poslove niti pružati usluge kojima konkuriraju poslovanju mirovinskog društva.

(5) Član uprave, prokurist i zaposlenik mirovinskog društva ne smije obnašati neku dužnost u državnoj službi ili biti namještenik državne ili lokalne i područne (regionalne) samouprave ili tijela odgovornih Vladi Republike Hrvatske ili Hrvatskom saboru.

(6) Uprava mirovinskog društva odgovorna je za zapošljavanje osoba s kvalifikacijama, vještinama, znanjima i iskustvom potrebnim za obavljanje povjerenih im dužnosti.

Članak 25.

(1) Pored članova uprave, u mirovinskom društvu moraju biti zaposleni analitičar i računovođa, koji mogu ujedno biti i članovi uprave mirovinskog društva te osoba za upravljanje rizicima, osoba za praćenje usklađenosti s relevantnim propisima i interni revizor.

(2) Mirovinsko društvo mora imati računovodstveni odjel i voditi računovodstvo mirovinskih fondova kojima upravlja u skladu s propisima o računovodstvu.

(3) Računovodstvo mirovinskog društva i mirovinskog fonda mora biti u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

(4) Agencija donosi pravilnik o vođenju knjigovodstva i računovodstva mirovinskih društava i mirovinskih fondova, te o sadržaju, rokovima izrade i dostave, kao i objavu financijskih izvješća mirovinskih društava i mirovinskih fondova.

Članak 26.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinsko društvo, odnosno članovi njegove uprave, prokuristi i zaposlenici dužni su:

1. u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanja prava i obveza iz tih odnosa pridržavati se načela savjesnosti i poštenja,

2. u izvršavanju svojih obveza postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima te propisima Republike Hrvatske (pažnja dobrog stručnjaka),

3. svakodnevno paziti na sukob interesa.

(2) Mirovinsko društvo odgovorno je članovima mirovinskog fonda za štetu nastalu zbog neispunjenja, neurednog ili neprimjerenog ispunjenja svojih obveza koje se odnose na upravljanje fondom, osim ako neispunjenje ili neprimjerenost ispunjenje proizlazi iz okolnosti za koje mirovinsko društvo nije odgovorno i za koje nije moglo biti odgovorno i ako je vodilo poslovanje pažnjom dobrog stručnjaka.

(3) Šteta nastala zbog neispunjenja, neurednog ili neprimjerenog ispunjenja obveza mirovinskog društva ne može se namiriti iz imovine mirovinskog fonda.

(4) Članovi mirovinskog fonda imaju pravo na naknadu štete od mirovinskog društva i članova uprave mirovinskog društva za svaku štetu koja je nastala zbog povrede i/ili propusta njihove obveze da ispune svoje zakonom i/ili prospektom mirovinskog fonda propisane obveze i dužnosti.

(5) Mirovinskom društvu, članovima uprave i nadzornog odbora, prokuristima i zaposlenicima mirovinskog društva interesi članova mirovinskih fondova kojima mirovinsko društvo upravlja moraju

uvijek biti prioritet i nikada svoje interese ili interese povezanih osoba ne smiju stavljati ispred interesa članova.

Članak 27.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinsko društvo dužno je, uzimajući u obzir vrstu, opseg i složenost poslovanja društva, ustrojiti, provoditi i redovito održavati:

1. organizacijsku strukturu s jasno definiranim, transparentnim i dosljednim linijama odgovornosti,
2. primjeren sustav internih kontrola,
3. učinkovite strategije i postupke za utvrđivanje, upravljanje, praćenje i izvješćivanje o rizicima kojima je ili bi moglo biti izloženo,
4. odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke,
5. učinkovite mjere za nadzor i zaštitu informatičkog sustava.

Članak 28.

(1) Mirovinsko društvo dužno je propisati i provoditi primjerene politike i postupke koji su potrebni kako bi se osiguralo da:

1. mirovinsko društvo posluje u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
2. članovi uprave, prokuristi i zaposlenici postupaju u skladu s odredbama iz točke 1. ovoga članka pri izvršavanju svojih obveza i u skladu s propisima koji uređuju osobne transakcije s financijskim instrumentima, kako je uređeno pravilnikom o organizacijskim zahtjevima mirovinskog društva koji će donijeti Agencija.

Članak 29.

Mirovinsko društvo dužno je provoditi učinkovite organizacijske i administrativne mjere i postupke s ciljem poduzimanja razumnih koraka za sprječavanje utjecaja sukoba interesa.

Članak 30.

(1) Mirovinsko društvo dužno je poduzeti sve primjerene mjere koje su potrebne da bi se osiguralo njegovo neprekidno i redovito poslovanje.

(2) Za postizanje svrhe iz stavka 1. ovoga članka mirovinsko društvo dužno je koristiti odgovarajuće sustave, sredstva i postupke, koji su proporcionalni vrsti i opsegu njegova poslovanja.

Članak 31.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinsko društvo dužno je, uz odobrenje Agencije, donijeti i implementirati pravilnik kojim se uređuje sukob interesa.

(2) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka sadržavat će identifikaciju, praćenje i kontrolu mogućih sukoba interesa, a uzet će u obzir sukob interesa koji može nastati iz aktivnosti vezanih uz:

- mirovinski fond,
- mirovinski plan,
- mirovinska društva,
- osnivača mirovinskog društva i/ili imatelja udjela u mirovinskom društvu,
- druge subjekte uključene u sustav upravljanja doprinosa članova mirovinskog fonda.

Članak 32.

(1) Mirovinsko društvo ne može koristiti svoja sredstva kako bi:

1. steklo bilo koje dionice, udjele, financijske instrumente ili ostala prava u bilo kojem drugom subjektu, osim obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira koje je izdala ili za koje jamči Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica OECD-a te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a i ulaganja u depozite, potvrda o ulozima ili repo poslova kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ili ako stječe drugo mirovinsko društvo, u skladu sa člankom 41. ovoga Zakona,
2. odobrilo bilo koji zajam ili pružilo jamstva,
3. sklopilo ugovor o bilo kojem zajmu ili kreditu, uključujući izdavanje obveznica i/ili komercijalnih zapisa, u ukupnom iznosu koji je viši od određenog postotka od vrijednosti temeljnoga kapitala, utvrđenoga propisima Agencije.

(2) Mirovinsko društvo ne smije koristiti sredstva mirovinskih fondova kojima upravlja za podmirenje obveza i odgovornosti koje nisu u izravnoj vezi s poslovanjem i obvezama mirovinskog fonda.

Članak 33.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinsko društvo dužno je uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima razmjerno opsegu i složenosti svoga poslovanja, a koji mora uključivati najmanje:

1. strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima,
2. organizacijski ustroj s definiranim ovlastima i odgovornostima za upravljanje rizicima,
3. proces upravljanja rizicima,
4. djelotvoran sustav internih kontrola.

(2) Mirovinsko društvo dužno je propisati, primjenjivati i redovito ažurirati odgovarajuće, učinkovite i sveobuhvatne strategije i politike upravljanja rizicima u svrhu utvrđivanja značajnih rizika povezanih s poslovanjem mirovinskog društva i radom mirovinskih fondova, poslovnim procesima i sustavima mirovinskog društva i mirovinskih fondova i, kad je to moguće, utvrđivanja prihvatljivog stupnja rizika.

(3) Strategije upravljanja rizicima moraju odražavati temeljni odnos mirovinskog društva i mirovinskog fonda prema rizicima kojima je ili bi moglo biti izloženo u poslovanju radi sprječavanja nedosljednosti, nejasnoća i neuravnoteženosti pri upravljanju mirovinskim fondovima, a najmanje moraju uključivati:

1. ciljeve i opća načela prepoznavanja, preuzimanja i upravljanja rizicima te nadzor rizika,
2. identifikaciju i procjenu rizika, sustav kontrola, informacije, izvješćivanje i komunikaciju vezanu uz rizike,
3. plan implementacije sustava upravljanja rizicima u mirovinskom društvu i mirovinskom fondu.

(4) Politike upravljanja rizicima moraju omogućiti realizaciju strategija upravljanja rizicima, a najmanje moraju uključivati:

1. određivanje sklonosti preuzimanju rizika za pojedine rizike,
2. metodologiju utvrđivanja i mjerenja, odnosno procjenjivanja rizika kojima su mirovinsko društvo i mirovinski fond izloženi ili mogu biti izloženi u svom poslovanju,
3. postupke za ovladavanje i praćenje rizika,
4. mjere u slučaju odstupanja od primjene usvojenih politika i postupaka,
5. mjere u slučaju kriznih situacija,
6. organizacijska pravila odvijanja procesa upravljanja rizicima, uključujući i njegov opis,
7. pravila rada sustava internih kontrola,

(5) Mirovinsko društvo dužno je na osnovu strategija i politika upravljanja rizicima i utvrđenog prihvatljivog stupnja rizika donijeti učinkovite postupke i mjere upravljanja rizicima.

(6) Mirovinsko društvo dužno je pratiti i ocjenjivati primjerenost, sveobuhvatnost i učinkovitost

donesenih strategija, politika i postupaka upravljanja rizicima, te primjerenost i učinkovitost predviđenih mjera u svrhu otklanjanja mogućih nedostataka u strategijama, politikama i postupcima upravljanja rizicima, uključujući i propuste relevantnih osoba.

(7) Uspostavljenu strategiju upravljanja rizicima i plan upravljanja rizicima mirovinsko društvo dužno je bez odgode dostaviti Agenciji te ih redovito revidirati.

(8) O svakoj reviziji uspostavljene strategije upravljanja rizicima i plana upravljanja rizicima mirovinsko društvo dužno je bez odgode obavijestiti Agenciju, kao i o svim promjenama izloženosti rizicima, solventnosti i likvidnosti mirovinskog društva.

(9) Agencija će donijeti smjernice upravljanja rizicima u mirovinskim društvima i mirovinskim fondovima.

Članak 34.

Mirovinsko društvo dužno je postupati stručno i s dužnom pažnjom prilikom donošenja investicijskih odluka, delegiranja poslova na treće osobe, korištenja vanjskih usluga i drugih poslova koji su od značaja za mirovinsko društvo i mirovinski fond.

Članak 35.

(1) Uprava mirovinskog društva sudjeluje u procesu upravljanja rizicima i odgovorna je za isti, a svi zaposlenici mirovinskog društva moraju sudjelovati u provođenju sustava upravljanja rizicima.

(2) Mirovinsko društvo dužno je u procesu upravljanja rizicima odrediti apetit za rizikom mirovinskog društva.

(3) Sustav upravljanja rizicima mora osigurati sustav nadzora unutar mirovinskog društva koji sadrži podjelu dužnosti i odgovornosti, dvostruku kontrolu imovine, dvostruke potpise svih dokumenata, limite donošenja odluka, nadzor treće strane i funkciju usklađenosti s relevantnim propisima.

Članak 36.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinsko društvo dužno je jednom godišnje revidirati svoje poslovanje od strane vanjskog revizora.

(2) Mirovinsko društvo može istom revizorskom društvu uzastopno povjeriti, najviše četiri revizije financijskih izvještaja.

(3) Jednom u tri godine mirovinsko društvo dužno je provesti reviziju imovine, obveza i članova mirovinskog fonda od strane ovlaštenog aktuara.

(4) Reviziju iz stavka 3. ovoga članka mirovinsko društvo dužno je provesti i u kraćim razdobljima, ukoliko Agencija u svojim nadzornim aktivnostima utvrdi određene nepravilnosti ili rizike značajne za imovinu članova.

Članak 37.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinsko društvo mora usvojiti standarde najbolje prakse vezane uz obavljanje poslovnih procesa i uspostaviti adekvatne tehničke standarde koje će redovito revidirati u cilju osiguranja njihove adekvatnosti i pouzdanosti na kontinuiranoj osnovi.

(2) Mirovinsko društvo dužno je najmanje jednom godišnje javno objaviti potpune, istinite i točne informacije vezane uz sustav upravljanja rizicima mirovinskog društva, podatke o imovini i obvezama mirovinskog fonda, podatke o uspješnosti upravljanja mirovinskim fondom, financijska i godišnja izvješća mirovinskog društva i mirovinskog fonda.

Članak 38.
(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Mirovinsko društvo dužno je donijeti kratkoročni, srednjoročni i dugoročni poslovni plan s razrađenim poslovnim ciljevima mirovinskog društva i ciljevima mirovinskog fonda koji su u skladu sa ciljevima navedenim u prospektu mirovinskog fonda.
- (2) Mirovinsko društvo dužno je kontinuirano i redovito pratiti izvršenje ciljeva poslovnog plana.

Članak 39.
(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Mirovinsko društvo može delegirati određene poslove koje je dužno obavljati trećim osobama, uz odobrenje Agencije.
- (2) Delegiranje poslova na treće osobe može se provesti isključivo s ciljem povećanja učinkovitosti obavljanja tih poslova te se time ne smije umanjiti učinkovitost nadzora nad mirovinskim društvom i mirovinskim fondovima, ne smiju se ugroziti interesi članova mirovinskog fonda, a mirovinsko društvo i dalje ostaje u potpunosti odgovorno za obavljanje tih poslova.
- (3) Agencija će pravilnikom propisati postupak i vrste poslova koje je dopušteno delegirati na treće osobe od strane mirovinskog društva

Članak 40.

Mirovinsko društvo mora imati jasne i transparentne procedure postupanja s dokumentacijom i pohranjivati u arhiv sve isprave i ostale spise koje se odnose na mirovinsko društvo i fond kojim upravlja.

Članak 41.

- (1) Mirovinsko društvo može steći dionice, odnosno dio ili cjelokupni udjel u drugom mirovinskom društvu, uz odobrenje Agencije i u skladu sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja.
- (2) Agencija će izdati odobrenje za stjecanje, osim ako smatra:
 1. da to nije u interesu članova mirovinskog fonda kojim upravlja mirovinsko društvo;
 2. da mirovinsko društvo neće ispuniti uvjete iz ovoga Zakona ili drugih zakona.
- (3) Ugovor kojim se stječu dionice, odnosno dio ili cjelokupni udio u drugom mirovinskom društvu bez odobrenja iz stavka 1. ovoga članka, ništetan je.

GLAVA III.
ODOBRENJE ZA RAD MIROVINSKOG DRUŠTVA I ODOBRENJE
MIROVINSKOG FONDA

Članak 42.

Prije upisa mirovinskog društva u sudski registar, osnivači društva moraju dobiti od Agencije odobrenje za osnivanje mirovinskog društva (u daljnjem tekstu: odobrenje za rad društva), a nakon upisa mirovinskog društva u sudski registar Agencija izdaje odobrenje za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom (u daljnjem tekstu: odobrenje fonda).

Članak 43.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad društva podnose osnivači mirovinskog društva uz sljedeće dokumente:

1. statut mirovinskog društva s ispravom na temelju koje je statut usvojen ako se mirovinsko društvo osniva kao dioničko društvo, odnosno društveni ugovor ili izjavu o osnivanju društva ako se mirovinsko društvo osniva kao društvo s ograničenom odgovornošću,
2. popis osnivača s informacijom o tome jesu li oni povezane osobe i o prirodi njihove povezanosti te dokumente koji potvrđuju pravni status i porijeklo financijskih sredstava namijenjenih za uplatu temeljnoga kapitala mirovinskog društva,
3. zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave, nadzornog odbora i, prema potrebi, prokuriste, uz propisane priloge,
4. organizacijsku strukturu i financijski plan djelatnosti mirovinskog društva za sljedećih pet godina,
5. opis sustava upravljanja rizicima,
6. druge dokumente potrebne prema propisima Agencije.

Članak 44.

(1) Odobrenje za rad društva može zatražiti i već osnovano dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, pri čemu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad društvu podnosi uprava društva.

(2) Društvo iz stavka 1. ovoga članka mora dobiti odobrenje za rad prije upisa promjene djelatnosti društva u sudski registar.

Članak 45.

Agencija može, ako to smatra potrebnim, preispitati činjenice koje se odnose na zahtjev za izdavanje odobrenja za rad društva. Pritom ona može:

- surađivati s drugim nadležnim tijelima,
- prikupljati dokumente i informacije iz drugih izvora.

Članak 46.

(1) O zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad društva, Agencija će odlučiti u roku od 60 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva. Smatrat će se da je zahtjev uredan ako, u skladu s odredbama članka 43. ovoga Zakona, sadrži sve propisane podatke i ako mu je priložena dokumentacija s propisanim sadržajem.

(2) Ako podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u roku koji odredi Agencija ne ukloni nedostatke zahtjeva u skladu sa zaprimljenom obavijesti Agencije, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.

Članak 47.

(1) Agencija će izdati odobrenje za rad društva ako su zadovoljeni uvjeti koji se odnose na:

1. oblik društva, dionice društva, temeljni kapital i predmet poslovanja društva,
2. osnivače mirovinskog društva, članove uprave i nadzornog odbora te prokuriste, kao i sve povezane osobe,
3. pripremu za financijsko računovodstvo i reviziju poslovanja mirovinskog društva,
4. predloženu tvrtku mirovinskog društva, koja ne smije dovesti u zabludu potencijalne članove fonda, kao i sve druge osobe koje bi mogle s njim poslovati,
5. opis sustava upravljanja rizicima, iz kojeg mora jasno proizlaziti da će mirovinsko društvo imati ustrojen sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima.

(2) Prijava za upis mirovinskog društva u sudski registar mora se podnijeti najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka obavijesti o odobrenju za rad društva i nakon toga dana izdano odobrenje za rad društva prestaje važiti.

(3) Odobrenje za rad izdaje se na neodređeno vrijeme, ne može se prenijeti na drugu osobu i ne vrijedi za pravnog slijednika.

Članak 48.

Agencija će odbiti izdavanje odobrenja za rad društva ako:

1. nisu ispunjeni uvjeti iz članka 47. ovoga Zakona,
2. ocijeni da se poslovanje mirovinskog društva neće voditi pažnjom dobrog stručnjaka i u skladu s poslovnom praksom.

Članak 49.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja fonda podnosi se Agenciji u roku od dva mjeseca od dana upisa mirovinskog društva u sudski registar uz sljedeće dokumente:

1. prospekt mirovinskog fonda,
2. ugovor s bankom skrbnikom, u skladu s odredbom članka 108. ovoga Zakona,
3. izjavu uprave mirovinskog društva o tome je li od dana izdavanja odobrenja za rad društva bilo promjena okolnosti u odnosu na dokumentaciju iz članka 43. ovoga Zakona, te dokumentaciju koja nastale promjene potkrepljuje,
4. procjenu dinamike upisa broja članova obveznog mirovinskog fonda koji bi mogli pristupiti u prve dvije godine i njihovu strukturu na temelju istraživanja tržišta, kao i o načinu postizanja tog broja,
5. druge dokumente koji su potrebni prema propisima Agencije.

(2) Ako u skladu s važećim propisima Agenciji nije poznat niti jedan razlog naveden u članku 47. ovoga Zakona koji bi bio razlog za odbijanje odobrenja fonda, Agencija će izdati odobrenje. Odobrenje fonda izdat će se u roku od 60 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva. Odobrenje se bez odgode se dostavlja mirovinskom društvu i Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Članak 50.

(1) Mirovinsko društvo obvezno je najkasnije u roku od osam dana od dana nastale promjene izvijestiti Agenciju o:

1. promjeni tvrtke, sjedišta, statuta, društvenog ugovora ili izjave o osnivanju,
2. promjeni naziva mirovinskog fonda,
3. dioničaru, odnosno članu društva za kojega sazna da je imatelj 10% ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima u društvu.

(2) Mirovinsko društvo obvezno je izvijestiti Agenciju o:

1. svakoj namjeri promjene temeljnog kapitala mirovinskog društva,
2. namjeri mirovinskog društva o prestanku njegova djelovanja,
3. namjeri provođenja statusnih promjena mirovinskog društva,
4. bilo kojoj drugoj radnji koja je od materijalnog značaja za mirovinski fond i članove fonda.

(3) Promjene iz točke 1., 2. i 3. stavka 2. ovoga članka prije upisa u sudski registar mora odobriti Agencija.

Članak 51.

Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja fonda, ako utvrdi da:

1. zahtjev nije u skladu s uvjetima iz ovoga Zakona,
2. poslovanje i organizacija mirovinskog fonda ne bi bili u skladu s ovim Zakonom,
3. bilo koji od dokumenata podnesenih u skladu sa člankom 49. ovoga Zakona, sadrži podatke iz kojih proizlazi ugrožavanje interesa članova mirovinskog fonda, odnosno koji ne štite na primjereni način interese članova mirovinskog fonda.

Članak 52.
(OBRAZLOŽENJE)

(1) Agencija će rješenjem oduzeti odobrenje za rad mirovinskom društvu:

1. iz istih razloga zbog kojih može odbiti zahtjev na temelju članka 48. ovoga Zakona,
2. ukoliko je odobrenje za rad izdano na temelju neistinitih, netočnih podataka ili podataka koji dovode u zabludu, odnosno na koji drugi nepropisan način,
3. mirovinsko društvo prestane ispunjavati uvjete pod kojima je odobrenje za rad izdano,
4. danom otvaranja stečajnog postupka nad mirovinskim društvom,
5. zaključenjem postupka likvidacije mirovinskog društva,
6. ako se u roku koji utvrdi Agencija, kapital mirovinskog društva ne poveća na potrebnu razinu povećanjem temeljnog kapitala, kako je to propisano člankom 17. stavak 3 ovoga Zakona.
7. ako mirovinsko društvo ne postupi u skladu s rješenjem kojim Agencija nalaže posebne nadzorne mjere iz članka 145. ovoga Zakona i/ili dodatne nadzorne mjere za upravljanje rizicima iz članka 146. ovoga Zakona,
8. ako mirovinsko društvo krši odredbe o pravovremenom i točnom izvješćivanju Agencije, više od dva puta u razdoblju od 3 godine, ili ako na drugi način onemogućava nadzor Agencije nad svojim poslovanjem,
9. ako mirovinsko društvo sustavno i teško krši organizacijske, tehničke, kadrovske ili druge uvjete za poslovanje propisane člancima 23., 25., 27. do 31., 33., 35. do 38. i 40. ovoga Zakona.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka Agencija će odrediti rok u kojem to društvo ne može zatražiti ponovno izdavanje odobrenja za rad, a koji ne može biti dulji od godine dana.

Članak 53.

(1) Agencija će oduzeti odobrenje za rad dobrovoljnom mirovinskom društvu ako krši odredbe zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, a koje se odnosi na mirovinske planove države članice domaćina.

(2) Agencija može zabraniti slobodno raspolaganje imovinom zatvorenog mirovinskog fonda skrbniku koji se nalazi na teritoriju Republike Hrvatske na zahtjev nadležnog tijela matične države članice.

Članak 54.

O oduzimanju odobrenja za rad Agencija će odmah obavijestiti mirovinsko društvo, banku skrbnika ili skrbnika, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, pokrovitelja, kada je to primjenjivo te javnost, kada je potrebno.

Članak 55.

(1) Danom donošenja rješenja o oduzimanju odobrenja za rad prema članku 52. ovoga Zakona Agencija privremeno preuzima obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom.

(2) Kada rješenje o oduzimanju odobrenja za rad postane izvršno, Agencija se u roku od tri dana javnim pozivom obraća postojećim mirovinskim društvima koja upravljaju mirovinskim fondovima da u roku 15 dana podnesu ponudu za upravljanje mirovinskim fondom koji je pod privremenom upravom Agencije. Po isteku navedenog roka Agencija će u roku od sedam dana izabranom mirovinskom društvu izdati odobrenje za upravljanje mirovinskim fondom.

(3) Mjerila za izbor najpovoljnijega mirovinskog društva iz stavka 2. ovoga članka propisuje Agencija. Mjerilo za izbor najpovoljnijega mirovinskog društva ne može biti plaćanje pristojbe ili bilo koji drugi oblik naknade.

(4) U razdoblju od godinu dana članovi preuzetoga mirovinskog fonda mogu prenijeti svoj osobni račun u drugi mirovinski fond. Za prijelaz u drugi fond ne plaća se naknada iz članka 71. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Ako na javni poziv iz stavka 2. ovoga članka niti jedno mirovinsko društvo ne podnese ponudu, Agencija će članove mirovinskog fonda posebnim napatkom izvijestiti o potrebi njihovog izbora drugog mirovinskog fonda i odrediti rok u kojem trebaju pristupiti novom fondu. Članovi fonda koji u određenom roku ne izvrše izbor, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će rasporediti u novi fond, na način utvrđen propisima Agencije prema članku 67. stavku 5. ovoga Zakona.

Članak 56.

(1) Agencija će oduzeti licencu članu uprave ili prokuristu mirovinskog društva na određeno ili neodređeno vrijeme zbog očite povrede ovoga Zakona i upravljanja mirovinskim fondom protivno načelima ovoga Zakona.

(2) U slučaju oduzimanja licence iz prethodnog stavka, Agencija će članu uprave ili prokuristu oduzeti i izdano odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave ili prokuriste u vremenskom periodu u kojem je oduzeta licenca.

(3) Agencija će članu nadzornog odbora oduzeti izdano odobrenje za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora zbog očite povrede ovoga Zakona i nadzora upravljanja mirovinskim fondom protivno načelima ovoga Zakona.

Članak 57.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Neovisno o odredbi članka 56. stavak 1. i 2. ovoga Zakona, Agencija će oduzeti odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave ili prokuriste mirovinskog društva u sljedećim slučajevima:

1. ako član uprave ili prokurist više ne ispunjava uvjete za izdavanje odobrenja,
2. ako je odobrenje izdano na temelju neistinitih, netočnih podataka ili podataka koji dovode u zabludu, odnosno na koji drugi nepropisan način,
3. ako utvrdi da su član uprave ili prokurist u sukobu interesa zbog kojeg ne mogu ispunjavati svoje obveze i dužnosti pažnjom dobrog stručnjaka,
4. ako je član uprave ili prokurist ozbiljno ili sustavno kršio ovaj Zakon, propise donesene na temelju ovoga Zakona i ostale zakonske propise,
5. ako član uprave redovito ne ispunjava obvezu utvrđivanja i ocjenjivanja učinkovitosti politika, mjera ili internih procedura vezanih za usklađenost mirovinskog društva s ovim Zakonom ili obvezu poduzimanja odgovarajućih mjera u cilju ispravljanja nedostataka, odnosno nepravilnosti u poslovanju mirovinskog društva,

(2) U slučaju iz prethodnog stavka ovoga članka, nadzorni odbor mirovinskog društva dužan je imenovati zamjenika člana uprave, bez odobrenja ili suglasnosti Agencije, na rok od najviše tri mjeseca i o tome bez odgode obavijestiti Agenciju.

Članak 58.

Odobrenje Agencije za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog društva prestaje važiti ako:

1. osoba u roku od tri mjeseca od izdavanja odobrenja ne bude imenovana ili ne stupi na dužnost na koju se odobrenje odnosi,
2. osobi prestane dužnost na koju se odobrenje odnosi, s danom prestanka dužnosti,
3. osobi istekne ugovor o radu u mirovinskom društvu, s danom isteka ugovora.

Članak 59.

Mirovinskom društvu zabranjeno je:

1. promijeniti predmet poslovanja određen ovim Zakonom,
2. promijeniti pravni oblik određen ovim Zakonom,
3. prestanak mirovinskog društva podjelom, pripajanjem i spajanjem sa subjektima koji nisu mirovinska društva.

Članak 60.

(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Ako je mirovinsko društvo uključeno u spajanje, pripajanje ili podjelu, mora za to spajanje, pripajanje ili podjelu dobiti odobrenje Agencije.
- (2) Za odlučivanje o izdavanju odobrenja za spajanje, pripajanje ili podjelu društva na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona za izdavanje odobrenja za rad mirovinskom društvu.
- (3) Uslijed spajanja, odnosno podjele mirovinskog društva, može nastati samo novo društvo koje će upravljati mirovinskim fondovima i to društvo mora prije upisa spajanja, odnosno podjele u sudski registar od Agencije dobiti odobrenje za rad društva.
- (4) Stavci od 1. do 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i za druge statusne promjene u koje je uključeno mirovinsko društvo.

GLAVA IV.

MIROVINSKI FONDOVI

Članak 61.

Mirovinski fondovi su:

1. obvezni mirovinski fond u kojem se na temelju individualne kapitalizirane štednje obvezno osiguravaju osiguranici osigurani prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju i drugog zakona, a koji se sastoji od konzervativnog, uravnoteženog i agresivnog potportfelja u koje se osiguranici raspoređuju prema kriteriju određenom u članku 68. ovoga Zakona.
2. dobrovoljni mirovinski fond u kojem se dobrovoljno osiguravaju osobe na temelju individualne kapitalizirane štednje, prema ovome Zakonu i prospektu tog fonda

Članak 62.

- (1) Mirovinski fond iz članka 61. ovoga Zakona jest fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina bez pravne osobnosti koji se osniva radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova fonda i ulaganja tih sredstva sa ciljem povećanja vrijednosti imovine fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima toga fonda, u skladu s odredbama zakona.
- (2) Mirovinski fond je u suvlasništvu svojih članova, čiji se suvlasnički udjeli određuju prema iznosu sredstava na njihovom osobnom računu. Dokument o udjelu je dokaz o suvlasništvu u mirovinskom fondu.
- (3) U rokovima koje Agencija propiše, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će izdavati članovima obveznog mirovinskog fonda dokument o udjelu koji pokazuje broj obračunskih jedinica na osobnom računu, kako je određeno u glavi VI. ovoga Zakona.
- (4) Dobrovoljno mirovinsko društvo će jednom godišnje članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda izdati dokument o udjelu koji pokazuje broj obračunskih jedinica na osobnom računu i vrijednost obračunske jedinice za izvještajni datum.

Članak 63.

- (1) Mirovinskim fondom upravlja, na temelju ovoga Zakona i prospekta fonda, mirovinsko društvo.

(2) Imovina mirovinskog fonda mora se držati odvojeno od imovine mirovinskog društva i ne ulazi u stečajnu ili likvidacijsku masu mirovinskog društva, niti može biti predmet ovrhe protiv mirovinskog društva.

Članak 64.

Naziv obveznog fonda mora sadržavati riječi "obvezni mirovinski fond", a naziv dobrovoljnog fonda mora sadržavati riječi "dobrovoljni mirovinski fond".

Članak 65.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Mirovinski fond ima prospekt kojim se uređuje sljedeće:

1. podaci o mirovinskom fondu - naziv mirovinskog fonda, datum osnivanja,
2. ciljevi mirovinskog fonda i strategija za ostvarenje tih ciljeva,
3. metodologija praćenja ostvarivanja ciljeva mirovinskog fonda,
4. zaštita interesa članova mirovinskog fonda radi osiguranja prihoda od mirovina,
5. temeljna načela i ograničenja ulaganja za svaki potportfelj koji mirovinsko društvo vodi,
6. profil rizika mirovinskog društva i mirovinskog fonda,
7. podatke o naknadi mirovinskom društvu i banci skrbniku koja se plaća iz imovine mirovinskog fonda,
8. poslovna godina mirovinskog fonda, računovodstveni sustav, izvješćivanje o razvitku i svakom potportfelju mirovinskog fonda, te mjesto i način objavljivanja tih činjenica,
9. podaci o mirovinskom društvu – tvrtka, pravni oblik, sjedište, članovi uprave i nadzornog odbora te prokuristi, temeljni kapital,
10. opis organizacijske strukture mirovinskog društva s linijama odgovornosti i dužnostima svake funkcije ustrojene u mirovinskom društvu,
11. način godišnje samo-procjene rada članova uprave mirovinskog društva i ostvarenih ciljeva mirovinskog fonda,
12. politike sukoba interesa,
13. podaci o banci skrbniku - tvrtka, pravni oblik, sjedište, članovi uprave i nadzornog odbora, temeljni kapital,
14. pravo članova mirovinskog fonda na revidirana godišnja financijska izvješća mirovinskog društva te revidirano godišnje izvješće mirovinskog fonda,
15. informacije o uvjetima isplate mirovina putem mirovinskog osiguravajućeg društva ili društva za osiguranje,
16. druga pitanja važna za mirovinski fond.

(2) Prospekt mirovinskog fonda odobrava Agencija, ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Agencija pravilnikom može pobliže propisati sadržaj i oblik prospekta mirovinskog fonda.

Članak 66.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Prije svake promjene prospekta mirovinskog društva koja se odnosi na točke 2., 4., 5. i 6. iz stavka 1. članka 65. ovoga Zakona, mirovinsko društvo dužno je članove mirovinskog fonda upoznati s predloženim promjenama i njihovim razlozima te članovima omogućiti izjašnjanje o tim promjenama.

(2) Izjašnjanje članova iz stavka 2. ovoga članka moguće je putem:

1. glasovanja članova mirovinskog fonda na siguran način na internetskoj stranici mirovinskog društva, uz sigurnu identifikaciju članova, i/ili
2. pisanim putem.

- (3) Ako je 50% članova mirovinskog fonda koji su se izjasnili o promjenama prospekta iz stavka 1. ovoga članka protiv predloženih promjena, promjene prospekta nisu moguće.
- (4) Ako se o predloženim promjenama prospekta izjasnilo manje od 10% članova mirovinskog fonda, mirovinsko društvo će o tome bez odgode obavijestiti Agenciju koja će utvrditi jesu li predložene promjene u interesu članova mirovinskog fonda.
- (5) Ako Agencija utvrdi da su predložene promjene u interesu članova mirovinskog fonda, mirovinsko društvo u predviđenoj proceduri može promijeniti prospekt mirovinskog fonda.
- (6) Ako Agencija utvrdi da predložene promjene nisu u interesu članova mirovinskog fonda, promjena prospekta nije moguća.

GLAVA V.
ČLANSTVO I DOPRINOSI U OBVEZNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA

Članak 67.
(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Osiguranici koji su obvezno osigurani prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, a mlađi su od 40 godina, obvezno se osiguravaju na temelju individualne kapitalizirane štednje u obveznom fondu koji sami izaberu, te postaju članovi toga fonda raspoređeni u odgovarajući potportfelj prema kriterijima iz članka 68. ovoga Zakona.
- (2) Osiguranike iz stavka 1. ovoga članka koji nisu izvršili izbor obveznog fonda u roku od tri mjeseca od dana uspostavljanja njihovoga obveznoga mirovinskog osiguranja, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje iz članka 116. ovoga Zakona po službenoj će dužnosti rasporediti jednom od obveznih fondova, u odgovarajući potportfelj prema kriterijima iz članka 68. ovoga Zakona, danom uspostavljanja njihovoga obveznoga mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.
- (3) Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja se danom uspostavljenoga obveznog mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i od toga dana nastaje obveza izbora obveznog fonda.
- (4) Osiguranici iz stavka 1. ovoga članka obveznici su doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za koje obvezu plaćanja izvršavaju obveznici utvrđeni zakonom.
- (5) Raspored osiguranika fondovima prema stavku 2. ovoga članka obavit će se na način da se svakom fondu dodijeli jednak broj osoba, neovisno o broju članova fonda.
- (6) Na osiguranike koji su osigurani na produženo osiguranje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.
- (7) Agencija pravilnikom uređuje način rasporeda osiguranika, način obavještavanja tih osoba o rasporedu, način osiguravanja doprinosa koje je potrebno plaćati prije zakašnjelog ućlanjenja, način obavještavanja o smrti člana fonda i ostala pitanja koja smatra potrebnim.

Članak 68.
(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Osiguranici koji su obvezno osigurani prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i koji imaju više od 20 godina do umirovljenja, obvezno se osiguravaju na temelju individualne kapitalizirane štednje te raspoređuju u agresivni potportfelj obveznog fonda.
- (2) Osiguranici iz stavka 1. ovoga članka mogu, ukoliko to žele, bez naknade izabrati članstvo u uravnoteženom potportfelju obveznog fonda u kojem su članovi. Nakon takve promjene potportfelja, osiguranicima sljedećih 5 godina nije dopušteno mijenjati potportfelj u obveznom fondu u kojem su članovi, osim ako nisu nastupili uvjeti opisani u stavku 3. ovoga članka.

(3) Osiguranici koji imaju više od 5, a manje od 20 godina do umirovljenja i koji su osigurani na temelju individualne kapitalizirane štednje u obveznom fondu koji su sami izabrali te postali njegovi članovi, raspoređuju se u uravnoteženi potportfelj obveznog fonda te ostaju u tom potportfelju do 5 godina do njihova umirovljenja.

(4) Osiguranici iz stavka 3. ovoga članka mogu, ukoliko to žele, bez naknade izabrati članstvo u konzervativnom potportfelju obveznog fonda u kojem su članovi. Nakon promjene potportfelja, osiguranicima nije sljedećih 5 godina dopušteno mijenjati potportfelj u obveznom fondu u kojem su članovi, osim ako nisu nastupili uvjeti opisani u stavku 5. ovoga članka. Osiguranici iz stavka 3. ovoga članka ne mogu izabrati članstvo u agresivnom potportfelju obveznog fonda u kojem su članovi.

(5) Osiguranici koji imaju manje od 5 godina do umirovljenja raspoređuju se u konzervativni potportfelj obveznog fonda i ostaju u tom potportfelju do trenutka ostvarenja prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Članak 69.

(1) Izbor obveznog fonda obavlja se prijavom Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, na temelju koje se postaje član toga fonda, a Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, prema kriteriju određenom u članku 68. ovoga Zakona, raspoređuje osiguranika u odgovarajući potportfelj obveznog fonda.

(2) Svaki daljnji prelazak u drugi potportfelj obveznog fonda obavlja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, nastupanjem uvjeta iz članka 68. ovoga Zakona ili na zahtjev samog osiguranika u obveznom fondu, a u skladu s člankom 68. ovoga Zakona, o čemu bez odgode obavještava člana fonda.

(3) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje jedan primjerak prijave iz stavka 1. i 2. ovoga članka prosljeđuje mirovinskom društvu koje upravlja izabranim fondom, kako bi ono moglo unijeti izmjene u svoju evidenciju o članovima fonda.

(4) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje koristi isti oblik prijave o pristupanju fondu za sve slučajeve pristupanja članova fondu i promjena potportfelja fonda.

(5) Agencija pravilnikom utvrđuje obrazac prijave o članstvu koji će koristiti svi obvezni fondovi.

(6) Članstvo u obvezni fond ne može se uskratiti, osim ako osoba koja podnosi zahtjev za članstvo ne ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom.

(7) Osiguranik može biti član samo jednoga obveznog fonda, odnosno jednog njegovog potportfelja u isto vrijeme te imati samo jedan osobni račun u tom fondu, odnosno potportfelju.

Članak 70.

(1) Doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje uplaćuju se po zakonom utvrđenoj stopi.

(2) Prikupljena sredstva doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje raspoređuje u obvezne mirovinske fondove, odnosno u odgovarajući potportfelj obveznog fonda koji je osiguranik izabrao ili u koji je raspoređen, prema kriteriju određenom u članku 68. ovoga Zakona.

(3) Način raspoređivanja sredstava doprinosa utvrđuje se zakonom i pravilnikom Agencije.

Članak 71.

(1) Kada član obveznog fonda ("bivši fond") pristupi drugom obveznom fondu ("novi fond"), promjenu obveznog fonda obavlja prijavom Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje. Obvezni fond može se promijeniti protekom pet radnih dana od prethodnog izbora obveznog fonda.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obračunat će i odbiti od ukupnog iznosa na osobnom računu člana fonda naknadu za izlaz u iznosu od 0,8% u prvoj godini

članstva, 0,4% u drugoj godini članstva, 0,2% u trećoj godini članstva i proslijediti je na račun bivšeg obveznog mirovinskog društva. Promjena nakon proteka treće godine članstva ne naplaćuje se.

Članak 72.

- (1) Mijenjanjem članstva iz bivšeg fonda u novi fond obavlja se prijenos računa člana mirovinskog fonda.
- (2) Prijenos računa obuhvaća iznos ukupne imovine člana koji je na njegovom osobnom računu na dan prethodne valorizacije od kojeg se oduzimaju svi odbici u skladu sa člankom 84. i 85. ovoga Zakona.
- (3) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje izvješćuje novi fond o ukupnom stanju na osobnom računu u bivšem fondu, izračunatom prema stavku 2. ovoga članka.
- (4) Agencija donosi pravilnik o načinu prijenosa računa.

Članak 73.

- (1) Ako član obveznog fonda privremeno prestane uplaćivati doprinose u fond, on ostaje punopravni član fonda u koji je uplaćivao doprinose i ima sva prava kao i drugi članovi fonda, na temelju ovoga Zakona.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, a po ispunjenju uvjeta iz članka 68. ovoga Zakona, član obveznog fonda raspoređuje se u novi odgovarajući potportfelj obveznog fonda.

Članak 74.

(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Kada ostvari pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, član obveznog fonda će povući ukupna kapitalizirana sredstva sa svoga osobnog računa i prenijeti ih mirovinskom osiguravajućem društvu ili društvu za osiguranje koje odabere.
- (2) Povlačenjem sredstava prema stavku 1. ovoga članka osiguraniku prestaje članstvo u obveznom fondu.

Članak 75.

- (1) Ako kod člana obveznog fonda nastane invalidnost s pravom na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ukupna kapitalizirana sredstva koja su na osobnom računu člana obveznog fonda, obvezni fond će prenijeti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje koji će mu odrediti invalidsku mirovinu za ukupan mirovinski staž prema odredbama članka 74. do 82. Zakona o mirovinskom osiguranju kao da je bio osiguran samo u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primijeniti, na člana obveznog fonda koji je stariji od 50 godina i koji je član obveznog fonda duže od 5 godina, ako bi mjesečna svota invalidske mirovine koja bi mu pripadala prema programu mirovinskoga osiguravajućeg društva ili društva za osiguranje uvećana za iznos osnovne invalidske mirovine iz stavka 3. ovoga članka, iznosila više od mjesečne svote invalidske mirovine određene primjenom stavka 1. ovoga članka. U tom slučaju sredstva s osobnog računa člana obveznog fonda prenijet će se putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje mirovinskom osiguravajućem društvu ili društvu za osiguranje koje on izabere i koje mu osigurava trajnu mjesečnu invalidsku mirovinu prema svome programu, u skladu s posebnim zakonom.
- (3) U slučaju primjene stavka 2. ovoga članka, osiguraniku će se invalidska mirovina u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti odrediti kao osnovna mirovina primjenom članka 83. i 84. Zakona o mirovinskom osiguranju. Dio te invalidske mirovine

koja pripada za pridodani staž i staž koji se dodaje za izračun mirovine određuje se primjenom članka 84. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(4) Ako kod člana obveznog fonda nastane invalidnost s pravom na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, član fonda može ostvariti pravo na mirovinu samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, a sredstva kapitaliziranih doprinosa ostaju na osobnom računu člana fonda, dok član ne ostvari pravo na prijevremenu starosnu, starosnu ili invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad.

Članak 76.

(1) Ako član obveznog fonda umre prije ostvarivanja prava na mirovinu prema članku 74. ili 75. ovoga Zakona, a članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ukupno kapitalizirana sredstva s osobnog računa toga člana, obvezni fond će prenijeti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje koji će odrediti obiteljsku mirovinu na temelju ukupnoga mirovinskog staža preminulog osiguranika prema odredbama članka 74. do 82. Zakona o mirovinskom osiguranju, kao da je preminuli osiguranik bio osiguran samo u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primijeniti ako je umrli član obveznog fonda u času smrti bio stariji od 50 godina i ako je bio član obveznog fonda duže od pet godina, te ako bi članovima obitelji na temelju ukupnih kapitaliziranih sredstava preminuloga člana obveznog fonda, mjesečna svota obiteljske mirovine koja bi pripadala prema programu mirovinskog osiguravajućeg društva ili društva za osiguranje uvećana za iznos osnovne obiteljske mirovine iz stavka 3. ovoga članka, iznosila više od mjesečne svote obiteljske mirovine određene primjenom stavka 1. ovoga članka. U tom slučaju ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa preminulog člana obveznoga fonda prenijet će se putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje mirovinskom osiguravajućem društvu ili društvu za osiguranje koje članovi obitelji izaberu, a koje im osigurava trajnu mjesečnu obiteljsku mirovinu prema svome programu, u skladu s posebnim zakonom.

(3) U slučaju primjene stavka 2. ovoga članka obiteljska mirovina u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti odredit će se od mirovine koja bi pripadala umrlome osiguraniku primjenom članka 83. i 84. Zakona o mirovinskom osiguranju. Dio obiteljske mirovine koja pripada za pridodani staž i staž koji se dodaje za izračun mirovine, određuje se primjenom članka 84. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(4) Nakon smrti korisnika mirovine, mirovina koja je u dijelu ili u cijelosti bila određena kao osnovna mirovina, u slučaju ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu, obiteljska mirovina se određuje primjenom mirovinskog faktora prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju.

(5) Ako je član obveznog fonda korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti umro, a u trenutku smrti je bio zaposlen, odnosno obavljao djelatnost na temelju koje je bio obvezno osiguran, članovi obitelji mogu ostvariti pravo na obiteljsku mirovinu pod istim uvjetima kao i nakon smrti osiguranika.

(6) Ako je član obveznog fonda korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad umro, a u trenutku smrti nije bio zaposlen, odnosno nije obavljao djelatnost na temelju koje bi bio obvezno osiguran, članovi obitelji mogu ostvariti obiteljsku mirovinu kao i nakon smrti korisnika mirovine samo iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, a sredstva s osobnog računa prenose se Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Članak 77.

(1) Ako član obveznog fonda umre, a članovi obitelji nemaju pravo na obiteljsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ukupno kapitalizirana sredstva na osobnom računu preminulog člana obveznog fonda predmet su nasljeđivanja prema Zakonu o nasljeđivanju.

(2) Ako su sredstva s osobnog računa umrlog člana obveznog fonda naslijeđena, a član obitelji naknadno stekne pravo na obiteljsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i pravo na

mirovinu izvodi od umrlog člana fonda, obiteljska mirovina se određuje kao osnovna mirovina prema tom Zakonu.

(3) Ako član obveznog fonda umre prije ostvarivanja prava na mirovinu koju bi ostvario pod povoljnijim uvjetima od uvjeta utvrđenih Zakonom o mirovinskom osiguranju, ili bi se mirovina odredila na povoljniji način od utvrđenog tim Zakonom, ili u slučaju ostvarenog staža osiguranja s povećanim trajanjem i ako su sredstva s osobnog računa člana obveznog fonda naslijeđena, a član obitelji naknadno stekne pravo na obiteljsku mirovinu u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, obiteljska mirovina može se ostvariti samo u tom osiguranju. Dio mirovine koji pripada za staž osiguranja ostvaren nakon početka primjene obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, za pridodani staž i staž koji se dodaje za izračun mirovine, određuje se u visini od 75% od mirovine koja bi se ostvarila da je umrli član obveznog fonda bio osiguranik samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti.

GLAVA VI. VOĐENJE OSOBNIH RAČUNA I VREDNOVANJE IMOVINE

Članak 78.

(1) Uplaćeni doprinosi u mirovinski fond, kao i računi preneseni u fond, knjiže se u korist osobnih računa na ime člana. Iznos koji je na osobnom računu člana mirovinskog fonda jest osobna imovina te osobe. Pravo na primitak bilo kojeg dijela imovine s osobnog računa člana obveznog fonda ne može se iskoristiti do umirovljenja i regulirano je odredbama ovoga Zakona.

(2) Imovina na osobnom računu člana obveznog fonda ne može biti predmet ovrhe i ne može biti dio stečajne mase člana fonda, stečajne mase banke skrbnika ili mirovinskog društva.

(3) Imovina na osobnom računu člana obveznog fonda ne može se dati u zalog, niti prenijeti u korist ikoga drugoga osim člana fonda. Svaka takva radnja, ništetna je.

Članak 79.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Uplaćeni doprinosi u mirovinski fond, kao i računi preneseni u fond, konvertiraju se u obračunske jedinice dobrovoljnog fonda i odgovarajućeg potportfelja u obveznom fondu, prema kriterijima koje će pravilnikom iz članka 80. stavak 1. ovoga Zakona propisati Agencija.

(2) Za potrebe vrednovanja, svaka obračunska jedinica predstavlja proporcionalni udjel u neto ukupnoj imovini dobrovoljnog fonda i odgovarajućeg potportfelja u obveznom fondu.

(3) Ukupna vrijednost svih obračunskih jedinica dobrovoljnog fonda i svakog potportfelja u obveznom fondu uvijek će biti jednaka ukupnoj neto imovinskoj vrijednosti dobrovoljnog fonda i svakog potportfelja u obveznom fondu, izračunatoj u skladu sa člankom 81. ovoga Zakona.

(4) Uplaćeni doprinosi i preneseni računi mogu se konvertirati u dijelove obračunskih jedinica, a vrijednost imovine dobrovoljnog fonda i odgovarajućeg potportfelja u obveznom fondu na osobnom računu člana može se izraziti u takvim dijelovima.

(5) Imovinska vrijednost i vrijednost obračunske jedinice dobrovoljnog fonda i odgovarajućeg potportfelja u obveznom fondu određivat će se u skladu s načelima vrednovanja koja se primjenjuju na imovinu i obveze fonda.

(6) Agencija će pravilnikom utvrditi način vrednovanja imovine i obveza mirovinskog fonda.

Članak 80.

(1) Uplaćeni doprinosi i računi preneseni u fond konvertiraju se u obračunske jedinice na određene datume (u daljnjem tekstu: datumi konverzije) u skladu s vrijednošću obračunskih jedinica na taj

datum. Način određivanja datuma konverzije i kriterije za konverziju uplaćenih doprinosa i računa prenesenih u fond pravilnikom propisuje Agencija.

(2) Početnu vrijednost obračunske jedinice potportfelja obveznog mirovinskog fonda utvrđuje Agencija.

Članak 81.

(1) Neto vrijednost imovine dobrovoljnog fonda i svakog potportfelja u obveznom fondu izračunava se na svaki dan vrednovanja, u skladu sa člankom 83. ovoga Zakona o čemu se odmah izvješćuje Agencija.

(2) Svakog dana vrednovanja izračunava se i vrijednost obračunske jedinice dobrovoljnog fonda i svakog potportfelja u obveznom fondu.

(3) Izračune iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja mirovinsko društvo, a kontrolira i potvrđuje banka skrbnik.

(4) Mirovinsko društvo dužno je na svaki dan vrednovanja o vrijednosti obračunske jedinice izvijestiti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(5) Mirovinsko društvo je odgovorno za točnost izračuna iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 82.

(1) Mirovinsko društvo koje upravlja mirovinskim fondom i koje je primalo doprinose najmanje 12 mjeseci na kraju zadnjeg mjeseca svakog tromjesečja odredit će prinos pojedinog potportfelja obveznog mirovinskog fonda i dobrovoljnog mirovinskog fonda za posljednjih 12 mjeseci u skladu sa stavkom 2. ovoga članka. Podatak o prinosu se bez odgode dostavlja Agenciji.

(2) Prinos pojedinog potportfelja obveznog mirovinskog fonda i dobrovoljnog mirovinskog fonda je postotna razlika između vrijednosti obračunske jedinice na zadnji radni dan zadnjeg mjeseca tekućeg tromjesečja i vrijednosti te jedinice na zadnji radni dan prije 12 mjeseci.

Članak 83.

(1) Agencija određuje dane vrednovanja za potportfelje obveznih mirovinskih fondova i dobrovoljne mirovinske fondove, a vrednovanje mora biti najmanje jednom mjesečno.

(2) Agencija će pravilnikom propisati:

1. pravila koja se odnose na izračunavanje prinosa dobrovoljnog fonda i svakog potportfelja u obveznom fondu, uključujući načela zaokruživanja tih vrijednosti,

2. rok u kojem je mirovinsko društvo obvezno izvijestiti Agenciju i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje o neto vrijednost imovine dobrovoljnog fonda i svakog potportfelja u obveznom fondu, vrijednosti obračunske jedinice, prinosu fonda kao i načinu takvog izvješćivanja.

GLAVA VII.

FINANCIRANJE DJELATNOSTI MIROVINSKOG DRUŠTVA

Članak 84.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Naknade za pokriće troškova obveznog mirovinskog društva propisuje Agencija posebnom odlukom.

(2) Naknada za pokriće troškova dobrovoljnoga mirovinskog društva određuje se prospektom dobrovoljnog fonda.

Članak 85.

Svi troškovi, provizije ili pristojbe vezani uz stjecanje, transfer ili prodaju imovine obveznog fonda namiruju se iz imovine tog fonda.

Članak 86.

Troškove poslovanja obveznog fonda koji se ne pokrivaju izravno iz njegove imovine, snosi mirovinsko društvo.

GLAVA VIII. MARKETING MIROVINSKIH FONDOVA

Članak 87.

(1) Mirovinsko društvo ne smije ponuditi nikakve povlastice niti jednoj osobi u svrhu nagovaranja te osobe da postane ili ostane član određenog fonda.

(2) Mirovinsko društvo ne smije ponuditi nikakve povlastice poslodavcu ili povezanoj osobi poslodavca u svrhu poticanja ili nagrađivanja toga poslodavca da nagovara ili zahtijeva od svojih radnika da postanu članovi određenog fonda.

(3) Mirovinsko društvo ne smije ponuditi nikakve popratne povlastice sindikatu ili drugom kolektivnom subjektu, odnosno povezanoj osobi takvog sindikata ili subjekta u svrhu poticanja ili nagrađivanja spomenutoga tijela da nagovara ili zahtijeva od svojih članova da postanu članovi određenog fonda.

(4) U smislu stavka 1. do 3. ovoga članka, povlastice su primjerice: novčane stimulacije, plaćanje naknade za prijevremeno otkazivanje drugih fondova ili davanje materijalne imovine; izuzete su povlastice koje prirodno i izravno proizlaze iz članstva u fondu.

Članak 88.

(1) Subjekti iz stavka 3. ovoga članka ne smiju izražavati nikakve tvrdnje, odnosno davati izjave, bilo usmeno, putem oglasa, drugog promidžbenog materijala bilo u obliku informacija priopćenih članovima fonda, onima koji su stekli pravo da budu članovi fonda ili onima koji bi u budućnosti mogli steći to pravo, o mirovinskom fondu ili mirovinskom društvu koje njime upravlja, a koje bi mogle stvoriti krivi ili lažni dojam, te prenositi lažne informacije.

(2) Subjekti iz stavka 3. ovoga članka ne smiju izražavati nikakve tvrdnje, odnosno davati izjave ili predviđanja, koji se odnose na buduće ulagačke aktivnosti fonda, članovima fonda ili onima koji bi u budućnosti mogli steći pravo na to, osim putem davanja izjave u obliku i na način utvrđen propisima Agencije.

(3) Subjekti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka su:

1. mirovinsko društvo,
2. povezana osoba u odnosu na subjekte navedene u točki 1. ovoga stavka,
3. agenti ili zaposlenici radnici osoba navedenih u točkama 1. i 2. ovoga stavka.

(4) Oglas ili promidžbeni materijal prije objave od strane ili u ime mirovinskog društva, mora odobriti Agencija.

(5) Agencija će pravilnikom propisati što ne bi smjelo biti sadržano u informacijama navedenima u stavku 4. ovoga članka.

(6) Ako Agencija smatra da informacije iz stavka 4. ovoga članka jesu ili bi mogle navoditi na pogrešan zaključak, ona može zabraniti njihovo objavljivanje ili priopćavanje te narediti da se u utvrđenom roku objavi ili priopći odgovarajući ispravak.

Članak 89.

(1) Mirovinsko društvo koje putem osobnoga kontakta svoga radnika, predstavnika ili agenta mirovinskog društva, odnosno povezane osobe nagovori osobu da otkáže članstvo u jednom mirovinskom fondu i da postane članom mirovinskog fonda kojim upravlja to društvo, mora dokazati da se u to vrijeme ravnalo prvenstveno prema interesima te osobe.

(2) U stavku 1. ovoga članka "osobni kontakt" znači svaki sastanak, telefonski razgovor ili osobno naslovljena korespondencija između radnika, predstavnika ili agenta mirovinskog društva i te osobe, ili svake povezane osobe s tom osobom.

Članak 90.

U marketing mirovinskih fondova ne spadaju:

1. kratke, isključivo činjenične objave na radiju, televiziji, tiskovinama ili elektroničkim medijima koje se odnose na mirovinsko društvo i mirovinski fond,
2. dopisi i pisane pošiljke pojedinačno naslovljenim trećim osobama o njihovim posebnim zahtjevima koji ne potpadaju pod masovno oglašavanje poštom,
3. poslovna i financijska izvješća mirovinskog društva i fonda.

Članak 91.

Agencija može donijeti pravilnik kojim će se utvrditi dodatni uvjeti vezani uz prodaju i marketing mirovinskih fondova.

GLAVA IX. ULAGANJE IMOVINE MIROVINSKIH FONDOVA

Članak 92.

(1) Imovina mirovinskog fonda ulaže se u skladu s odredbama ovoga Zakona sa svrhom povećanja ukupnog prinosa od ulaganja i vrijednosti imovine mirovinskog fonda isključivo u korist članova mirovinskog fonda, uz obvezno uvažavanje sljedećih načela:

- sigurnosti, razboritosti i opreza,
- kvalitete,
- lojalnosti prema članovima fonda i mirovinskom fondu,
- skrbi,
- smanjivanja rizika diversifikacijom ulaganja,
- zakonitosti,
- održavanja odgovarajuće likvidnosti i profitabilnosti portfelja mirovinskog fonda,
- zabrane sukoba interesa.

(2) Nadzorni odbor mirovinskog društva utvrđuje konkretna načela ulaganja koja su sastavni dio prospekta mirovinskog fonda, u skladu s načelima iz stavka 1. ovoga članka i zahtjevima Agencije.

(3) Načela ulaganja iz stavka 2. ovoga članka sadrže osobito:

- način na koji će se udovoljiti obvezama iz stavka 1. ovoga članka,
- vrstu imovine u koju se imovina mirovinskog fonda može ulagati,
- tijela mirovinskog društva koja odlučuju o ulaganjima i izvršenjima tih ulaganja kao i postupke za donošenje takvih odluka,
- način izmjene načela ulaganja.

(4) Nadzorni odbor mirovinskog društva redovito razmatra načela ulaganja i ako je potrebno obavlja izmjene.

Članak 93.

(1) Društvo za upravljanje zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondovima obvezno je izraditi pisanu izjavu o načelima ulaganja te istu revidirati najmanje svake tri godine ili odmah po nastanku značajnih promjena u načelima ulaganja. Izjava se bez odgode dostavlja Agenciji.

(2) Pisana izjava o načelima ulaganja sadrži najmanje:

1. metodu za mjerenje rizika investiranja,
2. implementirane procese za upravljanje rizicima,
3. strategiju alokacije imovine s obzirom na vrstu i trajnost mirovinskih obveza.

Članak 94.

(OBRAZLOŽENJE)

Imovina agresivnog potportfelja mirovinskog fonda može se ulagati u sljedeće oblike imovine, ne prelazeći navedena ograničenja:

1. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire koje izdaje ili za koje jamči Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica OECD-a, te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a; obveznice i druge dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a; obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

- do 30% imovine

2. dionice kojima se trguje na uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a; udjele otvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a; dionice zatvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a;

- najmanje 60% imovine

3. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

-do 30% imovine

4. sredstva na poslovnom računu mirovinskog fonda

- do 5% imovine.

Članak 95.

Imovina uravnoteženog potportfelja mirovinskog fonda može se ulagati u sljedeće oblike imovine, ne prelazeći navedena ograničenja:

1. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire koje izdaje ili za koje jamči Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica OECD-a, te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a; obveznice i druge dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a; obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

- do 60% imovine

2. dionice kojima se trguje na uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a; udjele otvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u

Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a; dionice zatvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a;

- do 40% imovine

3. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

-do 20% imovine

4. sredstva na poslovnom računu mirovinskog fonda

- do 5% imovine.

Članak 96.

Imovina konzervativnog potportfelja mirovinskog fonda može se sastojati isključivo od sljedećih oblika imovine, ne prelazeći navedena ograničenja:

1. obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira koje izdaje ili za koje jamči Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica OECD-a, te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a,

- najmanje 50% imovine

2. obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

- do 20% imovine

3. obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira kojima se trguje na uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

- do 20% imovine

4. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

-najmanje 20% imovine

5. sredstva na poslovnom računu mirovinskog fonda.

-do 10% imovine.

(2) Imovina konzervativnog potportfelja mirovinskog fonda mora u potpunosti biti zaštićena od valutnog rizika.

(3) Najviša vrijednost prosječne modificirane duracije imovine konzervativnog potportfelja mirovinskog fonda ne smije prelaziti 1,5. U smislu ovoga Zakona, "prosječna modificirana duracija" označava vrijednost kvocijenta promjene vrijednosti imovine konzervativnog potportfelja mirovinskog fonda i jedinične promjene kamatne stope koja ima izravan ili neizravan utjecaj na vrijednost imovine konzervativnog potportfelja mirovinskog fonda.

Članak 97.

(OBRAZLOŽENJE)

Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda može se ulagati u sljedeće oblike imovine, ne prelazeći navedena ograničenja:

1. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire koje izdaje ili za koje jamči Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica OECD-a, te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a;

- bez ograničenja

2. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a; obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

- do 30% imovine

3. dionice kojima se trguje na uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a; udjele otvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a; dionice zatvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a;

- do 60% imovine

4. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

-do 30% imovine

5. sredstva na poslovnom računu mirovinskog fonda

- do 5% imovine.

Članak 98.

(1) Imovina mirovinskog fonda mora se ulagati tako da bude usklađena zbog rizika i eventualnih gubitaka zbog promjene kamatnih stopa, tečajeva stranih valuta odnosno drugih tržišnih rizika s obvezama mirovinskog fonda.

(2) Imovina mirovinskog fonda mora se ulagati tako da se uzima u obzir dospijeće obveza mirovinskog fonda.

(3) Imovina mirovinskog fonda mora se ulagati tako da bude valutno usklađena s obvezama mirovinskog fonda, s tim da se najviše 30% imovine mirovinskog fonda može ulagati u imovinu koja je nominirana na valutu različitu od valute na koju glase obveze mirovinskog fonda.

(4) Imovina mirovinskog fonda može se ulagati i u druge oblike imovine od onih navedenih u člancima 94. do 97. ovoga Zakona, koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Agencija i za te oblike ulaganja odredi ograničenja, imajući u vidu interese članova mirovinskog fonda.

(3) Agencija propisuje ograničenja ulaganja u pojedine oblike imovine mirovinskog fonda uzimajući u obzir bonitet financijskog instrumenta, njegovog izdavatelja, države članice sjedišta izdavatelja, odnosno države članice na čijem se uređenom tržištu trguje financijskim instrumentom.

(4) Iznimno od odredbi članaka 94. do 97. ovoga Zakona, u slučaju značajnog poremećaja na tržištu financijskih instrumenata koji bi ugrožavao vrijednost imovine mirovinskog fonda, Agencija može zabraniti ili ograničiti ulaganja u pojedine oblike imovine.

Članak 99.

(1) Kod ulaganja imovine mirovinskih fondova mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedeni financijski instrumenti samo radi zaštite imovine mirovinskog fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda.

(2) Kod ulaganja imovine mirovinskih fondova izloženost prema jednoj osobi na temelju izvedenih financijskih instrumenata ugovorenih s tom osobom ne smije biti veća od:

1. 10% imovine mirovinskog fonda, ako se radi o banci sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a,

2. 5% imovine mirovinskog fonda, ako se radi o nekoj drugoj pravnoj osobi.

(3) Mirovinsko društvo dužno je o upotrebi izvedenih financijskih instrumenata obavještavati Agenciju.

Članak 100.

(1) Iznimno od odredbi članka 97. ovoga Zakona, ulaganja imovine zatvorenih mirovinskih fondova ne smiju prelaziti sljedeća ograničenja:

1. u dionice ili vrijednosne papire istog značaja i korporativne obveznice kojima se trguje na uređenom tržištu, najviše 70% imovine zatvorenog mirovinskog fonda,

2. iznimno od točke 1. ovoga stavka, u dionice ili vrijednosne papire istog značaja i korporativne obveznice kojima se trguje na uređenom tržištu, najviše 70% imovine koja pokriva tehničke pričuve zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima,
 3. u vrijednosne papire i udjele otvorenih investicijskih fondova jednog te istog izdavatelja može biti uloženo najviše 5% imovine zatvorenog mirovinskog fonda, odnosno najviše 10 % imovine zatvorenog mirovinskog fonda u vrijednosne papire i udjele otvorenih investicijskih fondova više izdavatelja koji su međusobno povezane osobe,
 4. u dionice, obveznice i ostale vrijednosne papire kojima se ne trguje na uređenim tržištima, osim udjela u otvorenim investicijskim fondovima, najviše 10% imovine zatvorenog mirovinskog fonda, uz uvažavanje načela sigurnosti i razboritosti.
- (2) Imovina zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama fonda, s tim da se najviše 30% imovine koja pokriva tehničke pričuve zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima može ulagati u imovinu koja je nominirana na valutu različitu od valute na koju glase obveze fonda.
- (3) Na ulaganja imovine zatvorenog mirovinskog fonda kojim upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice za pokrovitelja iz Republike Hrvatske primjenjuju se osim ograničenja ulaganja iz stavka 1. točke 3. te stavka 2. ovoga članka i članka 98. stavka 3. ovoga Zakona i sljedeća ograničenja ulaganja:
1. u dionice ili vrijednosne papire istog značaja i dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na uređenom tržištu, najmanje 70% imovine zatvorenog mirovinskog fonda,
 2. u dionice ili vrijednosne papire istog značaja i dužničke vrijednosne papire kojima se ne trguje na uređenom tržištu, najviše 30% imovine zatvorenog mirovinskog fonda.
- (4) Imovina zatvorenog mirovinskog fonda može se ulagati na tržištu rizičnog kapitala.
- (5) Imovina zatvorenog mirovinskog fonda koji ima više pokrovitelja, prilikom ulaganja u vrijednosne papire izdane od strane pokrovitelja, mora se ulagati uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti, diversifikacije i sprječavanja sukoba interesa.
- (6) Agencija može pravilnikom propisati dodatne kriterije i ograničenja ulaganja imovine zatvorenih mirovinskih fondova.

Članak 101.

- (1) Imovina mirovinskog fonda ne može biti uložena u:
1. dionice, obveznice i ostale financijske instrumente koji nisu uvršteni na uređeno tržište ili se njima ne trguje na uređenim tržištima, osim udjela u otvorenim investicijskim fondovima,
 2. imovinu koja je po zakonu neotuđiva,
 3. materijalnu imovinu kojom se ne trguje na uređenim tržištima i čija se vrijednost ne može sa sigurnošću utvrditi uključujući, primjerice antikvitete, umjetnička djela i motorna vozila,
 4. nekretnine,
 5. dionice, obveznice ili ostale financijske instrumente izdane od:
 - bilo kojeg dioničara ili imatelja udjela u mirovinskom društvu,
 - banke skrbnika mirovinskog fonda,
 - bilo koje osobe koja je povezana osoba s osobama navedenima u alinejama 1. i 2. ove točke,
 6. drugu imovinu koju odredi Agencija.
- (2) Na imovinu zatvorenog mirovinskog fonda ne primjenjuju se odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka.

Članak 102.

- (1) U slučaju odstupanja od propisanih ograničenja, zbog sljedećih razloga:
- promjene tržišnih cijena koje predstavljaju osnovicu za procjenu vrijednosti imovine i obveza mirovinskog fonda,

- promjene tečaja,
 - prijelaza financijskog instrumenta iz jednog segmenta uređenog tržišta u drugi ili povlačenja financijskog instrumenta s uvrštenja na uređenom tržištu,
 - promjene organizacijskih ili ekonomskih odnosa među subjektima u koje je ulagana imovina mirovinskog fonda,
 - bilo kojih drugih okolnosti izvan neposredne kontrole mirovinskog društva, mirovinsko društvo tada ima obvezu poduzeti mjere da se aktivnosti ulaganja imovine mirovinskog fonda usklade sa zakonskim odredbama.
- (2) Usklađivanje aktivnosti ulaganja sa zakonskim odredbama mora se provesti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana povrede odredbi ili od dana kada se procjenom imovine mirovinskog fonda ustanovi postojanje povrede, ovisno o tome što se pojavi ranije.
- (3) Na zahtjev mirovinskog društva podnesenog najkasnije trideset dana od dana povrede ili potvrde postojanja povrede, Agencija može produžiti rok iz stavka 2. ovoga članka na 12 mjeseci, ukoliko je to potrebno radi zaštite interesa članova fonda.

Članak 103.

(1) Mirovinskom društvu je zabranjeno:

1. bilo kakvo otuđenje imovine mirovinskog fonda:
 - članovima uprave i nadzornog odbora te prokuristima mirovinskog društva,
 - dioničarima, odnosno imateljima udjela mirovinskog društva,
 - banci skrbniku mirovinskog fonda.
2. kupovanje imovine od bilo koje pravne ili fizičke osobe navedene u točki 1. ovoga članka,
3. davanje zajma ili jamstva iz imovine mirovinskog fonda bilo kojoj pravnoj ili fizičkoj osobi,
4. stjecanje, transfer i prodaja imovine uz posredovanje povezane osobe.

(2) Mirovinsko društvo može s povezanim osobama poduzimati transakcije i poslove utvrđene stavkom 1. ovoga članka uz uvjet da o takvim transakcijama obavijesti Agenciju.

(3) Agencija može, kada to smatra potrebnim, a posebno radi zaštite imovinskih interesa članova mirovinskog fonda, zabraniti transakcije mirovinskom društvu uz posredovanje povezane osobe, na određeno vrijeme ili trajno.

Članak 104.

(1) Mirovinsko društvo ne može bez odobrenja Agencije sklapati ugovore o zajedničkom financijskom djelovanju sa svojim osnivačem, povezanim osobama osnivača, financijskom grupom, koncernom ili holdingom osnivača.

(2) Ugovori sklopljeni bez odobrenja Agencije su ništetni.

Članak 105.

(1) Mirovinsko društvo može prenijeti ovlast upravljanja imovinom mirovinskog fonda koja se nalazi izvan Republike Hrvatske upravitelju ili upraviteljima koji su, prema propisima države u kojoj se nalazi imovina, ovlašteni upravljati tuđim financijskim instrumentima na temelju odobrenja nadležnog tijela.

(2) Mirovinsko društvo će na temelju odluke nadzornog odbora, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, odabrati upravitelja koji će upravljati dijelom ili cjelokupnom inozemnom imovinom mirovinskog fonda, na osnovu važećeg ugovora s mirovinskim društvom i prema izjavi o investicijskim načelima koja se nalaze u prospektu mirovinskog fonda.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, mirovinsko društvo će utvrditi uvjete pod kojima prenosi ovlast upravljanja inozemnom imovinom.

(4) Mirovinsko društvo će izvijestiti Agenciju o odabiru i svakoj promjeni upravitelja.

(5) Mirovinsko društvo ne može prenositi ovlast za donošenje odluka koje se odnose na investicijsku strategiju mirovinskog fonda u Republici Hrvatskoj, niti odgovornost za poštivanje izjave o investicijskim načelima.

Članak 106.

- (1) Mirovinsko društvo može plasirati i pozajmljivati novac samo na tržištu novca.
- (2) Ukupan iznos plasiranog i pozajmljenog novca mirovinskog fonda od strane mirovinskog društva na tržištu novca ne može biti veći od postotne vrijednosti imovine mirovinskog fonda koju utvrđuje Agencija.
- (3) Ugovor ili drugo utanačenje iz stavka 1. ovoga članka koji se odnosi na plasiranje i pozajmicu izvan tržišta novca, ništavno je.
- (4) Ostale uvjete ulaganja imovine mirovinskog fonda na tržištu novca pravilnikom propisuje Agencija.

Članak 107.

Agencija pravilnikom propisuje način, rokove i obavještanje o procjeni imovine mirovinskog fonda.

GLAVA X. BANKA SKRBNIK I SKRBNIK ZATVORENOG MIROVINSKOG FONDA

Članak 108.

- (1) Mirovinsko društvo dužno je izabrati jednu banku skrbnika kojoj će povjeriti imovinu mirovinskog fonda i sa kojom će sklopiti ugovor o pohrani i čuvanju imovine.
- (2) Banka skrbnik ne smije biti povezana niti s jednim mirovinskim društvom, mirovinskim osiguravajućim društvom ili društvom za osiguranje.
- (3) Izbor banke skrbnika i promjenu te banke mora odobriti Agencija.

Članak 109.

- (1) Poslovi banke skrbnika u vezi imovine mirovinskog fonda su:
 1. poslovi pohrane i čuvanja imovine mirovinskog fonda na posebnom računu, odijeljeno od imovine ostalih fondova,
 2. kontrola i potvrđivanje te utvrđivanje vrijednosti imovine mirovinskog fonda i svakog potportfelja obveznog mirovinskog fonda te izvješćivanje Agencije, mirovinskog društva i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o provedenom postupku utvrđivanja te vrijednosti, kao i o vrijednosti imovine mirovinskog fonda i svakog potportfelja obveznog mirovinskog fonda te o stanju na posebnom računu,
 3. izvješćivanje javnosti o vrijednosti obračunske jedinice putem dnevnih novina najmanje jednom mjesečno,
 4. izvješćivanje o isplati dividende, kupona ili dospijeću ostalih instrumenata na naplatu,
 5. obavješćivanje o glavnim skupštinama dioničara i pravima vezanim uz imovinu mirovinskih fondova, kao i izvršenje naloga mirovinskog društva u vezi ostvarivanja tih prava,
 6. pružanje usluga zastupanja i/ili glasovanja na glavnim skupštinama dioničara,
 7. ostale usluge koje se odnose na imovinu mirovinskog fonda, ugovorene između mirovinskog društva i banke skrbnika.
- (2) Agencija može pravilnikom propisati i posebna pravila za obavljanje poslova banke skrbnika nad imovinom mirovinskih fondova.

(3) Banka skrbnik može, uz odobrenje Agencije, dio svojih poslova povjeriti nekom drugom pravnom subjektu, čime ne prestaje niti se isključuje njena odgovornost.

(4) Banka skrbnik može obavljati poslove za više mirovinskih fondova, pod uvjetom da su imovina, djelatnost i evidencija svakog fonda potpuno odvojeni, kako međusobno, tako i od banke skrbnika.

(5) Banka skrbnik mora imati posebnu unutarnju ustrojstvenu jedinicu koja će obavljati poslove skrbništva.

(6) Uvjete i odgovarajuću stručnost djelatnika koji obavljaju poslove skrbništva utvrdit će i nadzirati Agencija.

Članak 110.

(1) Banka skrbnik je dužna imovinu pojedinog potportfelja obveznog mirovinskog fonda i dobrovoljnog mirovinskog fonda evidentirati i voditi na posebnim računima u svojim poslovnim knjigama i ostalim evidencijama i upisnicima.

(2) Imovina mirovinskog fonda na posebnom računu kod banke skrbnika može se koristiti samo za izvršenje naloga od strane mirovinskog društva.

(3) Banka skrbnik je dužna povjerenu imovinu mirovinskog fonda držati odvojeno od vlastitih sredstava, kao i od sredstava drugih klijenata.

Članak 111.

(1) U slučaju da se ugovor između mirovinskog društva i banke skrbnika želi raskinuti, pisana obavijest se treba dostaviti najmanje 60 dana ranije, osim u slučajevima određenima u članku 112. ovoga Zakona. Stranka koja daje obavijest o raskidu ugovora odmah će o tome i njenim razlozima obavijestiti Agenciju.

(2) Novu banku skrbnika mirovinsko društvo može izabrati samo uz odobrenje Agencije, a za njegovo dobivanje mirovinsko društvo dostavit će Agenciji sve informacije o predloženoj banci skrbniku.

(3) Promjena banke skrbnika obaviti će se tako da se održi neprekinuto obavljanje poslova banke skrbnika u odnosu na imovinu fonda.

(4) U slučaju raskida ugovora, bivša banka skrbnik će imovinu mirovinskog fonda koju je čuvala kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje njezinih poslova predati novoj banci skrbniku u roku od 30 dana od dana raskida ugovora.

Članak 112.

(1) U slučaju pokretanja postupka stečaja ili likvidacije nad bankom skrbnikom, mirovinsko društvo će:

1. odmah dostaviti obavijest banci skrbniku o raskidu ugovora i o tome obavijestiti Agenciju,

2. odmah izabrati novu banku skrbnika i zatražiti odgovarajuće odobrenje od Agencije.

(2) Ako mirovinsko društvo ne poduzme mjere iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će odrediti promjenu banke skrbnika, pri čemu se odgovarajuće primjenjuje članak 111. stavak 3. i 4. ovoga Zakona.

(3) Agencija može naložiti mirovinskom društvu promjenu banke skrbnika:

- ukoliko je financijska ili organizacijska struktura banke bitno oslabila, čime predstavlja potencijalnu prijetnju sigurnosti imovine mirovinskog fonda

- ukoliko je banka skrbnik kršila odredbe i načela ovog zakona,

- zbog zaštite interesa članova mirovinskog fonda,

- zbog drugih opravdanih razloga.

(4) Hrvatska narodna banka obavijestit će Agenciju o svakom slučaju koji bi prema kriterijima Hrvatske narodne banke mogao uzrokovati bitno slabljenje financijske ili organizacijske strukture banke skrbnika.

(5) Banka skrbnik će odmah obavijestiti Agenciju o svemu što smatra propustom u poslovanju mirovinskog društva ili o postupanju koje bi moglo predstavljati povredu zakona, propisa Agencije ili prospekta mirovinskog fonda ili predstavljati prijetnju interesima bilo kojeg člana mirovinskog fonda.

Članak 113.

Imovina mirovinskog fonda povjerena na čuvanje banci skrbniku prema odredbama ovoga Zakona ne može biti predmetom ovrhe protiv banke skrbnika, niti dijelom njezine stečajne ili likvidacijske mase.

Članak 114.

(1) Banka skrbnik obvezna je obavljati poslove za koje je ovlaštena na temelju ugovora s mirovinskim društvom i to pažnjom dobrog stručnjaka.

(2) Za poslove skrbništva iz članka 109. ovoga Zakona banka skrbnik ima pravo na naknadu od najviše 0,1% godišnje u prvoj godini od dana stupanja na snagu ovog Zakona, od ukupne imovine svakog dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno svakog potportfelja obveznog mirovinskog fonda, a za svaku daljnju godinu najviši postotak propisuje Agencija, ali ne više od navedenog postotka.

(3) Banka skrbnik odgovara mirovinskom društvu za pričinjenu štetu, ako ne obavlja ili nepravilno obavlja poslove navedene u ugovoru iz članka 108. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 115.

(1) Iznimno od odredbi članka 108. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, dobrovoljno mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom može izabrati skrbnika sa sjedištem u drugoj državi članici.

(2) Skrbnik sa sjedištem u drugoj državi članici mora imati odobrenje za rad nadležnog tijela te države članice za obavljanje poslova skrbništva u skladu s propisima te države članice koji uređuju osnivanje i poslovanje kreditnih institucija ili propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje investicijskih društava, odnosno poslova depozitara u skladu s propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje društava za upravljanje investicijskim fondovima i investicijskih fondova.

GLAVA XI.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

(OBRAZLOŽENJE)

Članak 116.

(1) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (dalje: HZMO) obavlja poslove:

- prikupljanja i kontrole podataka po osiguranicima za obvezna mirovinska osiguranja,
- evidentiranja uplaćenih doprinosa od obveznika plaćanja i njihovo povezivanje s pripadajućim podacima o obračunatim doprinosima,
- prosljeđivanja sredstava zakonskim primateljima,
- obračunavanja naknada i njihovog prosljeđivanja u obvezno mirovinsko društvo,
- preračunavanja uplaćenih doprinosa u obračunske jedinice,
- vođenja osobnih računa članova obveznih mirovinskih fondova,
- vođenja privremenog računa,
- davanja suglasnosti za povrat / preknjiženje sredstava,
- izrade statističkih i drugih izvješća o članstvu te o obračunanim, plaćenim i raspoređenim doprinosima za potrebe Agencije, mirovinskih društava i banaka skrbnika,
- izvješćivanja obveznika obračunavanja doprinosa, na njihov zahtjev,
- druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

(2) HZMO surađuje s bankama skrbnicima, Financijskom agencijom, i drugim tijelima kako bi se osiguralo efikasno prikupljanje doprinosa i izvješćivanje.

Članak 117.

(1) HZMO će najmanje jednom na godinu dostaviti mirovinskom društvu, za svakog člana obveznog fonda, podatke o imovini koja se nalazi na njegovom osobnom računu, o datumima uplate i svotama doprinosa koje je član imao u odgovarajućem razdoblju te posljednjoj poznatoj adresi člana, a mirovinsko društvo je obvezno najmanje jednom na godinu dostaviti svakom članu obveznog fonda pisanu informaciju o istom.

(2) Na zahtjev člana fonda, HZMO će dostaviti tom članu obavijest o novčanoj vrijednosti imovine na njegovom osobnom računu. HZMO može zaračunati naknadu za takve obavijesti koje ne proizlaze iz stavka 1. ovoga članka, ali ona ne može biti veća od troška izrade ove obavijesti.

GLAVA XII. OBVEZE IZVJEŠĆIVANJA I PRIOPĆAVANJA O OBVEZAMA

Članak 118.

(1) Mirovinsko društvo će najkasnije do 31. ožujka svake godine, uz odobrenje Agencije, objaviti godišnju informativnu brošuru mirovinskog fonda s informacijama do 31. prosinca prethodne godine.

(2) Godišnja informativna brošura mirovinskog fonda sadržava osobito:

1. podatke o mirovinskom fondu,
2. podatke o mirovinskom društvu,
3. podatke o banci skrbniku,
4. podatke o rizicima i sukobu interesa,
5. druge informacije prema propisima Agencije.

(3) Pod podacima o mirovinskom fondu u smislu stavka 2. točke 1. ovoga članka podrazumijevaju se sljedeći podaci:

1. naziv fonda,
2. datum osnivanja fonda,
3. podatke o obračunatim naknadama za mirovinsko društvo i banku skrbnika,
4. portfelj fonda i podatke o ulaganjima fonda u prethodnoj godini te razlozima tih ulaganja.

(4) Pod podacima o mirovinskom društvu u smislu stavka 2. točke 2. ovoga članka podrazumijevaju se sljedeći podaci:

1. tvrtka, pravni oblik, sjedište mirovinskog društva i mjesto uprave ako ono nije isto kao sjedište mirovinskog društva,
2. ime i prezime i dužnosti članova uprave i nadzornog odbora te prokuriste mirovinskog društva,
3. pobliže određivanje odgovornosti kod donošenja investicijskih odluka,
4. iznos temeljnog kapitala mirovinskog društva, kao i imena, prezimena i nazive te adrese dioničara, odnosno imatelja udjela i veličinu njihovog udjela,
5. podaci o revizoru mirovinskog društva.

(5) Pod podacima o banci skrbniku u smislu stavka 2. točke 3. ovoga članka podrazumijevaju se sljedeći podaci:

1. tvrtka banke skrbnika, pravni oblik, sjedište i mjesto uprave ako ono nije isto kao i sjedište banke skrbnika,
2. djelatnost banke skrbnika,
3. visina temeljnog kapitala banke skrbnika.

(6) Godišnja informativna brošura objavljuje na internetskim stranicama mirovinskog društva.

(7) Mirovinsko društvo će godišnju informativnu brošuru dati na uvid svakoj osobi koja zatraži članstvo u fondu kojim to društvo upravlja.

(8) Mirovinsko društvo će svoju godišnju informativnu brošuru dostaviti svakom članu mirovinskog fonda na njegov zahtjev.

(8) Agencija pravilnikom detaljnije propisuje sadržaj godišnje informativne brošure.

(10) Mirovinsko društvo će članovima fonda, na njihov zahtjev, dostaviti revidirana godišnja financijska izvješća mirovinskog društva, te revidirano godišnje izvješće mirovinskog fonda. Oblik izvješća utvrđuje se propisima Agencije.

Članak 119.

(1) Mirovinsko društvo obvezno je podnositi Agenciji sljedeće informacije:

1. revidirana godišnja financijska izvješća,
2. o podacima o prodaji i novostečenoj imovini mirovinskog fonda uključujući određenje te imovine, dan transakcije, cijenu po kojoj je transakcija izvršena i investicijsko društvo,
3. o naknadi investicijskom društvu, naknadi banci skrbniku i drugim pitanjima koja propisuje Agencija,
4. o dioničarima, odnosno imateljima udjela mirovinskog društva, s njihovim imenima, prezimenima, osobnim identifikacijskim brojevima i adresama,
5. o naknadi isplaćenoj članovima uprave i nadzornog odbora te prokuristima i plaćama zaposlenika u mirovinskom društvu,
6. o sustavu upravljanja rizicima u mirovinskom društvu,
7. o članovima revizijskog odbora, izvješću i mišljenju revizijskog odbora,
8. o investicijskoj strategiji, politici i planu mirovinskog društva,
9. o reviziji imovine i obveza provedenoj od ovlaštenog aktuara,
10. druge informacije na traženje Agencije.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dostavit će se najmanje jednom godišnje, a i u kraćim rokovima, prema propisima Agencije. Agencija utvrđuje rokove za dostavljanje tih informacija i oblik u kojem će se one izdavati.

GLAVA XIII.

NADZOR NAD POSLOVANJEM MIROVINSKIH DRUŠTAVA, MIROVINSKIH FONDOVA I BANKE SKRBNIKA

Članak 120.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Agencija provodi nadzor nad subjektima nadzora u skladu sa ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Na postupke koje u okviru svoje nadležnosti provodi Agencija, primjenjuju se odredbe iz ove glave, ako nije drukčije propisano.

(3) Na postupke iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako nije drukčije propisano.

(4) Subjekti nadzora Agencije prema odredbama ovoga Zakona jesu mirovinska društva, mirovinski fondovi, banka skrbnik, skrbnik, dobrovoljno mirovinsko društvo iz članka 9. ovoga Zakona, pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda te Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(5) Skrbnik je subjekt nadzora Agencije u dijelu njegova poslovanja koje se odnosi na poslove skrbi koje obavlja za dobrovoljno mirovinsko društvo, prema članku 115. ovoga Zakona. Nadzor skrbnika Agencija provodi u suradnji s nadležnim tijelom države članice.

(6) Pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda je subjekt nadzora Agencije u dijelu koji se odnosi na njegovo ispunjavanje obveza koje proizlaze iz odredaba ovoga Zakona.

(7) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je subjekt nadzora Agencije u dijelu koji se odnosi na njegovo poslovanje u vezi s mirovinskim osiguranjem na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 121.

(1) Agencija provodi nadzor po službenoj dužnosti:

1. neposrednim nadzorom, koji provode ovlaštene osobe Agencije u prostorijama subjekta nadzora, ili pravne osobe s kojima je nadzirana osoba izravno ili neizravno, poslovno, upravljački ili kapitalno povezana, pregledom izvorne dokumentacije,

2. kontinuiranim nadzorom, koji provode ovlaštenici po zaposlenju na temelju analize izvješća koje su subjekti nadzora dužni u propisanim rokovima dostavljati Agenciji, te praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije, obavijesti i podataka dobivenih na poseban zahtjev Agencije, kao i praćenjem, prikupljanjem i provjerom podataka i saznanja iz drugih izvora.

(2) Neposredni nadzor iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može biti redovit ili izvanredan.

(3) Agencija donosi godišnji plan nadzora u kojem utvrđuje raspored prema kojem će se odvijati redovit neposredni nadzor.

Članak 122.

(1) Na zahtjev Agencije, subjekt nadzora dužan je dostaviti ili učiniti dostupnom dokumentaciju, izvješća i podatke o svim okolnostima važnim za nadzor ili izvršavanje drugih ovlasti i mjera koje Agencija ima na temelju ovoga Zakona, zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje Agencije te propisima donesenim na temelju tih zakona.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka Agenciji su dužni dostaviti članovi uprave i zaposlenici subjekta nadzora te članovi nadzornog odbora i prokuristi, kada je to primjenjivo.

(3) Agencija je, od osoba iz stavka 2. ovoga članka, ovlaštena zatražiti pisano očitovanje o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka u roku koji ne smije biti kraći od tri dana, ili ih pozvati da daju usmeno očitovanje na okolnosti.

Članak 123.

(1) Prije početka obavljanja neposrednog nadzora, subjektu nadzora dostavlja se pisana obavijest o neposrednom nadzoru koja sadrži najmanje:

1. predmet nadzora,
2. podatke o osobama ovlaštenima za nadzor,
3. naznaku lokacije na kojoj će se nadzor obavljati,
4. datum početka obavljanja nadzora.

(2) Agencija može tijekom nadzora nadopuniti obavijest o nadzoru.

(3) Na obavijest iz stavka 2. ovoga članka na odgovarajući način se odnose odredbe stavka 1. ovoga članka.

Članak 124.

(1) Obavijest o neposrednom nadzoru dostavlja se subjektu nadzora u roku koji ne može biti kraći od osam dana prije dana početka nadzora.

(2) Iznimno, stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako bi se time ugrozila svrha neposrednog nadzora, o čemu odluku donosi osoba ovlaštena za nadzor.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, ovlašteni djelatnici Agencije uručuju obavijest o nadzoru na dan početka provođenja nadzora.

Članak 125.

- (1) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi Agencije, nakon uručjenja obavijesti o nadzoru, omogućiti pristup u sjedištu subjekta nadzora i na ostalim mjestima u kojima on ili druga osoba po njegovom ovlaštenju obavlja djelatnost i poslove u vezi kojih Agencija obavlja nadzor.
- (2) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi Agencije, na njezin zahtjev, omogućiti kontrolu poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije, te administrativne ili poslovne evidencije u opsegu potrebnom za obavljanje nadzora.
- (3) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi Agencije, na njezin zahtjev, predati svu traženu poslovnu dokumentaciju, računalne ispise i zapise o telefonskim razgovorima.

Članak 126.

- (1) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi Agencije osigurati prikladne prostorije u kojima je moguće neometano i bez prisutnosti drugih osoba obavljati nadzor poslovanja.
- (2) Na zahtjev ovlaštene osobe Agencije, subjekt nadzora dužan je osigurati stručnu i tehničku pomoć te potrebna pojašnjenja i omogućiti provođenje nadzora u svom sjedištu.
- (3) Subjekt nadzora dužan je na zahtjev ovlaštene osobe Agencije osigurati i druge uvjete potrebne za obavljanje nadzora.
- (4) Nadzor poslovanja iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja ovlaštena osoba Agencije tijekom radnog vremena subjekta nadzora. Ako je zbog opsega ili prirode posla nužno, subjekt nadzora dužan je omogućiti ovlaštenoj osobi Agencije obavljanje nadzora poslovanja i izvan radnog vremena.
- (5) Dokumentaciju iz članka 125. ovoga Zakona, financijske instrumente, novac ili predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u kaznenom ili prekršajnom postupku, ovlaštene osobe Agencije mogu, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti subjektu nadzora, ali samo do pokretanja tih postupaka, kada ih predaju tijelu nadležnom za vođenje postupka.

Članak 127.

- (1) Nakon obavljenog neposrednog nadzora, sastavlja se zapisnik o obavljenom nadzoru koji se uručuje subjektu nadzora, s detaljnim opisom utvrđenih činjenica.
- (2) Na dostavljeni zapisnik subjekt nadzora ima pravo uložiti prigovor u roku od osam dana od dana primitka istog.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka Agencija, može odrediti rok koji je kraći od roka iz stavka 2. ovoga članka, kad je to potrebno u svrhu sprječavanja mogućih značajnih štetnih posljedica za mirovinsko društvo, mirovinski fond, članove mirovinskog društva ili treće osobe.

Članak 128.

Prigovor protiv zapisnika o obavljenom nadzoru dopušten je:

1. ako je zapisnik o obavljenom nadzoru sastavljen u nadzoru nad osobom nad kojom Agencija nije nadležna provoditi nadzor,
2. ako je u zapisniku pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Članak 129.

(1) Prigovor mora sadržavati:

1. navođenje zapisnika na koji se prigovor podnosi,
2. izjavu da se navodi iz zapisnika pobijaju u cijelosti ili u određenom dijelu,
3. razloge prigovora,

4. druge podatke koje mora sadržavati svaki podnesak, u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku.

(2) U prigovoru, subjekt nadzora može navesti činjenice iz kojih proizlazi da nezakonnosti i nepravilnosti, navedene u zapisniku ne postoje i predložiti dokaze. Ako se subjekt nadzora u izjavi poziva na isprave, dužan ih je kao dokaze priložiti prigovoru.

(3) Ako subjekt nadzora kao dokaze prigovoru ne priloži isprave, Agencija će kod donošenja odluke uzeti u obzir samo one dokaze koji su prigovoru priloženi.

(4) Nakon proteka roka za prigovor subjekt nadzora nema pravo navoditi nove činjenice i iznositi nove dokaze.

(5) Dostavljeni prigovor na zapisnik čini sastavni dio zapisnika.

Članak 130.

(1) Na temelju provedenog postupka nadzora, Agencija može subjektima nadzora izreći nadzorne mjere propisane ovim Zakonom, a u svrhu zakonitog poslovanja subjekata nadzora, zaštite članova mirovinskih fondova i tržišta kapitala.

(2) Kada Agencija utvrdi postojanje osnovane sumnje o počinjenom kaznenom djelu ili prekršaju, podnosi odgovarajuću prijavu nadležnom tijelu.

Članak 131.

Ovlaštenik po zaposlenju tijekom kontinuiranog nadzora:

1. utvrđuje jesu li propisana izvješća i drugi podaci dostavljeni u propisanom roku i propisanoj formi

2. utvrđuje jesu li podaci u izvješćima ili drugoj traženoj dokumentaciji istiniti, točni i ispravni.

Članak 132.

(1) U slučaju utvrđenih nezakonnosti i nepravilnosti u poslovanju mirovinskih društava i mirovinskih fondova tijekom kontinuiranog nadzora, ovlaštenik po zaposlenju sastavlja zapisnik.

(2) Zapisnik o obavljenom nadzoru uručuje se subjektu nadzora, s detaljnim opisom utvrđenih činjenica u postupku nadzora.

(3) Na zapisnik o kontinuiranom nadzoru na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 127. do članka 129. ovoga Zakona.

(4) Na temelju nalaza iz zapisnika iz ovoga članka, Agencija je ovlaštena poduzeti sve nadzorne mjere kao i u slučaju neposrednog nadzora.

Članak 133.

Ako je donošenje mjera iz članka 141. stavka 1. ovoga Zakona, potrebno radi urednog funkcioniranja tržišta i/ili zaštite članova fonda, a radi se o mjerama koje se ne mogu odgađati te su činjenice na kojima se mjera temelji, utvrđene ili su barem učinjene vjerojatnim, Agencija može o njihovom izricanju odlučiti po skraćenom postupku.

Članak 134.

(1) Agencija i druga nadležna tijela u Republici Hrvatskoj koja su nadležna za nadzor nad kreditnim i drugim financijskim institucijama, na zahtjev pojedinog nadležnog tijela dostavit će drugom nadležnom tijelu sve podatke o subjektima nadzora koji su mu potrebni u postupku provođenja nadzora i pri odlučivanju o drugim pojedinačnim zahtjevima iz svoje nadležnosti.

(2) Tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su se međusobno obavještavati o nezakonnostima i nepravilnostima koje utvrde tijekom obavljanja nadzora, ako su ti nalazi bitni za rad tog drugog tijela.

(3) Razmjena podataka u skladu s ovim člankom ne smatra se odavanjem službene tajne, a Agencija i druga nadležna tijela dužni su čuvati primljene podatke kao povjerljive te ih mogu upotrijebiti isključivo u svrhu za koju su dani.

(4) Opseg razmjene podataka te koordinacija postupaka i aktivnosti pri nadzoru i regulaciji kreditnih i drugih financijskih institucija i grupa, uredit će se međusobnim sporazumom o suradnji između nadležnih tijela.

Članak 135.

(1) Agencija je nadležna za nadzor nad poslovanjem mirovinskog društva s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj glede poslovanja koje obavlja na području i izvan Republike Hrvatske.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, nadzor je provjera posluje li mirovinsko društvo koje je subjekt nadzora u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisima donesenima na temelju njega, kao i u skladu prospektom mirovinskog fonda i vlastitim pravilima, standardima i pravilima struke te na način koji omogućuje uredno funkcioniranje mirovinskog društva, mirovinskog fonda i tržišta kapitala te provođenje mjera i aktivnosti u cilju otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

(3) Kada Agencija smatra da je to potrebno za provođenje nadzora iz stavka 1. ovoga članka, ovlaštena je, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima, od sljedećih osoba zahtijevati izvješća i podatke te obaviti kontrolu poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije kod:

1. povezane osobe mirovinskog društva i mirovinskog fonda,
2. osobe na koju je mirovinsko društvo delegiralo određene poslove,
3. imatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu.

(4) Ako je za nadzor osobe iz stavka 3. ovoga članka nadležno drugo nadzorno tijelo, Agencija će u suradnji s tim tijelom obaviti kontrolu poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije te osobe, u skladu sa člankom 134 ovoga Zakona.

(5) Nadzor nad poslovanjem kreditne institucije koja je banka skrbnik za mirovinski fond, u dijelu njezina poslovanja koji se odnosi na poslove banke skrbnika mirovinskog fonda, obavlja Agencija samostalno ili u suradnji s Hrvatskom narodnom bankom.

(6) Pri obavljanju nadzora iz stavka 5. ovoga članka, Agencija može kreditnoj instituciji naložiti nadzorne mjere iz članaka 140. do 141. ovoga Zakona.

Članak 136.

Agencija je nadležna za nadzor nad aktivnostima dobrovoljnog mirovinskog društva sa sjedištem u državi članici u vezi s poslovanjem koje obavlja u Republici Hrvatskoj, u skladu s odredbama članka 9. i 10. ovoga Zakona.

Članak 137.

(1) Pri obavljanju nadzora Agencija posebice:

1. provjerava organizacijske uvjete, strategije, politike i postupke koje je mirovinsko društvo uspostavilo u svrhu usklađenja svojeg poslovanja s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
2. ocjenjuje financijski položaj i stabilnost i rizike kojima je mirovinsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svojem poslovanju.

(2) Na temelju provjera i ocjena iz stavka 1. ovoga članka, Agencija utvrđuje je li mirovinsko društvo uspostavilo odgovarajući organizacijski ustroj, strategije te politike i postupke koji osiguravaju adekvatan sustav upravljanja rizicima u skladu s karakteristikama poslovanja mirovinskog društva i rada mirovinskog fonda.

(3) Agencija se pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja provjere i ocjene iz stavka 1. ovoga članka, za pojedino mirovinsko društvo i mirovinski fond rukovodi veličinom i značajem mirovinskog društva i mirovinskog fonda te prirodom, opsegom i složenošću njihova poslovanja.

(4) Provjere i ocjene iz stavka 1. ovoga članka Agencija obavlja najmanje jednom godišnje za svako mirovinsko društvo i mirovinski fond.

Članak 138.

(1) Na temelju zapisnika o obavljenom nadzoru, u skladu s ovim Zakonom i na temelju njega donesenim propisima, Agencija je mirovinskom društvu i drugim osobama nad kojima je ovlaštena obavljati nadzor, ovlaštena izreći sve mjere propisane ovim Zakonom kako bi bila u mogućnosti ispunjavati svoje zakonske ovlasti, a posebno osigurati zakonito i uredno poslovanje mirovinskih društava i mirovinskih fondova, zaštititi interese članova mirovinskih fondova te u slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti podnijeti odgovarajuću prijavu nadležnom tijelu.

(2) U smislu ovoga Zakona, nezakonitosti su stanja i postupci koji nisu u skladu sa ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, drugim zakonima i podzakonskim aktima te međunarodnim aktima i propisima.

(3) U smislu ovoga Zakona, nepravilnosti su stanja i aktivnosti kojima se usvojene poslovne politike, mjere i postupci dosljedno ne primjenjuju ako se time ugrožava poslovanje, posebice u vezi organizacijskih zahtjeva i upravljanja rizicima.

Članak 139.

(1) Agencija može mirovinskom društvu kao nadzornu mjeru, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom:

1. naložiti mjere upravi mirovinskog društva i izreći javnu opomenu,
2. naložiti otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti,
3. oduzeti odobrenje za rad.

(2) Agencija mirovinskom društvu može izreći i posebne nadzorne mjere iz članka 145. i/ili dodatne nadzorne mjere za upravljanje rizicima iz članka 146. ovoga Zakona, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Članak 140.

(1) Kad Agencija, tijekom nadzora nad poslovanjem mirovinskog društva, utvrdi manje nepravilnosti, manjkavosti i nedostatke u poslovanju koje nemaju značaj kršenja ovoga Zakona ili na temelju njega donesenih propisa, ili ako smatra da je to potrebno radi poboljšanja poslovanja, Agencija će upravi mirovinskog društva naložiti mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i rokove za izvršenje tih mjera.

(2) Kad Agencija, tijekom nadzora utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti koje predstavljaju povredu odredbi ovoga Zakona, a priroda i opseg utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti nema značajan utjecaj i posljedice, Agencija može, umjesto nadzorne mjere iz članka 141. ovoga Zakona, izreći javnu opomenu mirovinskom društvu.

(3) Javna opomena Agencije može sadržavati i nalog da mirovinsko društvo ispravi utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti te rok u kojemu je to dužno učiniti.

(4) Ako u roku iz stavka 3. ovoga članka, mirovinsko društvo ne ispravi utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti, Agencija će izdati rješenje za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

Članak 141.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) Kad Agencija, tijekom nadzora utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti koje predstavljaju povredu odredbi ovoga Zakona, rješenjem će mirovinskom društvu naložiti mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti ili prestanak postupanja koje predstavlja povredu odredbi ovoga Zakona.

(2) Agencija će u rješenju iz stavka 1. ovoga članka navesti i rokove u kojima je mirovinsko društvo dužno otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti.

Članak 142.

Kad Agencija utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i druge poslovne dokumentacije, koje je mirovinsko društvo dužno voditi prema odredbama ovoga Zakona, na temelju njega donesenih propisa ili drugih zakona, ili ako utvrdi značajne povrede odredbi o organizacijskim zahtjevima za mirovinska društva, može naložiti mirovinskom društvu da podnese izvješće o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, kojemu je dužno priložiti mišljenje neovisnog ovlaštenog revizora iz kojeg je vidljivo da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Članak 143.

(1) Mirovinsko društvo dužno je otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti te Agenciji podnijeti izvješće o mjerama koje je poduzelo za njihovo otklanjanje, unutar roka koji je odredila Agencija.

(2) Izvješću iz stavka 1. ovoga članka, mirovinsko društvo dužno je priložiti dokumentaciju i druge dokaze iz kojih je vidljivo da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

(3) Kad izvješće iz stavka 1. ovoga članka nije potpun ili iz dokumentacije u prilogu ne proizlazi da su nezakonitosti otklonjene, Agencija će naložiti nadopunu izvješća i rok u kojemu se izvješće mora nadopuniti.

(4) Kad Agencija ne naloži nadopunu izvješća iz stavka 3. ovoga članka, u roku od šezdeset dana od podnošenja izvješća iz stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Članak 144.

(1) Ako Agencija iz izvješća iz članka 143. ovoga Zakona, priložene dokumentacije i drugih dokaza zaključi da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, donijet će rješenje kojim se utvrđuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

(2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka, Agencija je ovlaštena provesti ponovni nadzor nad mirovinskim društvom u mjeri i opsegu potrebnima kako bi se utvrdilo jesu li utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene na odgovarajući način i u odgovarajućem opsegu.

(3) Ako mirovinsko društvo nezakonitosti i nepravilnosti otkloni prije no što Agencija dovrši postupak nadzora, Agencija će donijeti rješenje iz stavka 1. ovoga članka bez prethodnog rješenja kojim se nalažu mjere za otklanjanje nezakonitosti.

Članak 145.

(1) Agencija je ovlaštena mirovinskom društvu izreći posebne nadzorne mjere, ako mirovinsko društvo nije postupilo u skladu s rješenjem kojim Agencija nalaže mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti iz članka 141. ovoga Zakona,

(2) Ako nastupi okolnost iz stavka 1. ovoga članka, Agencija je ovlaštena rješenjem naložiti poduzimanje razmjernih mjera, koje su potrebne da bi mirovinsko društvo poslovalo u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Agencija će rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odrediti rok za poduzimanje tih mjera, koji ne može biti dulji od 6 mjeseci.

(4) Mirovinsko društvo dužno je Agenciji dostaviti izvješće o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, na koji se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 143. stavka 1. do 3. ovoga Zakona.

Članak 146.

Mjere koje su na raspolaganju Agenciji uključuju sljedeće:

1. obvezivanje mirovinskog društva da poveća kapital na razinu predviđenu člankom 17. stavak 1. ovoga Zakona,
2. zahtijevanje poboljšanja strategija, politika i procesa upravljanja rizicima,
3. zahtijevanje smanjenja rizika vezanog uz poslovanje mirovinskog društva i mirovinskog fonda.

GLAVA XIV. ISPLATA MIROVINA (OBRAZLOŽENJE)

Članak 147.

(1) Ostvarivanjem prava na mirovinu, iznos s osobnog računa člana obveznoga mirovinskog fonda prenijet će se u mirovinsko osiguravajuće društvo ili društvo za osiguranje po izboru člana koje će članu doživotno isplaćivati mirovinu u skladu s prenesenim sredstvima, prema odredbama posebnog zakona.

(2) Ostvarivanjem prava na mirovinu, iznos s osobnog računa člana dobrovoljnog mirovinskog fonda prenijet će se u mirovinsko osiguravajuće društvo ili društvo za osiguranje po izboru člana koje će članu isplaćivati doživotno ili privremeno mirovinsko davanje.

GLAVA XV. DOBROVOLJNI MIROVINSKI FONDOVI

Članak 148.

(1) U ovoj glavi utvrđuju se načela koja se odnose na dobrovoljne mirovinske fondove.

(2) Na osnivanje i poslovanje dobrovoljnih mirovinskih fondova i dobrovoljnih mirovinskih društava primjenjuju se odredbe ovoga Zakona, osim odredbi koje se izričito odnose na obvezne mirovinske fondove i obvezna mirovinska društva.

(3) Dobrovoljna mirovinska društva nude članovima dobrovoljne mirovinske fondove zasnovane na različitim načelima ulaganja.

(4) Dobrovoljni mirovinski fond može biti fond otvorene naravi (otvoreni fond), u kojem slučaju prihvaća zahtjeve za članstvo od bilo koje osobe koja ima prebivalište u Republici Hrvatskoj.

(5) Dobrovoljni mirovinski fond može biti i zatvorene naravi (zatvoreni fond) te osnovan za potrebe određenih poslodavaca, sindikata i udruga samostalnih djelatnosti, a njime upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo.

Članak 149.

(1) Prava iz dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja član dobrovoljnog fonda može ostvariti najranije s navršениh 50 godina života u skladu sa zakonom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, mirovinska davanja mogu se ostvariti i ranije, u slučaju smrti ili invalidnosti, pod uvjetima iz ugovora iz članka 153. i članka 156. stavka 7. ovoga Zakona.

Članak 150.

(1) Članu dobrovoljnog mirovinskog fonda, koji ispunjava uvjet iz članka 149. stavka 1. i koji je protekom roka na koji je sklopljen ugovor iz članka 153. i članka 156. stavka 7. ovoga Zakona na

osobnom računu ostvario sredstva niža od 10.000,00 kuna, dobrovoljno mirovinsko društvo može isplatiti ukupno ostvarena sredstva.

(2) Isplatu iz stavka 1. ovoga članka dobrovoljno mirovinsko društvo vrši na temelju pisanog zahtjeva člana i to jednokratno u punom iznosu.

(3) U slučaju isplate iz stavka 1. i 2. ovoga članka dobrovoljno mirovinsko društvo nema pravo naplatiti izlaznu naknadu.

Otvoreni mirovinski fondovi

Članak 151.

(1) Dobrovoljno mirovinsko društvo obvezno je izraditi prospekt za svaki otvoreni mirovinski fond koji nudi na tržištu.

(2) Prospekt otvorenog mirovinskog fonda mora se uručiti osobi prije stjecanja članstva u otvorenom mirovinskom fondu.

(3) Na prospekt iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 65. ovoga Zakona.

(4) Agencija propisuje i odobrava sadržaj i oblik prospekta iz stavka 1. ovoga članka te odobrava svaku njegovu naknadnu izmjenu.

Članak 152.

Otvoreni mirovinski fond osniva i njime upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 153.

[\(OBRAZLOŽENJE\)](#)

Članstvo u otvorenom mirovinskom fondu uspostavlja se zaključenjem ugovora s odabranim dobrovoljnim mirovinskim društvom i prvom uplatom u fond.

Članak 154.

[\(OBRAZLOŽENJE\)](#)

(1) Članstvo u otvorenom mirovinskom fondu prestaje ispunjenjem uvjeta iz članka 149. ovoga Zakona, odnosno prijenosom računa u drugi mirovinski fond, u skladu s odredbama ovoga Zakona i ugovora iz članka 153. ovoga Zakona sklopljenog s dobrovoljnim mirovinskim društvom.

(2) Ako član otvorenog mirovinskog fonda prestane uplaćivati doprinose i dalje ostaje član toga fonda i ostvaruje sva prava koja mu pripadaju.

Članak 155.

Osoba može istodobno biti član jednog ili više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Zatvoreni mirovinski fondovi

Članak 156.

[\(OBRAZLOŽENJE\)](#)

(1) Zatvoreni mirovinski fond osniva se na temelju odluke njegovog pokrovitelja ili kolektivnog ugovora, a osnivaju ga pokrovitelj i dobrovoljno mirovinsko društvo.

- (2) Zatvoreni mirovinski fond ima prospekt kojim se uređuje članstvo u zatvorenom mirovinskom fondu, način financiranja i ostali uvjeti povezani s osnivanjem i poslovanjem fonda.
- (3) Prospekt zatvorenog mirovinskog fonda mora sadržavati i informacije propisane člankom 159. stavak 2. i 161. stavak 1. do 7. ovoga Zakona te se na njega na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 65. ovoga Zakona.
- (4) Agencija odobrava izdavanje, kao i svaku naknadnu izmjenu i dopunu prospekta zatvorenog mirovinskog fonda.
- (5) Agencija može pravilnikom pobliže propisati sadržaj i oblik prospekta zatvorenog mirovinskog fonda.
- (6) Zatvoreni mirovinski fond može prihvatiti zahtjeve za članstvo sljedećih osoba:
- radnika zaposlenih kod poslodavca koji je pokrovitelj mirovinskog fonda,
 - članova sindikata koji je pokrovitelj mirovinskog fonda,
 - članova udruge samostalnih djelatnosti koja je pokrovitelj mirovinskog fonda.
- (7) Članstvo u zatvorenom mirovinskom fondu uspostavlja se zaključenjem ugovora o članstvu prihvaćanjem prospekta te prvom uplatom u fond.
- (8) Članstvo u zatvorenom mirovinskom fondu prestaje ispunjenjem uvjeta iz članka 149. ovoga Zakona, odnosno prijenosom računa u drugi mirovinski fond, u skladu s odredbama ovoga Zakona i ugovora iz stavka 7. ovoga članka.
- (9) Ako pokrovitelj ili član zatvorenog mirovinskog fonda prestane uplaćivati doprinose i dalje ostaje član toga fonda i ostvaruje sva prava koja mu pripadaju.
- (10) Primjena prospekta ne smije, izravno ili neizravno uzrokovati nejednakost u pravu na i iz dodatnog mirovinskog osiguranja, koja bi bila zasnovana na spolnoj razlici.
- (11) Nejednakost iz stavka 8. ovoga članka, osobito se odnosi na:
- stjecanje svojstva člana fonda,
 - obveznost ili dobrovoljnost osiguranja,
 - različite uvjete za pristup dodatnom mirovinskom osiguranju,
 - različite uvjete razdoblja osiguranja za ostvarivanje prava,
 - različite uvjete prekida trajanja osiguranja u pogledu čuvanja ili korištenja prava prema ovome Zakonu, u slučaju roditeljskog dopusta ili odgoja djece,
 - određivanje različitih uvjeta ili odredaba koje se primjenjuju samo na članove fonda istoga spola glede očekivanih prava, po prestanku članstva u fondu.

Članak 157.

- (1) Pristup u zatvoreni mirovinski fond pod pokroviteljstvom poslodavaca ne smije biti ograničen na određenu osobu, nego mora biti ponuđen svim radnicima tog poslodavca ili posebnoj stručnoj kategoriji radnika.
- (2) Pristupanje zatvorenom mirovinskom fondu ne može biti uvjet za zapošljavanje ili članstvo u sindikatu niti se bez pisanog odobrenja radnika može odbijati doprinos iz plaće za taj fond.

Članak 158.

Poslodavac, sindikat i udruga pripadnika samostalnih djelatnosti koji su pokrovitelji zatvorenog mirovinskog fonda ograničit će članstvo u tom fondu na radnike i bivše radnike, pripadnike udruge samostalnih djelatnosti i bivše pripadnike tih udruge, kao i članove njihovih obitelji koji mogu koristiti sredstva na osobnom računu u slučaju smrti člana fonda.

Članak 159.
(OBRAZLOŽENJE)

- (1) Pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda obvezan je za članove fonda u cijelosti ili djelomično redovito obavljati uplate u fond na njihove osobne račune i tu svoju obvezu ne može uvjetovati uplatama od strane članova fonda ili kakvim drugim uvjetima.
- (2) U prospektu zatvorenog mirovinskog fonda mora se točno odrediti vremenski period uplata pokrovitelja na osobne račune članova (mjesečno, polugodišnje, godišnje i slično).
- (3) Pokrovitelj obavlja uplate i u zatvoreni mirovinski fond u državi članici.

Članak 160.

- (1) Radniku koji je izaslan na rad u drugu državu, ne prestaje članstvo u zatvorenom mirovinskom fondu i poslodavac je dužan osigurati nastavak uplate doprinosa na njegov osobni račun.
- (2) U slučaju izaslanja radnika na rad u drugu državu članicu, poslodavac je dužan osigurati nastavak uplate doprinosa na njegov osobni račun, ili osigurati uplatu doprinosa u dodatnom mirovinskom osiguranju države članice.

Članak 161.

- (1) Pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda i mirovinsko društvo koje njime upravlja dužni su informirati članove, odnosno potencijalne članove o mogućnostima koje im pruža članstvo u fondu i obavijestiti ih o njihovim pravima i obvezama koje proizlaze iz članstva.
- (2) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom dužno je članovima i korisnicima mirovine na njihov zahtjev:
 1. dostaviti revidirana godišnja financijska izvješća mirovinskog društva i zatvorenog mirovinskog fonda,
 2. dostaviti pisanu izjavu o načelima ulaganja iz članka 93. ovoga Zakona,
 3. pružiti informacije o portfelju fonda, izloženosti rizicima i troškovima ulaganja,
 4. pružiti informacije o postupcima u vezi prijenosa mirovinskih prava u slučaju prestanka radnog odnosa.
- (3) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom s definiranim primanjima dužno je svojim članovima, osim informacija iz stavka 2. ovoga članka, na njihov zahtjev pružiti detaljne informacije:
 1. o ciljanoj visini mirovinskih primanja,
 2. o visini primanja u slučaju prestanka radnog odnosa.
- (4) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom dužno je članovima jednom godišnje pružiti informaciju o mirovinskom fondu i mirovinskom društvu.
- (5) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom s definiranim primanjima dužno je članovima osim informacija iz stavka 4. ovoga članka jednom godišnje pružiti informaciju o tekućem stupnju financiranja njihovih budućih primanja.
- (6) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom dužno je korisnicima mirovine po ostvarenju prava iz mirovine pružiti odgovarajuću informaciju o stanju na osobnom računu i mogućnostima isplata.
- (7) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom ili pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda dužni su, u slučaju odlaska člana fonda na rad u drugu državu, informirati ga o pravima na temelju dotadašnjeg članstva.

Članak 162.

(1) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom s definiranim primanjima dužno je osigurati da zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima u svakom trenutku raspolaže odgovarajućom razinom sredstava (tehničkih pričuva), koje odgovaraju visini preuzetih financijskih obveza proizašlih iz postojećih ugovora o članstvu.

(2) U slučaju kada zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima pokriva biometričke rizike i/ili jamči investicijske rezultate ili određenu razinu primanja, mirovinsko društvo koje upravlja tim fondom dužno je osigurati da fond uspostavi odgovarajuću razinu tehničkih pričuva.

(3) Tehničke pričuve zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima mirovinsko društvo dužno je izračunavati svake godine.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom s definiranim primanjima može izračunavati tehničke pričuve jednom u tri godine pod uvjetom da članovima fonda i/ili Agenciji dostavlja izvješće o usklađenjima tijekom istog trogodišnjeg razdoblja koji mora odražavati prilagođen razvoj tehničkih pričuva i promjene u rizicima koje tehničke pričuve pokrivaju.

(5) Izračun tehničkih pričuva izrađuje i potvrđuje ovlašteni aktuar prema sljedećim načelima:

1. izračun minimalnog iznosa tehničkih pričuva temelji se na dovoljno pouzdanim aktuarskim procjenama uzevši u obzir sve preuzete obveze isplata u skladu s mirovinskim planom. Tehničke pričuve moraju biti dostatne za neprekidno isplaćivanje mirovina i primanja koja su već u isplati i ujedno odražavati obveze koje proizlaze iz stečenih mirovinskih prava. Prilikom izbora ekonomskih i aktuarskih pretpostavki vrednovanja potrebno se voditi načelom razboritosti uzimajući u obzir odgovarajuću granicu nepovoljnih odstupanja,

2. najviše kamatne stope odabiru se načelom razboritosti uzimajući u obzir:

– prinos pripadajuće imovine zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima i budućih povrata od investiranja i/ili

– tržišne prinose visokokvalitetnih ili državnih obveznica,

3. biometričke tablice koje se koriste za izračun tehničkih pričuva temelje se na načelu razboritosti, uzimajući u obzir glavne karakteristike grupe članova i mirovinskih planova, a posebno očekivane promjene značajnih rizika,

4. primjena postupka i osnova za izračun tehničkih pričuva treba biti dosljedna i neprekinuta za svaku financijsku godinu, dok prekidi mogu biti opravdani uslijed promjene zakonskih, demografskih ili ekonomskih uvjeta koji utječu na procjene.

(6) Agencija može pravilnikom propisati dodatne kriterije za izračune tehničkih pričuva zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima.

Članak 163.

(1) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom s definiranim primanjima dužno je osigurati da zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima u svakom trenutku ima dostatnu i prikladnu imovinu za pokriće tehničkih pričuva iz članka 162. ovoga Zakona.

(2) Imovina za pokriće tehničkih pričuva mora se ulagati na način koji je prikladan prirodi i trajanju očekivanih budućih mirovinskih primanja.

(3) Mirovinsko društvo dužno je za zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima koji ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, usvojiti konkretan i ostvariv plan oporavka koji će omogućiti ponovno ispunjenje uvjeta.

(4) Plan oporavka iz stavka 3. ovoga članka mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. osigurati iznos imovine potreban za potpuno pokriće tehničke pričuve u određenom roku,

2. biti prethodno odobren od Agencije i dostupan članovima,

3. polaziti od posebne situacije u kojoj se zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima nalazi (struktura aktive i pasive, profil rizičnosti, plan likvidnosti, starosna struktura članova koji imaju pravo

na mirovinska primanja, novouvedeni mirovinski planovi i promjena mirovinskih planova iz kategorije bez pokrića ili s djelomičnim pokrićem u kategoriju s potpunim pokrićem),

4. mirovinsko društvo će u slučaju nemogućnosti nastavka poslovanja zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima u razdoblju neispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, izvijestiti Agenciju i uspostaviti proceduru prijenosa imovine i obveza na drugo mirovinsko društvo.

(5) Postupak iz stavka 4. točke 4. ovoga članka mirovinsko društvo dužno je dostaviti Agenciji, a osnovni okvir postupka učiniti dostupnim članovima uvažavajući načelo povjerljivosti.

Članak 164.

(1) U slučaju kada zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima pokriva biometričke rizike i/ili jamči investicijske rezultate ili određenu razinu primanja, mirovinsko društvo koje upravlja tim fondom dužno je osigurati da fond osim tehničkim pričuvama iz članka 162. ovoga Zakona stalno raspolaže i dodatnom imovinom, odnosno kapitalom radi dodatne zaštite.

(2) Iznos kapitala iz stavka 1. ovoga članka mora odražavati vrstu rizika i imovinu zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima, ne smije biti opterećen niti jednom predvidivom obvezom, a formira se u svrhu apsorpiranja nepodudarnosti između očekivanih i stvarnih troškova i dobiti.

(3) Za potrebe izračuna minimalnog iznosa kapitala iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje društava za osiguranje i društava za reosiguranje, a u vezi izračuna kapitala društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja u skupini životnih osiguranja.

(4) Agencija može pravilnikom propisati dodatne uvjete u vezi kapitala zatvorenog mirovinskog fonda s definiranim primanjima.

Članak 165.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) U slučaju pripajanja ili spajanja pokrovitelja, pokroviteljstvo nad zatvorenim mirovinskim fondom nastavlja društvo preuzimatelj, odnosno novo društvo.

(2) U slučaju podjele pokrovitelja, planom podjele, odnosno ugovorom o podjeli i preuzimanju mora se predvidjeti društvo preuzimatelj ili novo društvo koje će nastaviti pokroviteljstvo nad zatvorenim mirovinskim fondom.

(3) Ako će se u slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka provoditi pripajanje, spajanje ili podjela zatvorenih mirovinskih fondova, potrebno je:

1. donijeti odluku o pripajanju, spajanju ili podjeli zatvorenih mirovinskih fondova,

2. sklopiti ugovor o pripajanju ili spajanju, odnosno donijeti plan podjele zatvorenih mirovinskih fondova, koji mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- početak rada, naziv, vrstu i vrijednost imovine fondova koji se pripajaju, spajaju, odnosno fonda koji se dijeli,

- naziv novog fonda nakon pripajanja, spajanja ili podjele,

- rok i način pripajanja, spajanja ili podjele,

- izračun vrijednosti udjela u novom fondu.

3. izraditi elaborat o pripajanju, spajanju ili podjeli koji mora sadržavati najmanje sljedeće:

- razloge pripajanja, spajanja ili podjele,

- pojedinosti o zatvorenim mirovinskim fondovima koji se pripajaju, spajaju ili dijele (portfelj fondova, neto vrijednost imovine, vrijednost obračunskih jedinica)

- način pripajanja, spajanja ili podjele - obrazloženje metode pripajanja, spajanja ili podjele i izračuna vrijednosti obračunske jedinice,

- pojedinosti o novonastalom fondu i izjavu o načelima ulaganja.

(4) U postupku pripajanja, spajanja ili podjele zatvorenih mirovinskih fondova članovima se ne smiju naplaćivati izlazne i ulazne naknade.

(5) O postupku pripajanja, spajanja ili podjele zatvorenih mirovinskih fondova dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je obavijestiti sve članove zatvorenih mirovinskih fondova odmah po donošenju odluke o pripajanju, spajanju ili podjeli.

(6) Nakon završetka postupka pripajanja, spajanja ili podjele zatvorenih mirovinskih fondova dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je obavijestiti sve članove o vrijednosti njihovih obračunskih jedinica na prvi dan nakon izvršenja postupka pripajanja, spajanja ili podjele.

Članak 166.

(OBRAZLOŽENJE)

(1) U slučaju stečaja ili likvidacije pokrovitelja, nakon zaključenja stečajnog postupka ili postupka likvidacije, osobni račun člana zatvorenog mirovinskog fonda bit će prebačen u dobrovoljni mirovinski fond po izboru člana.

(2) O zaključenju stečajnog postupka ili zaključenju postupka likvidacije dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je bez odgode obavijestiti sve članove zatvorenog mirovinskog fonda.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, član zatvorenog mirovinskog fonda dužan je izabrati dobrovoljni mirovinski fond u koji će prenijeti svoj račun, u roku od osam dana od primitka obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ukoliko član zatvorenog mirovinskog fonda ne izabere dobrovoljni mirovinski fond u roku iz stavka 3. ovoga članka, dobrovoljno mirovinsko društvo će ga rasporediti u dobrovoljni mirovinski fond kojim upravlja.

(5) Prilikom promjene članstva u mirovinskim fondovima iz razloga opisanih ovim člankom, članovima se ne smiju naplaćivati izlazne i ulazne naknade.

(6) Dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je bez odgode obavijestiti Agenciju o sljedećem:

- donošenju odluke o otvaranju stečajnog postupka, odnosno pokretanju postupka likvidacije nad pokroviteljem,
- zaključenju stečajnog postupka ili postupka likvidacije pokrovitelja,
- obavještavanju članova zatvorenog mirovinskog fonda iz stavka 2. ovoga članka,
- članovima koji su sami izabrali drugi dobrovoljni mirovinski fond i članovima koje je dobrovoljno mirovinsko društvo rasporedilo u dobrovoljni mirovinski fond kojim upravlja,
- ostalim informacijama i podacima, na zahtjev Agencije.

Zajedničke odredbe

Članak 167.

(1) Za članove dobrovoljnog mirovinskog fonda odobravaju se dobrovoljnom mirovinskom društvu poticajna sredstva iz državnog proračuna na osnovi dokumentiranih podataka o prikupljenim doprinosima u prethodnoj kalendarskoj godini.

(2) Pravo na poticajna sredstva iz stavka 1. ovoga članka ima svaki član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj.

(3) Pravo na poticajna sredstva iz stavka 1. ovoga članka ima i svaki član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u nekoj od država članica i koji je u Republici Hrvatskoj osiguran u obveznom mirovinskom osiguranju.

(4) Poticajna sredstva iznose 15% od uplaćenog doprinosa pojedinog člana fonda u prethodnoj kalendarskoj godini, ali najviše do uloga 5.000,00 kuna po članu fonda tijekom jedne kalendarske godine.

(5) Nadzor zakonitog utvrđivanja i korištenja poticajnih sredstava obavlja Ministarstvo financija.

(6) Dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je Ministarstvu financija omogućiti uvid u poslovne knjige i operativne evidencije, dostavljati sve podatke i obavijesti potrebne radi provjere zahtjeva za odobrenje državnih poticajnih sredstava, upisa državnih poticajnih sredstava na račune članova

dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima to društvo upravlja, kao i ostale podatke potrebne za nadzor zakonitog utvrđivanja i korištenja poticajnih sredstava.

Članak 168.

(1) Dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je najkasnije do 1. listopada tekuće godine izraditi i Ministarstvu financija podnijeti obrazloženi plan zahtjeva za dodjelu poticajnih sredstava u sljedećoj kalendarskoj godini.

(2) Plan zahtjeva za dodjelu poticajnih sredstava izrađuje se na temelju prikupljenih doprinosa članova fonda u prvih osam mjeseci tekuće godine i procjene pritjecanja doprinosa do kraja tekuće godine.

Članak 169.

(1) Dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je do 1. ožujka tekuće godine podnijeti Ministarstvu financija skupno za sve članove dobrovoljnog mirovinskog fonda pisani zahtjev za isplatu poticajnih sredstava u toj godini.

(2) Ministarstvo financija dužno je u roku od mjesec dana od dana podnjetog zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka isplatiti dobrovoljnom mirovinskom društvu jednu četvrtinu ukupnog godišnjeg iznosa poticajnih sredstava. Preostale tri četvrtine doznačit će tromjesečno u jednakim iznosima tijekom godine.

(3) Dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je primljeni iznos poticajnih sredstava evidentirati u svojim poslovnim knjigama i upisati ga na osobne račune članova dobrovoljnog mirovinskog fonda u roku od mjesec dana od primitka svake četvrtine iznosa.

Članak 170.

(1) U zahtjevu iz članka 169. ovoga Zakona dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je navesti:

1. broj članova dobrovoljnog mirovinskog fonda za koje se postavlja zahtjev za odobrenje poticajnih sredstava,
2. ukupni iznos prikupljenih doprinosa u prethodnoj godini;
3. broj članova dobrovoljnog mirovinskog fonda koji su u prethodnoj godini sklopili ugovor s dobrovoljnim mirovinskim fondom,
4. broj članova dobrovoljnog mirovinskog fonda kojima je u prethodnoj godini prestalo članstvo u tom fondu.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dobrovoljno mirovinsko društvo dužno je priložiti popis članova fonda (ime i prezime i osobni identifikacijski broj), te iznos na osobnom računu i iznos odobrenih im poticajnih sredstava sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine.

(3) Ministarstvo financija može, ukoliko smatra da je zahtjev za dodjelu poticajnih sredstava nepotpun, netočan ili izaziva sumnju u vjerodostojnost i istinitost navedenih podataka, zatražiti od mirovinskog društva da mu u određenom roku dostavi dodatne obavijesti i dokaze.

Članak 171.

Poticajna sredstva vode se na osobnom računu člana dobrovoljnoga mirovinskog fonda na način da se u svakom trenutku može utvrditi njihov iznos i ona predstavljaju osobnu imovinu člana fonda kojom upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo te čine sastavni dio osobnog računa člana dobrovoljnoga mirovinskog fonda.

Članak 172.

- (1) Poticajna sredstva odobrit će se za članstvo u samo jednom dobrovoljnom mirovinskom fondu.
- (2) U slučaju istodobnog članstva u više dobrovoljnih mirovinskih fondova i ostvarivanja prava za poticajnim sredstvima iz stavka 1. ovoga članka, član fonda obvezan je u roku 30 dana od dana primitka obavijesti o potrebi izjašnjenja o odabiru fonda, izvijestiti mirovinsko društvo u korist kojeg osobnog računa u fondu želi ostvariti upis poticajnih sredstava.
- (3) Ako član fonda ne izvrši odabir fonda u roku iz stavka 2. ovoga članka, poticajna sredstva iz stavka 1. ovoga članka odobrit će se dobrovoljnom mirovinskom fondu u kojem je uplaćen najveći iznos godišnjeg mirovinskog doprinosa za koji se traže poticajna sredstva.
- (4) O odabiru fonda za korištenje poticajnih sredstava, mirovinsko društvo dužno je izvijestiti Ministarstvo financija.

Članak 173.

U vezi s ostvarivanjem prava na temelju ovoga Zakona sudska zaštita može se ostvariti pred redovnim sudom Republike Hrvatske, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

GLAVA XVI PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 174.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000 do 500.000 kuna kaznit će se za prekršaj mirovinsko društvo:

1. ako se ne odnosi jednako prema svim dioničarima, odnosno imateljima udjela te određenim dioničarima, odnosno imateljima udjela priznaje dodatna prava ili povlastice, suprotno članku 4. stavak 3. ovoga Zakona,
2. ako se bavi drugom djelatnošću, osim djelatnosti iz članka 7. ovoga Zakona,
3. ako dobrovoljno mirovinsko društvo ne obavijesti Agenciju o namjeri prihvaćanja pokroviteljstva nad zatvorenim mirovinskim fondom od strane pokrovitelja iz druge države članice, suprotno članku 8. stavak 2. ovoga Zakona,
4. ako dobrovoljno mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim mirovinskim fondom u drugoj državi članici ne dostavlja članovima sve podatke koje su prema propisima države članice domaćina obvezna dostavljati dobrovoljna mirovinska društva kojima je ta država matična država, suprotno članku 8. stavak 7. ovoga Zakona,
5. ako dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice koje ima odobrenje za rad nadležnog tijela matične države članice upravlja zatvorenim mirovinskim fondom osnovanim za potrebe pokrovitelja iz Republike Hrvatske, ne pridržavajući se pritom odredbi zakonodavstva Republike Hrvatske koje uređuje područje rada i socijalne sigurnosti, suprotno članku 9. stavak 1. ovoga Zakona,
6. ako obračunava naknadu za upravljanje mirovinskim fondom suprotno odredbi članka 13. ovoga Zakona,
7. ako ne vodi zapisnike o održanim sastancima tijela mirovinskog društva, suprotno članku 20. ovoga Zakona,
8. ako imenuje člana uprave ili nadzornog odbora suprotno članku 21. i 22. ovoga Zakona,
9. ako članovi uprave nisu u radnom odnosu s mirovinskim društvom u punom radnom vremenu, suprotno članku 21. stavak 3. ovoga Zakona,
10. ako članovi uprave ne vode poslove mirovinskog društva s područja Republike Hrvatske, suprotno članku 21. stavak 4. ovoga Zakona,

11. ako ne ustroji revizijski odbor prema članku 23. ovoga Zakona,
12. ako revizijski odbor ne ispunjava svoje zadaće i dužnosti iz članka 23. stavak 3., 4. i 5. ovoga Zakona,
13. ako javno ne objavi izvješće iz članka 23. stavak 6. ovoga Zakona, u roku iz članka 23. stavak 7. ovoga Zakona,
14. ako član uprave ili nadzornog odbora, prokurist i zaposlenik mirovinskog društva postupaju suprotno odredbama članka 24. stavak 1. ovoga Zakona,
15. ako uprava mirovinskog društva ne zapošljava osobe s kvalifikacijama, suprotno članku 24. stavak 6. ovoga Zakona,
16. ako u mirovinskom društvu nisu zaposleni analitičar i računovođa, osoba za upravljanje rizicima, osoba za praćenje usklađenosti s relevantnim propisima i interni revizor, suprotno članku 25 stavak 1. ovoga Zakona,
17. ako nema računovodstveni odjel i/ili ne vodi voditi računovodstvo mirovinskih fondova kojima upravlja u skladu s propisima o računovodstvu i/ili računovodstvo mirovinskog društva i mirovinskog fonda nije u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima, suprotno članku 25. stavak 2. i 3. ovoga Zakona,
18. ako postupaju suprotno točki 1. i/ili 2. i/ili 3. iz članka 26. stavak 1. ovoga Zakona,
19. ako ne postupi i ne postupaju u skladu s organizacijskim, operativnim i funkcionalnim zahtjevima iz članka 27., 28. i 29. ovoga Zakona,
20. ako ne donese i/ili ne implementira u svoje poslovanje pravilnik iz članka 31. ovoga Zakona,
21. ako kupi dionice, odobri zajam, pruži jamstvo, odnosno sklopi ugovor o zajmu ili kreditu ili pak koristi svoja sredstva i/ili sredstva mirovinskih fondova kojima upravlja suprotno članku 32. ovoga Zakona,
22. ako ne uspostavi sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima razmjerno opsegu i složenosti svoga poslovanja, prema zahtjevima iz članka 33. ovoga Zakona,
23. ako ne propiše, ne primjenjuje i redovito ne ažurira odgovarajuće, učinkovite i sveobuhvatne strategije i politike upravljanja rizicima, prema zahtjevima iz članka 33. stavak 2. ovoga Zakona,
24. ako ne donese učinkovite postupke i mjere upravljanja rizicima, suprotno članku 33. stavak 5. ovoga Zakona,
25. ako bez odgode ne obavijesti Agenciju o svakoj reviziji uspostavljene strategije upravljanja rizicima i plana upravljanja rizicima, kao i o svim promjenama izloženosti rizicima, solventnosti i likvidnosti mirovinskog društva, prema zahtjevima iz članka 33. stavak 8. ovoga Zakona,
26. ako ne postupaju stručno i s dužnom pažnjom prilikom donošenja investicijskih odluka, delegiranja poslova na treće osobe, korištenja vanjskih usluga i drugih poslova koji su od značaja za mirovinsko društvo i mirovinski fond, suprotno članku 34. ovoga Zakona,
27. ako uprava ne sudjeluje aktivno u procesu upravljanja rizicima suprotno članku 35. stavak 1. ovoga Zakona,
28. ako ne odredi apetit za rizikom mirovinskog društva, suprotno članku 35. stavak 2. ovoga Zakona,
29. ako jednom godišnje ne revidira svoje poslovanje od strane vanjskog revizora i/ili se jednom u tri godine ne provede revizija imovine, obveza i članova od strane ovlaštenog aktuaru, ako povjeri istom revizorskom društvu uzastopno više od četiri revizije financijskih izvješća, suprotno članku 36. ovoga Zakona,
30. ako najmanje jednom godišnje javno ne objavi potpune, istinite i točne informacije vezane uz sustav upravljanja rizicima mirovinskog društva, podatke o imovini i obvezama mirovinskog fonda, podatke o uspješnosti upravljanja mirovinskim fondom, financijska i godišnja izvješća mirovinskog društva i mirovinskog fonda, suprotno članku 37. stavak 2. ovoga Zakona,
31. ako ne donese kratkoročni, srednjoročni i dugoročni poslovni plan, suprotno članku 38. stavak 1. ovoga Zakona,

32. ako delegira određene poslove koje je dužno obavljati trećim osobama, bez odobrenja Agencije, suprotno članku 39. stavak 1. ovoga Zakona,
33. ako delegira određene poslove na način koji onemogućava ili znatno otežava provođenje nadzora nad poslovanjem društva, suprotno članku 39. stavak 2. ovoga Zakona,
34. ako ne donese jasne i transparentne procedure postupanja s dokumentacijom, članku 40. ovoga Zakona,
35. ako započne upravljati mirovinskim fondom prije izdavanja odobrenja fonda iz članka 49. ovoga Zakona,
36. ako najkasnije u roku od osam dana od dana nastale promjene ne izvijesti Agenciju o promjenama i podacima iz članka 50. stavak 1. ovoga Zakona,
37. ako ne izvijesti Agenciju o svojim namjerama iz članka 50. stavak 2. ovoga Zakona,
38. ako dobrovoljno mirovinsko društvo jednom godišnje članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda ne izda dokument o udjelu, suprotno članku 62. stavak 4. ovoga Zakona,
39. ako imovinu mirovinskog fonda ne drži odvojeno od imovine mirovinskog društva, suprotno članku 63. stavak 2. ovoga Zakona,
40. ako mirovinsko društvo ne upozna članove mirovinskog fonda s promjenama prospekta i njihovim razlozima i ne omogući im izjašnjavanje o tim promjenama, suprotno članku 66. stavak 1. ovoga Zakona,
41. ako mirovinsko društvo bez odgode ne obavijesti Agenciju o tome da se manje od 10% članova mirovinskog fonda izjasnilo o promjenama prospekta, suprotno članku 66. stavak 4. ovoga Zakona,
42. ako ne izvješćuje Agenciju o utvrđenoj neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda i svakog njegovog potportfelja u skladu sa člankom 81. stavkom 1. ovoga Zakona,
43. ako ne izračunava vrijednost obračunske jedinice u rokovima iz članka 81. stavka 2. ovoga Zakona,
44. ako podatak o prinosu iz članka 82. stavak 1. ovoga Zakona bez odgode ne dostavi Agenciji,
45. ako troškove poslovanja obveznog fonda koji se ne pokrivaju izravno iz njegove imovine, naplati iz obveznog fonda, a ne iz svoje imovine, suprotno članku 86. ovoga Zakona,
46. ako ponudi povlastice, izrazi tvrdnje ili izjave, objavi oglas ili promidžbeni materijal te koristi osobne kontakte protivno odredbama članka 87. do 89. ovoga Zakona,
47. ako imovinu mirovinskog fonda ulaže suprotno načelima iz članka 92. stavak 1. ovoga Zakona,
48. ako nadzorni odbor mirovinskog društva ne utvrdi konkretna načela ulaganja u skladu s člankom 92. stavak 2. i 3. ovoga Zakona,
49. ako ulaže imovinu potportfelja suprotno ograničenjima ulaganja iz članka 94. do 96. i 99. stavak 2. ovoga Zakona, a suprotno odredbi članka 102. ovoga Zakona,
50. ako ulaže imovinu potportfelja suprotno načelima iz članka 98. stavak 1. i 2. te članka 101. ovoga Zakona,
51. ako ulaže imovinu zatvorenih mirovinskih fondova protivno ograničenjima iz članka 100. ovoga Zakona,
52. ako kod odstupanja od propisanih ograničenja, u skladu s člankom 102. stavak 1. ovoga Zakona, ne poduzme mjere da se aktivnosti ulaganja imovine mirovinskog fonda usklade sa zakonskim odredbama, suprotno članku 102. stavak 2. i 3. ovoga Zakona,
53. ako proda ili kupi imovinu, odnosno dade kredit ili garanciju suprotno članku 103. ovoga Zakona,
54. ako obavlja transakcije uz posredovanje povezane osobe suprotno članku 103. stavak 2. i 3. ovoga Zakona,
55. ako sklopi ugovor suprotno članku 104. ovoga Zakona,
56. ako ovlast za upravljanje imovinom mirovinskog fonda prenese neovlaštenoj osobi suprotno članku 105. stavku 1. ovoga Zakona,
57. ako ne obavijesti Agenciju o odabiru i svakoj promjeni upravitelja, suprotno članku 105. stavak 4. ovoga Zakona,

58. ako pozajmi novac izvan tržišta novca suprotno članku 106. ovoga Zakona,
 59. ako najkasnije do 31. ožujka svake godine ne objavi godišnju informativnu brošuru mirovinskog fonda, uz odobrenje Agencije, suprotno članku 118. stavak 1. ovoga Zakona,
 60. ako ne udovolji obvezi izvješćivanja Agencije, prema članku 119. ovoga Zakona,
 61. ako u postupku nadzora ne dostavi ili ne učini dostupnom cjelovitu dokumentaciju, izvješća i podatke, suprotno članku 122. ovoga Zakona,
 62. ako u postupku nadzora ovlaštenoj osobi Agencije ne omogući pristup u svome sjedištu i na ostalim mjestima, suprotno članku 125. stavak 1. ovoga Zakona,
 63. ako u postupku nadzora ovlaštenoj osobi Agencije ne omogući kontrolu poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije, te administrativne ili poslovne evidencije ili ne preda svu traženu poslovnu dokumentaciju, suprotno članku 125. stavak 2. i 3. ovoga Zakona,
 64. ako u postupku nadzora ovlaštenoj osobi Agencije ne osigura prikladne prostorije, suprotno članku 126. stavak 1. ovoga Zakona,
 65. ako dobrovoljno mirovinsko društvo ne izradi prospekt za svaki otvoreni mirovinski fond koji nudi na tržištu i/ili taj prospekt ne uruči osobi prije stjecanja članstva u otvorenom mirovinskom fondu, suprotno članku 151. stavak 1. i 2. ovoga Zakona,
 66. ako ne uspostavi odgovarajuću razinu tehničkih pričuva prema članku 162. ovoga Zakona,
 67. ako ne raspolaže kapitalom, odnosno dodatnom imovinom prema članku 164. ovoga Zakona,
 68. ako u postupku pripajanja, spajanja ili podjele zatvorenih mirovinskih fondova članovima naplati izlazne i ulazne naknade, suprotno članku 165. stavak 4. ovoga Zakona,
 69. ako u postupku pripajanja, spajanja ili podjele zatvorenih mirovinskih fondova ne obavijesti sve članove zatvorenih mirovinskih fondova, suprotno članku 165. stavak 5. ovoga Zakona,
 70. ako nakon završetka postupka pripajanja, spajanja ili podjele zatvorenih mirovinskih fondova ne obavijestiti sve članove, suprotno članku 165. stavak 6. ovoga Zakona,
 71. ako ne obavijestiti sve članove zatvorenog mirovinskog fonda o zaključenju stečajnog postupka ili zaključenju postupka likvidacije, suprotno članku 166. stavak 2. ovoga Zakona,
 72. ako prilikom promjene članstva u mirovinskim fondovima iz razloga propisanih člankom 166. ovoga Zakona članovima naplati izlazne i ulazne naknade, suprotno članku 166. stavak 5. ovoga Zakona,
 73. ako ne obavijesti Agenciju o okolnostima propisanim člankom 166. stavak 6. ovoga Zakona,
 74. ako povlači poticajna sredstva suprotno odredbama članka 167. ovoga Zakona,
 75. ako ne podnese ili nepravodobno podnese plan zahtjeva, odnosno zahtjev za poticajna sredstva, ili zahtjev podnese na osnovi netočnih ili nepotpunih podataka (članak 168., 169. i 170.),
 76. ako primljeni iznos poticajnih sredstava ne evidentira na osobne račune članova dobrovoljnoga mirovinskog fonda u roku i na način propisan člankom 169. stavkom 3. ovoga Zakona,
 77. ako poticajna sredstva ne vodi na osobnim računima članova dobrovoljnoga mirovinskog fonda ili ako na njih ne obračunava prinos (članak 171.).
 78. ako omogući korištenje poticajnih sredstava suprotno odredbama članka 172. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba mirovinskog društva.

Članak 175.

Pravna osoba koja se neovlašteno posluži tvrtkom iz članka 6. ovoga Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 60.000,00 do 150.000,00 kuna, a odgovorna osoba te pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 176.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 300.000 kuna kaznit će se za prekršaj pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda ako:

1. redovito ne obavlja uplate u fond na osobne račune članova fonda i/ili tu svoju obvezu uvjetuje uplatama od strane članova fonda ili kakvim drugim uvjetima, suprotno članku 159. stavak 1. ovoga Zakona,
2. ako u prospektu zatvorenog mirovinskog fonda ne odredi točno vremenski period uplata, suprotno članku 159. stavak 2. ovoga Zakona,
3. ako u slučaju iz članka 160. ovoga Zakona ne osigura nastavak uplate doprinosa na osobni račun radnika ili ne osigurati uplatu doprinosa prema zahtjevima iz članka 160. stavak 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba pokrovitelja zatvorenog mirovinskog fonda.

Članak 177.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000 do 500.000 kuna kaznit će se za prekršaj banka skrbnik ako:

1. ne obavlja poslove u vezi imovine mirovinskog fonda iz članka 109. stavak 1. ovoga Zakona, u rokovima predviđenim ovim Zakonom,
2. ako imovinu, djelatnost i evidencije svakog fonda potpuno ne odvoji, suprotno odredbama članka 109. stavak 4. ovoga Zakona,
3. ako imovinu mirovinskog fonda ne evidentira i ne vodi u skladu s člankom 110. stavak 1. ovoga Zakona,
4. ako se imovina mirovinskog fonda na posebnom računu kod banke skrbnika koristiti suprotno odredbama članka 110. stavak 2. ovoga Zakona,
5. ako u roku iz članka 111. stavka 4. ovoga Zakona ne preda imovinu i dokumentaciju mirovinskog fonda novoj banci,
6. ako odmah ne obavijesti Agenciju o okolnostima iz članka 112. stavak 5. ovoga Zakona,
7. ako poslove za koje je ovlaštena na temelju ugovora s mirovinskim društvom ne obavlja u skladu s odredbama članka 114. stavak 1. ovoga Zakona,
8. ako zaračuna i naplati naknadu za poslove skrbništva suprotno odredbi članka 114. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u banci skrbniku.

Članak 178.

(1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom zastara nastupa:

- za pokretanje prekršajnog postupka u roku od 3 godine od dana počinjenja prekršaja,
- za izvršenje izrečenih prekršajnih sankcija u roku od 2 godine od pravomoćnosti rješenja.

(2) Zastara se prekida svakom radnjom nadležnog tijela ali nastupa u svakom slučaju kad protekne dvostruko vrijeme od onog koje je predviđeno u stavku 1. ovoga članka.

GLAVA XVII

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 179.

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, obvezna mirovinska društva dužna su promijeniti svoje temeljne akte (statut, društveni ugovor, izjava o osnivanju) na način da ih usklade s odredbama članka 5. ovoga Zakona.

(2) Agencija će izdati odobrenje na promjenu temeljnog akta mirovinskog društva iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 180.

U svrhu provedbe odredbe članka 5. stavak 1. ovoga Zakona, u slučaju da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona obvezno mirovinsko društvo isplaćuje dobit, ista će se rasporediti tako da 30% dobiti koja se isplaćuje pripada obveznom mirovinskom fondu, a preostalih 70% dobiti koja se isplaćuje pripada imateljima poslovnih udjela, odnosno dioničarima obveznog mirovinskog društva koji nisu članovi obveznog mirovinskog fonda.

Članak 181.

Poslove isplata mirovina pored mirovinskih osiguravajućih društava mogu obavljati i društva za osiguranje koja ispune uvjete iz zakona kojim se uređuje poslovanje mirovinskih osiguravajućih društava.

Članak 182.

[\(OBRAZLOŽENJE\)](#)

Ukidanje jamstvenog pologa i zajamčenog prinosa

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona banke skrbnici svakog mirovinskog fonda vratit će mirovinskom društvu uplaćene jamstvene pologe i kamate na uplaćena sredstva jamstvenog pologa od dana uplate.

Članak 183.

(1) U roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Središnji registar osiguranika i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje poduzet će sve potrebne mjere i radnje za prijenos poslova iz ovoga Zakona sa Središnjeg registra osiguranika na Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(2) Središnji registar osiguranika nastavlja rad do prenošenja svih poslova na Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, prema odredbama stavka 1. ovoga članka.

Članak 184.

(1) U roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona sva mirovinska društva moraju uskladiti svoj rad i postupanje te poslovanje i rad mirovinskih fondova kojima upravljaju s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

- (2) Mirovinska društva dužna su uskladiti ulaganje imovine mirovinskih fondova s uvjetima propisanim glavom IX. ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od članka 67. stavka 1. i članka 68. stavka 1. ovoga Zakona, na osiguranike koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona obvezno osigurani na temelju individualne kapitalizirane štednje primjenjuje se članak 184. stavak 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona.
- (4) Svi osiguranici obvezno osigurani na temelju individualne kapitalizirane štednje koji danom stupanja na snagu ovoga Zakona imaju više od 5 godina do umirovljenja rasporedit će se u uravnoteženi potportfelj obveznog mirovinskog fonda kojeg su članovi.
- (5) Svi osiguranici obvezno osigurani na temelju individualne kapitalizirane štednje koji danom stupanja na snagu ovoga Zakona imaju 5 ili manje godina do umirovljenja rasporedit će se u konzervativni potportfelj obveznog mirovinskog fonda kojeg su članovi.
- (6) Osiguranici iz stavka 3. ovoga članka koji ispunjavaju uvjete iz članka 68. stavka 1. ovoga Zakona mogu, na osobni zahtjev, biti raspoređeni u agresivni potportfelj.
- (7) Zahtjev iz stavka 6. ovoga članka osiguranici podnose sukladno članku 69. ovoga Zakona.
- (8) Osiguranici koji se nakon stupanja na snagu ovoga Zakona osiguravaju na temelju individualne kapitalizirane štednje trenutkom uspostave potportfelja obveznog mirovinskog fonda postaju članovi potportfelja koji su izabrali odnosno u koji su raspoređeni.
- (9) Agencija će pravilnikom propisati postupak uspostave potportfelja obveznih mirovinskih fondova.
- (10) Do uspostave potportfelja prema odredbama ovoga Zakona, naknada banci skrbniku za poslove skrbništva iz članka 109. ovoga Zakona obračunavat će se od ukupne imovine obveznog mirovinskog fonda.

Članak 185.

- (1) Do dana prijama Republike Hrvatsku u Europsku uniju imovina obveznog fonda mora se ulagati u vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, odnosno Hrvatska narodna banka najmanje do 50 % imovine obveznog fonda.
- (2) Do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju imovina obveznog fonda može se ulagati u oblike imovine država članica i država članica OECD-a najviše do 20% imovine obveznog fonda.
- (3) Do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju imovina dobrovoljnog fonda može se ulagati u oblike imovine država članica i država članica OECD-a najviše do 25% imovine dobrovoljnog fonda.

Članak 186.

- (1) Na dan prijama Republike Hrvatsku u Europsku uniju prestaju važiti odredbe članka 148. stavka 4. i 5. ovoga Zakona.
- (2) Danom prijama Republike Hrvatsku u Europsku uniju dobrovoljni mirovinski fond može biti otvoreni mirovinski fond, u kojem slučaju prihvaća zahtjeve za članstvo od bilo koje osobe koja ima interes za učlanjenje u otvoreni mirovinski fond.
- (3) Danom prijama Republike Hrvatsku u Europsku uniju dobrovoljni mirovinski fond može biti i zatvoreni mirovinski fond, u kojem slučaju prihvaća zahtjeve za članstvo od osoba koje su zaposlene kod poslodavaca, ili su članovi sindikata ili članovi udruge samostalnih djelatnosti.

Članak 187.

- (1) Na dan prijama Republike Hrvatsku u Europsku uniju stupaju na snagu odredbe članka 8., članka 9., članka 10., članka 11., članka 12., članka 53., članka 98. stavak 3., članka 100., članka 101. stavak 2., članka 115., članka 159. stavak 3., članka 160. stavak 2., članka 161. stavak 3. i 5., članka 162., članka 163., članka 164., članka 167. stavak 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u nekoj od država članica i koji je u Republici Hrvatskoj osiguran u obveznom mirovinskom osiguranju može ostvariti pravo na poticajna sredstva danom prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Članak 188.

Postupci pokrenuti pred Agencijom, do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se primjenom odredaba Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“ broj 49/99, 63/00, 103/03, 177/04, 71/07 i 124/10).

Članak 189.

Do donošenja propisa na temelju ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju propisi doneseni na temelju Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, ako nisu u suprotnosti s odredbama i smislom ovoga Zakona.

Članak 190.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“ broj 49/99, 63/00, 103/03, 177/04, 71/07 i 124/10).

(2) Agencija će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise za čije je donošenje ovlaštena ovim Zakonom.

Članak 191.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu u roku od jedne godine od dana njegova donošenja.

PRIJEDLOG ZAKONA O OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM

MIROVINSKIM FONDovima

OBRAZLOŽENJA I IZRAČUNI

U nastavku dokumenta nalaze se obrazloženja i izračuni vezani uz prijedlog novog Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (dalje u tekstu: Zakon). Svaki preloženi članak Zakona potkrijepljen je obrazloženjima, odnosno izračunima. Također, izrađena je analiza poslovanja obveznih mirovinskih društava te analiza mirovinskog sustava od provođenja mirovinske reforme 2002. do kraja 2010. godine s naglaskom na poslovanje obveznih mirovinskih fondova.

(Upute za linkove: klik mišem na riječ *Nazad* na kraju teksta vraća Vas na odgovarajući članak prijedloga Zakona)

ULAZAK ČLANOVA U "VLASNIČKU STRUKTURU" OBVEZNIH MIROVINSKIH DRUŠTAVA (uz članak 5. stavak 1.)

Jedna od svakako najznačajnijih promjena predložene regulative mirovinskih fondova jest prijedlog ulaska članova obveznih mirovinskih fondova u „vlasničku strukturu“ obveznih mirovinskih društava. U ovom trenutku postoje četiri (4) obvezna mirovinska društva koja upravljaju četirima obveznim mirovinskim fondovima, a imatelji dionica, odnosno udjela u tim obveznim mirovinskim društvima su financijske institucije-pretežito banke-koje su i njihovi osnivači.

Razlog za uvođenje članova obveznih mirovinskih fondova u „vlasničku strukturu“ samih obveznih mirovinskih društava koja njima upravljaju vrlo je jednostavan: omogućiti članovima obveznih mirovinskih fondova, koji predstavljaju više od 1/3 stanovništva Republike Hrvatske, utjecaj na

vođenje i upravljanje obveznim mirovinskim društvima, a samim time i znatno aktivniju ulogu u vođenju i upravljanju obveznim mirovinskim fondovima, odnosno utjecaj na visinu i kvalitetu njihovih budućih mirovina. Osim toga, kada se uzmu u obzir sredstva osnivača obveznih mirovinskih društava uložena u ta društva prilikom njihova osnivanja i naknadno te dobit ostvarena od tada do danas, proizlazi da su osnivači već ostvarili povrat uložених sredstava, što je dijelom i vidljivo iz sljedeće tablice:

		Pokazatelji profitabilnosti	
		ROA	ROE
2008.	AZ OMD	32,32%	34,47%
	Raiffeisen OMD	19,52%	19,93%
	PBZ CO OMD	20,38%	21,27%
	Erste OMD	8,50%	9,04%
2009.	AZ OMD	37,07%	39,18%
	Raiffeisen OMD	27,34%	30,17%
	PBZ CO OMD	19,28%	20,40%
	Erste OMD	14,58%	15,30%
2010.	AZ OMD	40,96%	43,60%
	Raiffeisen OMD	33,66%	35,19%
	PBZ CO OMD	19,35%	21,05%
	Erste OMD	16,86%	18,16%

Izvor: HANFA

Budući da je Republika Hrvatska socijalna država u kojoj je socijalna pravda jedna od najviših vrednota ustavnog poretka te da ona promiče socijalno blagostanje svojih građana, smatramo kako je upravo ovaj prijedlog jedan od načina na koji se može ne samo promicati, nego i praktično ostvariti to socijalno blagostanje i time ostvariti pravo na dostojan život građana.

POSLOVNI UDJELI I DIONICE MIROVINSKOG DRUŠTVA (uz članak 5. stavak 1.)

S obzirom na navedeno, a u skladu s načelom pravednosti, smatramo da članovi obveznog mirovinskog fonda trebaju biti ovlaštenici na poslovnom udjelu, odnosno dionicama na koje otpada 50% temeljnog kapitala obveznog mirovinskog društva, jer se time postiže ravnopravna raspodjela svih prava, ovlasti, ali i obveza koje proizlaze iz tih udjela i dionica. Kako je članstvo u mirovinskom fondu promjenjiva kategorija, navedeno pravo pripada svakodobnim članovima obveznog mirovinskog fonda. Budući da je obvezni mirovinski fond u suvlasništvu svojih članova, predlaže se u svim upisnicima i registrima upisivati upravo obvezni mirovinski fond na mjesto njegovih članova kao

ovlaštenika na poslovnom udjelu, odnosno dionicama obveznog mirovinskog društva, što će zasigurno olakšati provedbu takvoga upisa u knjigama poslovnih udjela i Središnjem klirinškom depozitarnom društvu.

RASPODJELA DOBITI (uz članak 5. stavak 3.)

Pored formalnog vida utjecaja članova obveznih mirovinskih fondova na „njihove sudbine“ opisanog u točki I., tu je i onaj financijske naravi, pa bi se ovim prijedlogom i sva dobit koju obvezno mirovinsko društvo isplaćuje raspodijelila tako da se polovica dobiti rasporedi izravno obveznom mirovinskom fondu (a time u osnovi njegovim članovima), čime bi se svake godine trebala povećati imovina obveznog mirovinskog fonda, jednako kao i sredstva za isplatu budućih mirovina. Druga polovica dobiti koja se isplaćuje pripada „starim osnivačima“ obveznog mirovinskog društva. Štoviše, ukoliko će u razdoblju od 5 godina od stupanja na snagu Zakona obvezno mirovinsko društvo isplaćivati dobit, ista će se rasporediti tako da 30% dobiti pripada obveznom mirovinskom fondu (odnosno njegovim članovima), a preostalih 70% „starim osnivačima“ obveznog mirovinskog društva.

Ovakvu raspodjelu dobiti ocjenjujemo pravednom i s obzirom na već ostvarenu dobit sadašnjih osnivača obveznih mirovinskih društava i u korelaciji s vrijednošću poslovnih udjela, odnosno dionica koji prema ovom prijedlogu Zakona pripadaju članovima obveznih mirovinskih fondova. U budućnosti će se na taj način, kroz određeni vremenski period, kompenzirati vrijednost poslovnih udjela, odnosno dionica koje prema ovom prijedlogu Zakona više ne pripadaju sadašnjim osnivačima obveznih mirovinskih društava.

Također, time će se ostvariti i raspodjela odgovornosti i veća ravnopravnost između dosadašnjih upravitelja obveznih mirovinskih društava i obveznih mirovinskih fondova i samih članova obveznih mirovinskih fondova, kao novih upravitelja. Vjerujemo da će se postići i maksimalna odgovornost upravitelja obveznih mirovinskih društava i obveznih mirovinskih fondova prema članovima obveznih mirovinskih fondova, za razliku od prijašnjih situacija, kada su upravitelji obveznih mirovinskih društava i obveznih mirovinskih fondova, ponekad, znatno više vodili računa o interesima svojih osnivača, a ne o interesima članova obveznih mirovinskih fondova. Osim toga, time razmjerno, u skladu s načelom pravednosti, korist od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima ne ostvaruje isključivo jedna uska skupina osoba, nego i članovi obveznih mirovinskih fondova.

Navedeno će svakako doprinijeti boljem funkcioniranju obveznih mirovinskih društava i obveznih mirovinskih fondova, a smanjit će se i (potencijalni) sukob interesa između osnivača obveznih mirovinskih društava i upravitelja obveznih mirovinskih društava i obveznih mirovinskih fondova.

Nesporno je da se ovakvim prijedlogom dosadašnjim imateljima dionica, odnosno udjela u obveznim mirovinskim društvima umanjuju prava koja su imali. No predloženo je postupanje nesumnjivo od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i prije svega njezine građane te je prijeko potrebno u svrhu ispunjavanja i radi zaštite socijalnih interesa i ciljeva Republike Hrvatske, kao socijalne države, i njenih građana (u tom smislu je to čak i u javnom interesu) te radi što kvalitetnije i svrsishodnije regulacije tržišta obveznih mirovinskih fondova.

Radi se, dakle, o legitimnom cilju koji se time želi ostvariti, a da pritom sva prava koja proizlaze iz dionica, odnosno udjela njihovim dosadašnjim imateljima nisu oduzeta ili ograničena, niti im je sama bit tog njihovog prava poništena. Oni i dalje ostaju imatelji dionica odnosno udjela u obveznim mirovinskim društvima, ostvaruju sva prava koja iz tih dionica i udjela proizlaze, kako u upravljačkom, tako i u imovinsko-pravnom smislu, s time da se tu ne radi o pukoj formi, nego o vrlo sadržajnom i konkretnom, 50%-tnom utjecaju na obvezna mirovinska društva i obvezne mirovinske fondove.

[Nazad](#)

POVEZANE OSOBE (uz članak 2. stavak 1. točka 19.)

Odredbe Zakona o povezanim osobama usklađene su s onima iz regulative tržišta kapitala, i sadržajno i terminološki. U tom je kontekstu uveden i pojam „kvalificiranog udjela“ koji dosadašnji zakon nije poznao. Odredbe o povezanim osobama bitne su zbog sprječavanja sukoba interesa i utjecaja osnivača, odnosno imatelja dionica i udjela u mirovinskom društvu na samo društvo i fond, jer je bilo kakav negativan utjecaj vođen isključivo osobnim interesima nedopustiv.

[Nazad](#)

KAPITAL MIROVINSKOG DRUŠTVA (uz članak 17.)

Temeljni kapital mirovinskog društva do sada je trebalo održavati, no ovim prijedlogom predviđa se da kapital mirovinskog društva mora u svakom trenutku biti veći ili jednak većem od ova dva iznosa: ½ najnižega temeljnog kapitala utvrđenog Zakonom ili ¼ općih troškova iz prethodne poslovne godine. Cilj je takvoga prijedloga povećavanje sposobnosti mirovinskog društva da apsorbira gubitke. Što je viši kapital mirovinskog društva veći je njegov kapacitet za apsorpciju potencijalnih gubitaka

čime se rizik smanjenja sposobnosti mirovinskog društva u upravljanju mirovinskim fondovima snižava, odnosno dodatno se štite osiguranici.

[Nazad](#)

TIJELA MIROVINSKOG DRUŠTVA (uz članak 20.)

Pored uprave, nadzornog odbora i skupštine uvedeno je novo tijelo mirovinskog društva – revizijski odbor te obveza da se o svim održanim sastancima ili sjednicama tijela mirovinskog društva vode zapisnici. Same odredbe o tijelima mirovinskog društva suštinski nisu mijenjane, no uvedeni su neki novi zahtjevi za članove uprave i nadzornog odbora te po prvi puta za prokuriste. Naime, kako prokuristi, s obzirom na ovlasti koje im daje Zakon o trgovačkim društvima, praktički mogu voditi mirovinsko društvo, nužno je da i oni budu licencirani, da se njihove dužnosti i obveze jasno reguliraju i da se njihovo postupanje može nadzirati, a po potrebi sankcionirati.

[Nazad](#)

UPRAVA I PROKURIST MIROVINSKOG DRUŠTVA (uz članak 21.)

Članovi uprave svakog mirovinskog društva su sada prema samome Zakonu dužni voditi poslove mirovinskog društva u punom radnom vremenu, biti u radnom odnosom s mirovinskim društvom i voditi poslove društva s područja Republike Hrvatske. Također, predviđena je mogućnost predavljanja programa vođenja poslova mirovinskog društva od strane kandidata za člana uprave te su konkretizirane odredbe o uvjetima i zahtjevu za izdavanje odobrenja za odobrenje člana uprave. Tek nakon izdavanja odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga osoba može postati član uprave, nadzornog odbora ili prokurist mirovinskog društva. Odredbe o članovima uprave mirovinskog društva na odgovarajući se način odnose i na prokuriste, osobito u pogledu sukoba interesa, odnosno njegova sprječavanja.

[Nazad](#)

REVIZIJSKI ODBOR (uz članak 23.)

U skladu s člankom 41. stavak 1. Direktive Europske Komisije 2006/43 o ovlaštenoj reviziji godišnjih izvještaja i godišnjih konsolidiranih izvještaja te u skladu s člankom 27. Zakona o reviziji (NN 146/05, 139/08), svaki subjekt koji je od javnog interesa ustrojiti će revizijski odbor. S obzirom na specifičnost poslovanja mirovinskih društava, odnosno njihove odgovornosti u upravljanju imovinom članova mirovinskih fondova, a uzimajući u obzir obvezatnost uplate doprinosa u mirovinski fond (II. stup mirovinskog sustava), smatramo da subjekti poput mirovinskih društava trebaju imati ustrojen revizijski odbor. Svrha revizijskog odbora je nadzor poslovanja mirovinskih društava u cilju osiguranja da se štednjom članova mirovinskih fondova postupa s dužnom pažnjom i odgovornošću te da mirovinska društva posluju u skladu sa zakonskim propisima i standardima najbolje prakse.

[Nazad](#)

OBVEZE MIROVINSKOG DRUŠTVA I ODGOVORNOST ZA ŠTETU (uz članak 26.)

Propisan je način postupanja mirovinskog društva prilikom stupanja u ugovorne i druge odnose, kao i standard pažnje koji se pritom uvijek treba primjenjivati. Radi se o višem i strožem standardu pažnje od onog koji za članove uprave predviđa Zakon o trgovačkim društvima (pažnja dobrog, odnosno urednog i savjesnog gospodarstvenika) – pažnji dobrog stručnjaka – jer su pri upravljanju mirovinskim fondovima svakodnevno prisutna vrlo složena i financijski osjetljiva pitanja zbog čega član uprave ne smije postupati kao prosječni pripadnik struke u sredini u kojoj djeluje, nego iznadprosječno.

Također je predviđena odgovornost mirovinskog društva za štetu članovima mirovinskog fonda, kada je ta šteta nastala zbog neispunjenja, neurednog ili neprimjerenog ispunjenja obveza koje se odnose na upravljanje fondom, kao i odgovornost mirovinskog društva i članova uprave za štetu nastalu zbog povrede i/ili propusta ispunjavanja njihovih obveza i dužnosti. Ujedno je i izričito predviđeno da svim tijelima mirovinskog društva, članovima tih tijela i zaposlenicima na prvom mjestu uvijek moraju biti interesi članova mirovinskog fonda.

[Nazad](#)

ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI (uz članak 27.)

Ovim se prijedlogom mirovinskom društvima nameću stroži i konkretniji organizacijski zahtjevi, u skladu sa europskom i svjetskom regulativom i praksom, a koji imaju za cilj omogućiti bolje i transparentnije funkcioniranje mirovinskog društva i ostvarivanje ciljeva mirovinskog fonda, s jasnim linijama odgovornosti i dužnostima svake ustrojene funkcije. U tom smjeru ide i uvođenje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih politika te inzistiranje na strategijama i procesima i procedurama te izvještavanjima potrebnima za identifikaciju, mjerenje, praćenje, procjenu i kontrolu o svim rizicima na individualnoj i ukupnoj razini, kontinuirano i ad hoc, kojima su mirovinsko društvo i mirovinski fond izloženi.

[Nazad](#)

SUKOB INTERESA (uz članak 31.)

Po prvi puta su u Zakon unesene izričite odredbe koje se odnose na sukob interesa, odnosno njegovo sprječavanje, pa je tako mirovinsko društvo sada, uz odobrenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, dužno donijeti pravilnik kojim se uređuje sukob interesa, ali i praktično ga implementirati u svakodnevnom poslovanju. Bez odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga pravilnik kojim se uređuje sukob interesa nije valjan. Sprječavanju sukoba interesa će sigurno pridonijeti i zakonska obveza za pomnim proučavanjem i razradom svake investicijske odluke i odluka koje se odnose na operativno funkcioniranje mirovinskog društva i fonda, jer interesi mirovinskog fonda i njegovih članova uvijek moraju biti na prvome mjestu i ne smiju biti dovedeni u pitanje bilo kakvim postupanjem koje bi to ugrozilo.

[Nazad](#)

UPRAVLJANJE RIZICIMA (uz članak 33.)

U skladu sa standardima najbolje prakse koji su uneseni u zakonodavstva u cijelom svijetu te u skladu s principima direktiva Europske Komisije i Basela II, mirovinska društva dužna su uspostaviti učinkoviti sustav upravljanja rizicima. Na taj način mirovinska društva moći će na vrijeme prepoznati potencijalne rizike koji, ukoliko se materijaliziraju, mogu imati utjecaj na ciljeve poslovanja

mirovinskih društava, imovinu članova mirovinskih fondova i tržište u cjelini. Isto tako, mirovinska društva moći će na vrijeme i adekvatno uspostaviti kontrole odnosno tehnike i mjere kojima će smanjiti vjerojatnost i utjecaj rizika na poslovanje društva i mirovinskog fonda.

[Nazad](#)

VANJSKA REVIZIJA (uz članak 36.)

Vanjska revizija jedan je od kontrolnih mehanizama poslovanja svih društava, pa tako i mirovinskog društva. S obzirom na njezino neovisno mišljenje, vanjska revizija može imati veliki utjecaj na povećanje kvalitete internih kontrola, financijskih izvještaja i procesa njihove izrade, sustava upravljanja rizicima itd. Uzimajući u obzir da bi mirovinska društva trebala svoju investicijsku strategiju, između ostaloga, temeljiti i na procjenama kretanja stanovništva, smrtnosti stanovništva te procjenama eventualnih promjena trendova odlaska članova u mirovinu, što može imati utjecaja na likvidnost i alokaciju imovine mirovinskih fondova, radi osiguranja adekvatne investicijske strategije istu je potrebno revidirati i od strane ovlaštenog aktuara. Na taj način uspostavlja se dodatna kontrola investicijske strategije ulaganja doprinosa članova.

[Nazad](#)

STANDARDI NAJBOLJE PRAKSE I OBJAVA (uz članak 37.)

Standardi najbolje prakse su standardizirani načini i principi poslovanja koji dovode do uspjeha društva, odnosno postizanja njegovih ciljeva. Isti su sadržani unutar europskih zakonskih propisa, ali i široko rasprostranjeni u različitim industrijama u svijetu. S obzirom na značajan utjecaj mirovinskih fondova na financijskom tržištu od velike je važnosti da mirovinska društva primjenjuju standarde najbolje prakse vezane uz industriju mirovinskih fondova. Navedeni standardi usko su povezani s principima upravljanja rizicima u mirovinskim fondovima i mirovinskim društvima. Postupanje po standardima najbolje prakse dovodi do boljeg upravljanja investicijama, boljeg procesa odlučivanja, korporativnog upravljanja i dr. odnosno isti osiguravaju okvir koji bi trebao dovesti do koristi za sudionike čitavog mirovinskog sustava. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga će radi

transparentnosti i napretka mirovinskog sustava propisati smjernice najbolje prakse vezane uz industriju mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

[Nazad](#)

POSLOVNI PLAN (uz članak 38.)

Poslovni plan je vrlo bitan dokument upravljanja mirovinskim društvom i mirovinskim fondom te pomaže upravi mirovinskog društva da na objektivan način kontrolira smjer izabrane strategije poslovanja, pronalazi nove mogućnosti na tržištu, projicira rezultate i utvrđuje benchmark po kojem se procjenjuje uspješnost. Stoga mirovinska društva, a osobito ona koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima, moraju imati transparentan i detaljan poslovni plan koji sadrži realne ciljeve, investicijsku strategiju i politiku, sustav upravljanja rizicima, projekcije budućih obveza mirovinskog društva, odnosno nadolazeće isplate imovine članova, sve temeljeno na kvalitetnim i sveobuhvatnim analizama poslovanja industrije i tržišta u cjelini. Mirovinska društva također trebaju osigurati provođenje usvojenog poslovnog plana te usporedbu ostvarenih rezultata i ciljeva iz poslovnog plana.

[Nazad](#)

IZDVAJANJE POSLOVNIH PROCESA (uz članak 39.)

Predviđa se mogućnost delegiranja određenih poslova na treće osobe, no samo uz odobrenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, kako bi se osiguralo istinsko povećanje učinkovitosti obavljanja tih poslova i kontinuirani nadzor od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga. Tek nakon izdavanja odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga moguće je i dopušteno delegiranje određenih poslova na treće osobe. Konkretno poslove koji će se moći delegirati na treće osobe odredit će Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga pravilnikom.

[Nazad](#)

ODUZIMANJE ODOBRENJA ZA RAD MIROVINSKOM DRUŠTVU (uz članak 52.)

Proširen je popis razloga zbog kojih Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga mirovinskom društvu može oduzeti odobrenje za rad. Od „uobičajenih“ razloga koji se, primjerice, odnose na prestanak ispunjavanja uvjeta pod kojima je odobrenje izdano, slučaj kada je odobrenje izdano na temelju neistinitih podataka i slično, tu su sada i slučaj otvaranja stečajnog postupka i zaključenje postupka likvidacije mirovinskog društva.

Naime, smatramo da mirovinsko društvo koje je nesposobno za plaćanje i/ili prezaduženo nije primjereno i prikladno („fit and proper“) za upravljanje budućim mirovinama hrvatskih građana, a isto vrijedi i za mirovinsko društvo koje ne postupa u skladu s naloženim nadzornim mjerama, krši odredbe o pravovremenom i točnom izvještavanju ili sustavno i teško krši organizacijske, tehničke, kadrovske ili druge uvjete za poslovanje, čime je dodatno naglašena važnost tih odredaba i njihova cilja za mirovinsko društvo, fond i članove.

[Nazad](#)

ODUZIMANJE ODOBRENJA ZA OBAVLJANJE FUNKCIJE ČLANA UPRAVE MIROVINSKOG DRUŠTVA (uz članak 57.)

Po prvi put propisane su odredbe koje se odnose na oduzimanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog društva, a koje su bile prijeko potrebne i za koje vjerujemo da će dodatno pridonijeti odgovornosti članova uprave prema članovima mirovinskog fonda i sprječavanju sukoba interesa.

[Nazad](#)

STATUSNE PROMJENE MIROVINSKOG DRUŠTVA (uz članak 60.)

Zakon predviđa određene zabrane vezne uz promjenu predmeta poslovanja, oblika i statusa mirovinskog društva te određuje postupanje prije i prilikom provođenja pojedinih statusnih promjena.

U svakom slučaju, statusne promjene mirovinskog društva nisu moguće bez odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

[Nazad](#)

PROSPEKT (uz članak 65.)

Statut mirovinskog fonda zamijenjen je prospektom kao dokumentom koji uređuje osnovna pitanja članstva u mirovinskog fondu i predstavlja glavni način komunikacije s (potencijalnim) članovima mirovinskog fonda. Naime, statut (koji, primjerice, imaju zadruga i društva kapitala, izuzev društva s ograničenom odgovornošću) trebaju usvojiti svi članovi nekoga subjekta da bi taj subjekt uopće mogao početi funkcionirati i upravo tim aktom članovi izražavaju svoju autonomnu volju za uređenjem ustroja konkretnoga subjekta, a to kod mirovinskih fondova nije slučaj, jer statut donosi mirovinsko društvo prilikom osnivanja fonda. Stoga smo smatrali da je primjerenije statut zamijeniti prospektom te pojednostaviti i olakšati snalaženje samih članova mirovinskih fondova i ostvarivanje njihovih prava. Osobito to dolazi do izražaja kod zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova koji su imali statut, informativni prospekt, godišnji informativni prospekt i ugovor koji članovi moraju potpisati, dok sada imaju samo prospekt, godišnju informativnu brošuru i ugovor.

Obvezni sadržaj prospekta nešto je širi od dosadašnjeg statuta, kako bi se (potencijalnim) članovima mirovinskog fonda u jednom dokumentu pružile sve potrebne informacije o mirovinskom društvu, mirovinskom fondu, osnovama njihova funkcioniranja te svim rizicima i eventualnim prednostima za (potencijalne) članove mirovinskog fonda, a taj se sadržaj prospekta primjenjuje na odgovarajući način na sve vrste mirovinskih fondova.

[Nazad](#)

PROMJENA PROSPEKTA (uz članak 66.)

Radi zaštite interesa članova mirovinskih fondova propisana je obveza mirovinskog društva da o promjenama prospekta koje su bitne za članove, prije samih izmjena, upoznaju članove i obrazlože im razloge tih promjena. Radi se o promjenama prospekta koje se odnose na: ciljeve mirovinskog fonda i strategiju za ostvarenje tih ciljeva, zaštitu interesa članova mirovinskog fonda radi osiguranja prihoda od mirovina, temeljna načela i ograničenja ulaganja za svaki potportfelj koji mirovinsko društvo vodi,

profil rizika mirovinskog društva i mirovinskog fonda, osnovicu za izračunavanje naknade mirovinskom društvu i banci skrbniku koja će se platiti iz imovine mirovinskog fonda. Članovima se mora pružiti i mogućnost izjašnjavanja o predloženim promjena prospekta (za, protiv, suzdržan) i to glasovanjem na nekoliko načina: putem internetske stranice mirovinskog društva, uz osiguranje sigurnog načina glasovanja i sigurne identifikacije članova i/ili pisanim putem. Dakle, mirovinsko društvo članovima može ponuditi glasovanje ili na oba načina ili samo pisanim putem, kako nitko od članova ne bi bio zakinut, budući da nemaju sva kućanstva u Republici Hrvatskoj pristup internetu. Cilj je ovakve odredbe omogućiti članovima mirovinskog fonda aktivno ili barem aktivnije sudjelovanje u onim segmentima djelovanja mirovinskog fonda koji se izravno na njih odnose. Upravo je zato i predviđeno da glasovi 50% članova mirovinskog fonda koji su se izjasnili protiv promjena prospekta sprječavaju predložene promjene. No, kako je članstvo mirovinskih fondova, osobito obveznih, brojno, predviđene su odredbe koje reguliraju postupanje u slučaju da se o promjenama prospekta izjasni mali postotak članova (manje od 10%). Tada će mirovinsko društvo o tome bez odgode obavijestiti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga koja će utvrditi jesu li predložene promjene u interesu članova mirovinskog fonda, odnosno je li promjena prospekta moguća ili ne.

[Nazad](#)

MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO I DRUŠTVA ZA OSIGURANJE (uz članak 74.)

Smatramo kako se treba otvoriti mogućnost da se i društvima za osiguranje, uz zadovoljavanje potrebnih uvjeta propisanih posebnim zakonom, omogući isplaćivanje sredstava iz II./III. stupa, što trenutno obavlja samo mirovinsko osiguravajuće društvo. Mirovinsko osiguravajuće društvo ne bi trebalo biti jedini subjekt u koji se mogu prebaciti sredstva iz II./III. stupa i koji vrši isplatu tih sredstava. Navedeno bi rješenje omogućilo veću mogućnost izbora osiguranicima, izbjegla bi se ovisnost o samo jednoj instituciji (primjerice, u Republici Hrvatskoj trenutno postoji samo jedno mirovinsko osiguravajuće društvo), a velika je vjerojatnost da bi došlo i do smanjenja ulaznih naknada subjekata koji vrše isplatu sredstava te time i do veće uštede za osiguranike.

[Nazad](#)

MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO I DOBROVOLJNI MIROVINSKI FONDOVI (uz članak 147.)

Postojeći zakonodavni okvir kod osiguranika koji se odlučuju na III. stup mirovinskog osiguranja ne pruža adekvatnu zaštitu korisnika iz aspekta informiranosti, odnosno donošenja odluke na temelju dovoljnog broja kvalitetnih informacija ("informed decision"). Prilikom potpisivanja ugovora o dobrovoljnoj mirovinskoj štednji budući član nema informacija o tome što će se događati sa sredstvima po prebacivanju iz fonda u mirovinsko osiguravajuće društvo, odnosno prema ovom prijedlogu i društvo za osiguranje, i nema informaciju o tome da postoji mogućnost kako će mirovinsko osiguravajuće društvo uzimati neki iznos za proviziju.

Budući član pri potpisu ugovora o članstvu u fondu obavezno istovremeno pristaje i na isplatu preko mirovinskog osiguravajućeg društva, odnosno društva za osiguranje, no o isplati preko mirovinskog osiguravajućeg društva (odnosno eventualnim postojećim troškovima/naknadama) u tom trenutku nema dovoljno informacija za donošenje odluke isplati li mu se uopće članstvo u mirovinskom fondu ili ne.

Predloženom izmjenom zakonodavnog okvira stoga se predviđa da prospekt svakog mirovinskog fonda, koji se potencijalnom članu daje na uvid prilikom pristupa u članstvo u III. stupu, sadrži i informaciju o eventualnim naknadama mirovinskog osiguravajućeg društva, odnosno društva za osiguranje, kako bi se potencijalni član fonda prije potpisivanja mogao pravovremeno i potpuno informirati kod samog mirovinskog osiguravajućeg društva. To je, dapače, predviđeno ne samo za III, nego i za II. stup, odnosno svi prospekti mirovinskih fondova moraju sadržavati tu odredbu.

[Nazad](#)

SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA (uz članak 116.)

S obzirom na udio troškova Središnjeg registra osiguranika-Regosa (proračunskog korisnika) u ukupnim troškovima i ulozi Regosa u sustavu mirovinskog osiguranja, smatramo kako bi se trebali preispitati i po potrebi redefinirati položaj i zadaci Regosa. Postoje različiti prijedlozi i mišljenja o tome da bi poslove Regosa mogle preuzeti neke druge institucije (npr. – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje-HZMO, Porezna uprava i slične), pa smo se ovim prijedlogom odlučili upravo za HZMO

koji, samim time što je zadužen za I. stup mirovinskog osiguranja, već ima bazu podataka i za sve članove II. stupa.

U razdoblju od 2000. do 2009. ukupni troškovi Regosa iznosili su 721,5 milijuna kuna od čega se 654,5 milijuna kuna odnosilo na materijalne rashode. Vrijednosno najznačajniju stavku materijalnih rashoda od 597,5 milijuna kuna odnosno 91,3% materijalnih rashoda čine usluge koje za Regos obavljaju Financijska agencija-FINA, APIS IT i HZMO .

U nastavku su prikazani prihodi i rashodi Regosa za razdoblje od 01.01. do 30.11.2010. godine te materijalni rashodi. Kao najveći prihodi ističu se prihodi iz proračuna dok se kao najveći rashodi ističu materijalni rashodi za poslove koje je obavila FINA, a koji uključuju poslove vezane uz ažuriranje matičnih baza podataka, poslove vezane uz članstvo u obveznim mirovinskim fondovima, poslove vezane uz obrazac R-Sm/R-S, poslove vezane uz uplate doprinosa, poslove vođenja jedinstvenog računovodstva osobnih računa, poslove obveznog i statističkog izvješćivanja u sustavu te razmjene podataka s povezanim institucijama, poslove vezane uz reklamacije, povrate neraspoređenih uplata i ispravke PNB, poslove arhiviranja dokumentacije i podataka.

Ukupni prihodi Regosa u razdoblju od 01.01. do 30.11.2010. godine

u 000 HRK

	Iznos	Udio (%)
PRIHODI POSLOVANJA	83.269	100,00%
Prihodi od poreza	0	0,00%
Doprinosi	0	0,00%
Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	0	0,00%
Prihodi od imovine	0	0,00%
Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	0	0,00%
Ostali prihodi	83.269	100,00%
Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti korisnika proračuna	83.269	100,00%
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	0	0,00%
UKUPNI PRIHODI	83.269	100,00%

Izvor: REGOS

Ukupni rashodi Regosa u razdoblju od 01.01. do 30.11.2010. godini

	u 000 HRK	
	Iznos	Udio (%)
RASHODI POSLOVANJA	88.372	99,86%
Rashodi za zaposlene	6.963	7,87%
Materijalni rashodi	81.407	91,99%
Financijski rashodi	3	0,00%
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	127	0,14%
Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	46	0,05%
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	81	0,09%
UKUPNO RASHODI	88.499	100,00%

Izvor: REGOS

Materijalni rashodi Regosa u razdoblju od 01.01. do 30.11.2010.

	U 000 HRK	
	Iznos	Udio (%)
Materijalni rashodi	81.407	100,00%
Naknade troškova zaposlenima	251	0,31%
Rashodi za materijal i energiju	338	0,42%
Rashodi za usluge	80.422	98,79%
<i>Outsourcing FINA</i>	76.546	94,03%
<i>Outsourcing APIS IT</i>	1.664	2,04%
<i>Outsourcing HZMO-redovno poslovanje</i>	873	1,07%
<i>Ostalo</i>	1.338	1,64%
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	396	0,49%

Izvor: REGOS

[Nazad](#)

NADZOR I NADZORNE MJERE (uz članak 120. i 141.)

Nadzorni postupak i nadzorne mjere iscrpno su uređene i prilagođene zahtjevnom tržištu mirovinskih fondova. Postupak nadzora provodi se u skladu s odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona te Zakona o općem upravnom postupku. Subjekti nadzora prvenstveno su: mirovinska društva, mirovinski fondovi, banka skrbnik i dobrovoljno mirovinsko društvo iz druge države članice koje ima odobrenje za rad nadležnog tijela matične države članice (i upravlja zatvorenim mirovinskim fondom osnovanim za potrebe pokrovitelja iz Republike Hrvatske). To su također i skrbnik iz države članice (u dijelu njegova poslovanja koje se odnosi na poslove skrbi koje obavlja za dobrovoljno mirovinsko društvo), Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u dijelu koji se odnosi na njegovo

poslovanje u vezi s mirovinskim osiguranjem na temelju individualne kapitalizirane štednje) te pokrovitelj zatvorenog mirovinskog (u dijelu koji se odnosi na njegovo ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Zakona).

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga u postupku nadzora ima pravo zahtijevati izvješća i podatke te obaviti kontrolu poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije i od povezane osobe mirovinskog društva i mirovinskog fonda, osobe na koju je mirovinsko društvo delegiralo određene poslove te imatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu.

Postupak nadzora provodi se na dva načina: neposrednim i kontinuiranim nadzorom, a prilikom provođenja neposrednog nadzora očekuje se i zahtijeva potpuna i otvorena suradnja subjekata nadzora s Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga.

U postupku nadzora provjeravaju se, između ostaloga, i organizacijski uvjeti, strategije, politike i postupci koje je mirovinsko društvo uspostavilo u svrhu usklađenja svojeg poslovanja s odredbama Zakona te se ocjenjuje financijski položaj, stabilnost i rizike kojima je mirovinsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svojem poslovanju.

Na temelju provedenog postupka nadzora Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga subjektima nadzora može izreći nadzorne mjere (primjerice naložiti mjere upravi mirovinskog društva i izreći javnu opomenu, naložiti otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti, pa i oduzeti odobrenje za rad), sve u svrhu zakonitog poslovanja subjekata nadzora, zaštite članova mirovinskih fondova i tržišta kapitala, kao i poduzimanje razmjernih mjera potrebnih za usklađenje poslovanja mirovinskog društva s odredbama Zakona.

[Nazad](#)

STJECANJE I PRESTANAK ČLANSTVA U DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDovima

(uz članak 153., 154. i 156. stavak 7.)

Stjecanje i prestanak članstva u dobrovoljnim mirovinskim fondovima sada je drugačije regulirano. Za početak, odredbe su ujednačene u odnosu na otvorene i zatvorene dobrovoljne mirovinske fondove pa se tako članstvo uvijek uspostavlja zaključenjem ugovora o članstvu s dobrovoljnim mirovinskim društvom i prvom uplatom sredstava u fond, dok je kod zatvorenog fonda potrebno i prihvaćanje

prospekta fonda. Smatramo, naime, kako nije potrebno razdvajati uspostavu i početak članstva, jer se za samoga člana time ništa ne mijenja, a osobito nije potreban poseban prihvata ponude od strane člana, jer je ugovor s dobrovoljnim mirovinskim društvom već zaključen (i to pod točno određenim uvjetima), odnosno nikakva daljnja ponuda nije potrebna.

U pogledu prestanka članstva novina je to što više nema povlačenja iz članstva. Razlog tome je činjenica da se i u slučaju povlačenja iz članstva i u slučaju njegova prestanka radi o jednoj istoj stvari: osoba više nije član fonda, a svoja prava iz dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja može ostvariti samo u skladu sa Zakonom – kada navršši 50 godina života ili ranije, u slučaju smrti ili invalidnosti. To potvrđuje i činjenica da prestankom uplaćivanja sredstava ili primjerice prestankom radnoga odnosa (kada je u pitanju zatvoreni fond), osoba ne gubi status člana fonda (članstvo, dakle, ne prestaje) te i dalje ostvaruje sva prava koja joj prema Zakonu pripadaju. Zato je bilo potrebno jasno odrediti da članstvo u zatvorenom dobrovoljnom mirovinskom fondu može prestati samo na četiri načina: s navršene 50 godina života, u slučaju smrti ili invalidnosti člana te prijenosom osobnog računa u drugi mirovinski fond (u slučaju otvorenog fonda taj je prijenos moguć u skladu s odredbama ugovora sklopljenog s mirovinskim društvom, dok će kod zatvorenog fonda, u pravilu, biti moguć samo u slučaju statusne promjene, stečaja ili likvidacije samoga pokrovitelja, odnosno „statusnih“ promjena fonda).

[Nazad](#)

POKROVITELJ ZATVORENOG DOBROVOLJNOG MIROVINSKOG FONDA (uz članak 156. i 159.)

Jasnije je uređen način osnivanja zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova, te je predviđeno da se oni sada osnivaju na temelju odluke pokrovitelja ili kolektivnog ugovora. Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond osnivaju zajedno pokrovitelj i dobrovoljno mirovinsko društvo, jer je njihova međusobna suradnja pri tome neminovna. Zakon sada predviđa i izričitu obvezu svakoga pokrovitelja da kontinuirano obavlja uplate za članove fonda i on tu svoju obvezu ne smije uvjetovati uplatama od strane samih članova fonda ili kakvim drugim uvjetima.

Također se zahtijeva da vremenski period uplata bude točno određen (mjesečno, kvartalno, polugodišnje, godišnje i slično) upravo kako bi članovi znali koja su njihova prava, pa se taj podatak mora navesti i u prospektu zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda. Smatramo kako zatvoreni

dobrovoljni mirovinski fond u koji pokrovitelj ne uplaćuje sredstva za svoje članove i/ili to ne radi kontinuirano i redovito, u osnovi, nema smisla.

[Nazad](#)

STATUSNE PROMJENE TE STEČAJ I LIKVIDACIJA POKROVITELJA ZATVORENOG DOBROVOLJNOG MIROVINSKOG FONDA (uz članak 165. i 166.)

Po prvi puta su uređena važna pitanja statusnih podjela (pripajanje, spajanje, podjela) pokrovitelja zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda, kao i slučaj njegova stečaja ili likvidacije, kako bi se članovima fonda olakšalo ostvarivanje njihovih prava, u čemu će aktivnu ulogu imati i samo dobrovoljno mirovinsko društvo koje o nekim pitanjima mora obavijestiti članove.

U slučaju pripajanja ili spajanja pokrovitelja, pokroviteljstvo nad zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondom nastavlja društvo preuzimatelj, odnosno novo društvo, jer „sudbina“ fonda mora biti jasna.

Slično je i kod podjele pokrovitelja, gdje se planom podjele, odnosno ugovorom o podjeli i preuzimanju (ovisno o tome kakva je podjela u pitanju) mora predvidjeti društvo preuzimatelj ili novo društvo koje će nastaviti pokroviteljstvo nad zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondom.

Pokroviteljima je ostavljeno na izbor hoće li zbog tih statusnih promjena doći i do pripajanja, spajanja ili podjele zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova te je predviđena procedura za slučaj da do toga dođe.

Važna je novina što u slučaju stečaja ili likvidacije pokrovitelja sva imovina člana fonda ne ostaje u fondu koji više nema pokrovitelja (i time gubi svoj smisao) nego se osobni račun člana prebacuje u dobrovoljni mirovinski fond po izboru člana ili dobrovoljni mirovinski fond kojim to dobrovoljno mirovinsko društvo upravlja – ukoliko član nije sam izabrao fond.

[Nazad](#)

POSLOVANJE OBVEZNIH MIROVINSKIH DRUŠTAVA

STRUKTURA PRIHODA I RASHODA OD UPRAVLJANJA FONDOM OBVEZNIH MIROVINSKIH DRUŠTAVA ¹

Prihodi obveznog mirovinskog društva od upravljanja fondom su:

Naknada od uplaćenih doprinosa (ulazna naknada) koja iznosi 0,8% od svake uplate doprinosa.

Naknada od ukupne imovine mirovinskog fonda (naknada za upravljanje) - prema Pravilniku o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda (NN 118/07) naknada za pokriće troškova mirovinskog društva obračunava se dnevno na osnovicu koju čini razlika između vrijednosti ukupne imovine mirovinskog fonda i zbroja svih obveza fonda s osnove ulaganja, a isplaćuje se mirovinskom društvu jednom mjesečno, drugog radnog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Za 2009. godinu naknada iznosi 0,8% godišnje od ukupne imovine obveznog mirovinskog fonda, prema odredbi članka 60. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima² i Odluci o najvišem postotku naknade za upravljanje obveznom mirovinskom društvu za 2009. godinu (NN 151/08). U 2010. godini naknada iznosi 0,75% godišnje od ukupne imovine obveznog mirovinskog fonda sukladno Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Odluci o najvišem postotku naknade za upravljanje obveznom mirovinskom društvu za 2010. godinu (NN 156/2009).

Naknada za izlaz naplaćuje se u slučaju promjene obveznog mirovinskog fonda i pripada obveznom mirovinskom društvu, a obračunava se i odbija od ukupnog iznosa na osobnom računu člana fonda. Prema Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima izlazna naknada iznosi: 0,8% za izlaz u prvoj godini članstva, 0,4% za izlaz u drugoj godini članstva, 0,2% u trećoj godini članstva, a nakon tri godine članstva u istom fondu u slučaju izlaska iz fonda ne naplaćuje se izlazna naknada.

¹Izvor podataka su godišnji financijski izvještaji obveznih mirovinskih društava. Podaci za 2010. godinu su nerevidirani

²NN 49/99, 63/00, 103/03, 177/04, 71/07, 124/10

Prihodi od upravljanja obveznim mirovinskim fondom obveznih mirovinskih društava, kao i njihova struktura prikazani su u sljedećim tablicama. U strukturi prihoda od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima u razdoblju od 2007. do 2010. godine najznačajnija je naknada od ukupne imovine fonda, odnosno naknada za upravljanje koja u strukturi ukupnih prihoda od upravljanja čini preko 85% prihoda. U analiziranom razdoblju, prihodi od upravljanja povećavali su se po prosječnoj stopi od 10,60%. U strukturi prihoda od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima naknada od uplaćenih doprinosa, odnosno ulazna naknada čini oko 12%.

Naknada od uplaćenih doprinosa zaračunava se od doprinosa uplaćenih od strane članova obveznog mirovinskog fonda na račun Središnjeg registra osiguranika - Regosa, koji ih po obračunu naknade obveznim mirovinskim društvima, prosljeđuje u obvezni mirovinski fond. Naplatom naknade od uplaćenih doprinosa, odnosno ulazne naknade, sredstva na osobnom računu članova obveznih mirovinskih fondova su, osim naknadom od ukupne imovine, dodatno smanjena.

1. Tablica: Struktura prihoda od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima

000 HRK

	Naknada od uplaćenih doprinosa		Naknada od ukupne imovine fonda		Naknada za izlaz		Prihodi od upravljanja fondom
	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	
2007.	25.257	12,32%	179.479	87,55%	266	0,13%	205.002
2008.	29.449	13,64%	185.454	85,92%	944	0,44%	215.846
2009.	31.939	13,47%	205.054	86,50%	65	0,03%	237.058
2010.	31.656	11,44%	244.934	88,55%	4	0,00%	276.593

Izvor: HANFA

Struktura prihoda po obveznim mirovinskim društvima u razdoblju od 2007. do 2010. prikazana je u tablici 2.

Naknada od ukupne imovine fonda, odnosno naknada za upravljanje čini najveći udio u ukupnim naknadama i najveći prihod obveznih mirovinskih društava iz razloga što ukupna imovina obveznih mirovinskih fondova konstantno raste s obzirom da se doprinosi članova kontinuirano uplaćuju, a s druge strane značajnih izlazaka članova iz obveznih mirovinskih fondova još nije bilo, uslijed starosne dobi članova koji se, u skladu sa Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, nalaze u II. stupu.

2. Tablica: Struktura prihoda od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima po obveznim mirovinskim društvima

000 HRK

	Naknada od uplaćenih doprinosa		Naknada od ukupne imovine fonda		Naknada za izlaz		Prihodi od upravljanja fondom
	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	
2007.							
AZ OMD	8.420	10,51%	71.611	89,41%	57	0,07%	80.088
Raiffeisen OMD	7.549	11,85%	56.074	88,01%	89	0,14%	63.712
PBZ CO OMD	5.434	15,13%	30.432	84,75%	42	0,12%	35.907
Erste OMD	3.855	15,24%	21.363	84,45%	78	0,31%	25.295
Ukupno	25.257	12,32%	179.479	87,55%	266	0,13%	205.002
2008.							
AZ OMD	9.193	11,10%	73.483	88,71%	161	0,19%	82.837
Raiffeisen OMD	9.031	13,73%	56.736	86,27%	0	0,00%	65.768
PBZ CO OMD	6.345	16,80%	31.198	82,62%	220	0,58%	37.763
Erste OMD	4.880	16,56%	24.037	81,54%	562	1,91%	29.479
Ukupno	29.449	13,64%	185.454	85,92%	944	0,44%	215.846
2009.							
AZ OMD	9.294	10,19%	81.862	89,76%	49	0,05%	91.205
Raiffeisen OMD	11.189	15,19%	62.463	84,81%	0	0,00%	73.652
PBZ CO OMD	6.502	16,02%	34.066	83,96%	8	0,02%	40.575
Erste OMD	4.954	15,67%	26.662	84,31%	9	0,03%	31.626
Ukupno	31.939	13,47%	205.054	86,50%	65	0,03%	237.058
2010.							
AZ OMD	9.176	8,64%	97.074	91,36%	1	0,00%	106.250
Raiffeisen OMD	11.110	12,98%	74.448	87,02%	0	0,00%	85.558
PBZ CO OMD	6.466	13,62%	41.015	86,38%	2	0,00%	47.483
Erste OMD	4.904	13,15%	32.398	86,85%	1	0,00%	37.303
Ukupno	31.656	11,44%	244.934	88,55%	4	0,00%	276.593

Izvor: HANFA

NAKNADA (uz članak 84. stavak 1.)

U analiziranom razdoblju u strukturi ukupnih prihoda od upravljanja obveznim mirovinskim fondom po pojedinom obveznom mirovinskom društvu, najveći udio čini naknada od ukupne imovine fonda.

U sljedećoj tablici prikazana je razlika između naknada od ukupne imovine fonda koju su obvezna mirovinska društva prikupila prema godišnjim stopama koje određuje Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i naknada od ukupne imovine obveznih mirovinskih fondova koju bi obvezna mirovinska društva prikupila da nije bilo smanjenja godišnje stope naknade.

Razlika iznosi 373 milijuna kuna. Smanjenjem stope naknade na ukupnu imovinu, odnosno naknade za upravljanje članovima obveznih mirovinskih fondova uštedeno je ukupno 373 milijuna kuna.

[Nazad](#) na članak 84. stavak 1.

3. Tablica: Prihodi od naknade za upravljanje od početka rada obveznih mirovinskih fondova

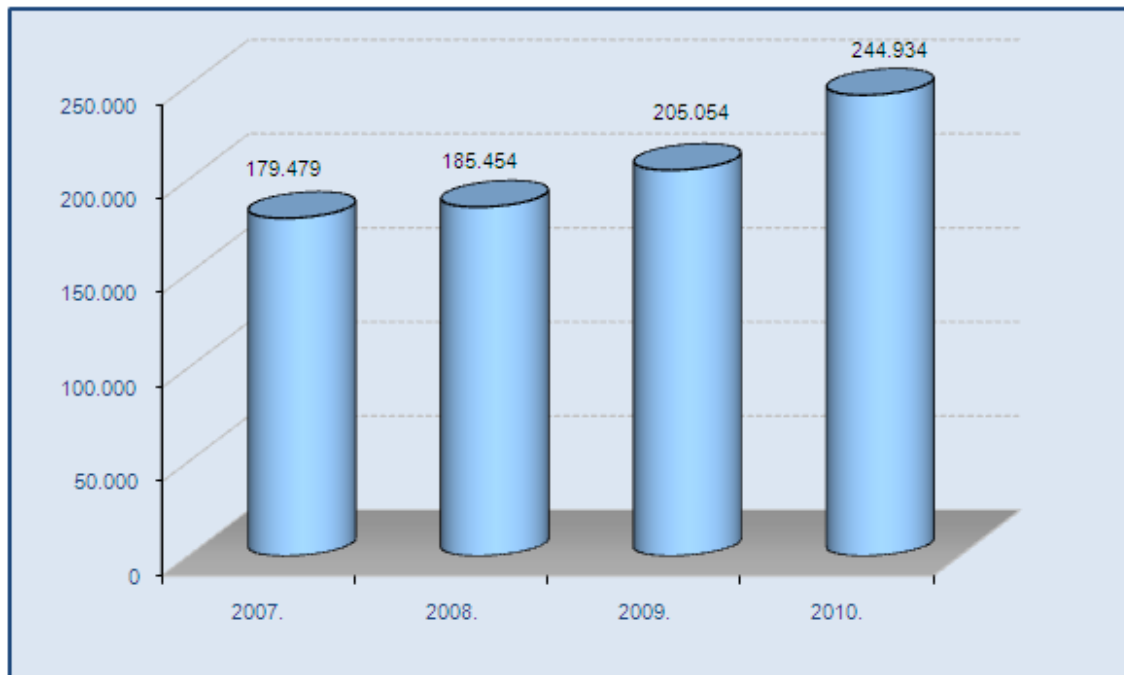
u 000 HRK

	Naknada za upravljanje (padajuće godišnje stope)	Ukupni iznos (HRK)	Naknada za upravljanje (bez padajućih godišnjih stopa)	Ukupni iznos (HRK)
2002.	0,80%	4.613	0,80%	4.613
2003.	1,20%	33.060	1,20%	33.060
2004.	1,20%	73.245	1,20%	73.245
2005.	1,20%	115.419	1,20%	115.419
2006.	1,20%	164.622	1,20%	164.622
2007.	0,95%	179.460	1,20%	226.687
2008.	0,85%	185.454	1,20%	261.817
2009.	0,80%	205.054	1,20%	307.581
2010.	0,75%	244.934	1,20%	391.894
Ukupno		1.205.861		1.578.938
Razlika		373.077		

Izvor: HANFA, REGOS

Prikupljene naknade u razdoblju od 2007. do 2010. prikazane su, osim u tablicama 1. i 2. i na sljedećem grafikonu.

4. Grafikon: Naknada od ukupne imovine obveznih mirovinskih društava u razdoblju od 2007. do 2010 . godine

Izvor: HANFA

Naknada od ukupne imovine obveznih mirovinskih fondova čini više od 80% ukupnih prihoda od upravljanja obveznim mirovinskim fondom obveznih mirovinskih društava. Naknada od ukupne imovine koju su prikupila obvezna mirovinska društva s osnove upravljanja obveznim mirovinskim fondom u razdoblju od 2007. do 2010. godine povećavala se po prosječnoj stopi od 11,12%. Kretanje vrijednosti ukupne imovine obveznih mirovinskih fondova prikazano je u sljedećoj tablici.

5. Tablica: Ukupna imovina obveznih mirovinskih fondova

000 HRK

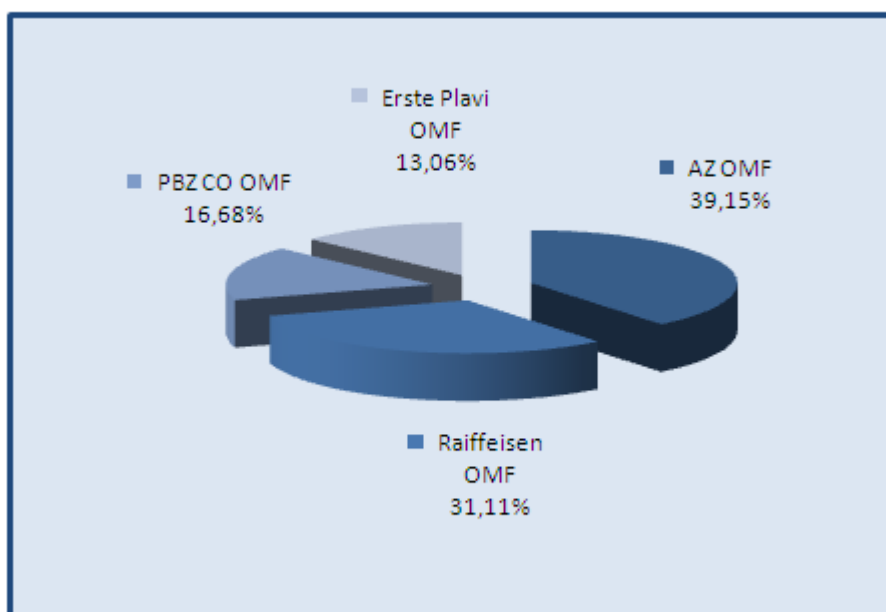
	HA JEDAN OMF	Helios OMF	Erste OMF	AZ OMF	Raiffeisen OMF	PBZ CO OMF	Erste Plavi OMF	Ukupno
31.12.2002.	6.987	47.425	32.731	898.055	638.776	363.429	110.980	2.098.383
31.12.2003.				2.043.638	1.464.534	819.693	463.662	4.791.527
31.12.2004.				3.427.132	2.485.643	1.380.952	790.775	8.084.502
31.12.2005.				4.949.014	3.721.888	2.073.139	1.188.991	11.933.033
31.12.2006.				6.531.654	5.023.773	2.721.857	1.747.474	16.024.757
31.12.2007.				8.329.791	6.537.888	3.598.517	2.736.259	21.202.454
31.12.2008.				9.113.220	6.847.205	3.739.202	2.917.250	22.616.876
31.12.2009.				11.654.929	8.902.828	4.947.573	3.858.236	29.363.566
31.12.2010.				14.457.192	11.489.838	6.160.294	4.822.433	36.929.757

Izvor: HANFA

Ukupna imovina četiri obvezna mirovinska fonda na dan 31. prosinca 2010. iznosi 36.930 milijuna kuna. Ukupna imovina obveznih mirovinskih fondova se u razdoblju od 2002. do 2010. povećavala po

stopi od 46,69%. U strukturi ukupne imovine, najveći udio ima AZ obvezni mirovinski fond. Najmanju imovinu ima Erste Plavi obvezni mirovinski fond. Udjeli pojedinog mirovinskog fonda u ukupnoj imovini prikazani su na sljedećem grafikonu. Prema veličini ukupne imovine na dan 31. prosinca 2010., najveći udio u ukupnoj imovini svih obveznih mirovinskih fondova ima AZ obvezni mirovinski fond (39,15%), a zatim slijedi Raiffeisen obvezni mirovinski fond (31,11%).

6. Grafikon: Udjeli obveznih mirovinskih fondova u ukupnoj imovini na 31.12.2010.

Izvor: HANFA

U poslovanju, obvezna mirovinska društva ostvaruju rashode od upravljanja obveznim mirovinskim fondom i rashode od poslovanja društva koji zajedno čine operativne rashode obveznog mirovinskog društva. Struktura rashoda od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima prikazana je u sljedećoj tablici.

7. Tablica: Rashodi od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima

000 HRK

	Transakcijski troškovi		Troškovi marketinga		Troškovi agenata prodaje		Ostali troškovi prodaje		Ostali troškovi od upravljanja fondom		Rashodi od upravljanja fondom
	Iznos	(%)	Iznos	(%)	Iznos	(%)	Iznos	(%)	Iznos	(%)	
2007.	8	0%	12.740	32%	19.815	50%	2.894	7%	3.804	10%	39.261
2008.	11	0%	8.699	18%	28.516	59%	0	0%	11.460	24%	48.686
2009.	2	0%	3.585	12%	13.775	46%	2.333	8%	10.534	35%	30.229
2010.	3	0%	4.378	16%	12.297	45%	0	0%	10.955	40%	27.633

Izvor: HANFA

Rashodi od upravljanja obveznim mirovinskim fondom su transakcijski troškovi, troškovi marketinga, troškovi agenata prodaje, ostali troškovi prodaje i ostali troškovi od upravljanja fondom. Ostale troškove od upravljanja fondom čine troškovi za poslove upravljanja koji su delegirani i vrijednosno usklađenje potraživanja s osnove upravljanja mirovinskim fondovima. U strukturi rashoda od upravljanja najveći udio imaju troškovi agenata prodaje koji u strukturi ukupnih rashoda od upravljanja fondom čine oko 50%. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga je u 2008. godini donijela izmjene Pravilnika o marketingu mirovinskih fondova kojima se zabranjuje obveznim mirovinskim društvima da svojim zaposlenicima, predstavnicima ili agentima, odnosno povezanim osobama nude ili isplaćuju novčane naknade i druge povlastice radi ulaska ili prelaska članova u obvezni mirovinski fond kojim upravljaju. S obzirom da su obvezna mirovinska društva troškove agenata razgraničila na buduća razdoblja, visoki troškovi agenata se pojavljuju i nakon 2008. godine.

Osim fizičkih osoba, u 2008.godini, kao pravne osobe kojima su isplaćeni najveći iznosi isplata odnosno isplate preko milijun kuna pojavljuju se društva Bonus dva d.o.o. i Erste & Steiermärkische bank d.d. za Erste obvezno mirovinsko društvo; Allianz, Zagrebačka banka, OVB Allfinanz zastupanje, BS promptus d.o.o. i Argentum d.o.o. za AZ obvezno mirovinsko društvo; Agent fidelitas jedan, Did celeritas d.o.o., Porta preskus i Intercroatia za PBZ CO obvezno mirovinsko društvo te OVB Allfinanz zastupanje za Raiffeisen obvezno mirovinsko društvo.

Detaljna struktura rashoda od upravljanja fondom po pojedinom obveznom mirovinskom društvu prikazana je u sljedećoj tablici.

8. Tablica: Rashodi od upravljanja obveznim mirovinskim fondovima po obveznim mirovinskim društvima

000 HRK

	Transakcijski troškovi	Troškovi marketinga	Troškovi agenata prodaje	Ostali troškovi prodaje	Ostali troškovi od upravljanja fondom	Rashodi od upravljanja fondom
2007.						
AZ OMD	8	7.167	3.351	2.894	1.077	14.497
Raiffeisen OMD	0	1.575	4.004	0	1.845	7.424
PBZ CO OMD	0	1.828	4.185	0	213	6.225
Erste OMD	0	2.171	8.275	0	669	11.115
Ukupno	8	12.740	19.815	2.894	3.804	39.261
2008.						
AZ OMD	11	3.420	4.929	3.735	2.735	14.830
Raiffeisen OMD	0	3.101	9.976	0	2.961	16.037
PBZ CO OMD	0	902	2.028	0	844	3.774
Erste OMD	0	1.276	11.583	0	1.193	14.052
Ukupno	11	8.699	28.516	3.735	7.733	48.693
2009.						
AZ OMD	2	422	3.106	2.333	3.848	9.711
Raiffeisen OMD	0	1.068	0	0	3.796	4.864
PBZ CO OMD	0	676	3.610	0	1.284	5.571
Erste OMD	0	1.418	7.058	0	1.605	10.082
Ukupno	2	3.585	13.775	2.333	10.534	30.229
2010.						
AZ OMD	1	794	3.114	0	5.740	9.649
Raiffeisen OMD	0	1.069	0	0	3.616	4.685
PBZ CO OMD	2	1.000	3.610	0	1.197	5.809
Erste OMD	0	1.516	5.572	0	402	7.490
Ukupno	3	4.378	12.297	0	10.955	27.633

Izvor: HANFA

Rashodi od poslovanja obveznog mirovinskog društva su materijalni troškovi, troškovi osoblja, amortizacija i vrijednosno usklađenje ostale imovine, rezerviranja i ostali troškovi poslovanja. Ostali troškovi poslovanja obuhvaćaju troškove usluga i ostale administrativne troškove (troškovi osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz, troškovi službenog putovanja, porezi, doprinosi, članarine i ostala davanja, osim davanja koja se odnose na plaće i naknade). U strukturi rashoda od poslovanja društva najznačajniji su rashodi troškovi osoblja (oko 50% ukupnih rashoda od poslovanja društva) i ostali troškovi poslovanja (oko 40% ukupnih rashoda od poslovanja društva). Prema prikazanim podacima, najveće rashode poslovanja obveznih mirovinskih društava generiraju plaće te ostala primanja i beneficije zaposlenika obveznih mirovinskih društava. Detaljna struktura rashoda od poslovanja po obveznim mirovinskim društvima prikazana je u sljedećim tablicama.

9. Tablica: Rashodi od poslovanja obveznih mirovinskih društva

000 HRK

	2007.		2008.		2009.		2010.	
	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)
Materijalni troškovi	1.430	2,94%	1.485	2,75%	1.239	2,25%	963	1,66%
Troškovi osoblja	24.949	51,34%	26.517	49,10%	27.641	50,13%	27.413	47,17%
Amortizacija	2.351	4,84%	3.874	7,18%	3.797	6,88%	4.191	7,21%
Rezerviranja	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	2.050	3,53%
Ostali troškovi	19.862	40,88%	22.127	40,97%	22.461	40,74%	23.495	40,43%
Ukupno rashodi	48.591	100,00%	54.003	100,00%	55.138	100,00%	58.111	100,00%

Izvor: HANFA

10. Tablica: Rashodi od poslovanja po obveznim mirovinskim društvima

000 HRK

	Materijalni troškovi	Troškovi osoblja	Amortizacija i vrijednosno usklađenje i	Rezerviranja	Ostali troškovi poslovanja	Rashodi od poslovanja društva
2007.						
AZ OMD	542	7.411	801	0	4.037	12.792
Raiffeisen OMD	463	7.875	694	0	7.523	16.555
PBZ CO OMD	134	5.271	157	0	5.659	11.221
Erste OMD	290	4.391	698	0	2.643	8.023
Ukupno	1.430	24.949	2.351	0	19.862	48.591
2008.						
AZ OMD	412	9.064	1.486	0	4.198	15.160
Raiffeisen OMD	753	7.734	808	0	8.087	17.382
PBZ CO OMD	158	5.104	127	0	6.712	12.102
Erste OMD	162	4.615	1.453	0	3.130	9.359
Ukupno	1.485	26.517	3.874	0	22.127	54.003
2009.						
AZ OMD	272	9.490	1.396	0	4.482	15.640
Raiffeisen OMD	690	8.008	943	0	7.352	16.994
PBZ CO OMD	118	5.493	159	0	7.502	13.273
Erste OMD	158	4.650	1.299	0	3.125	9.233
Ukupno	1.239	27.641	3.797	0	22.461	55.138
2010.						
AZ OMD	118	9.085	975	0	4.770	14.948
Raiffeisen OMD	571	7.669	974	0	7.463	16.678
PBZ CO OMD	139	5.809	142	2.050	6.466	14.607
Erste OMD	134	4.850	2.100	0	4.796	11.879
Ukupno	963	27.413	4.191	2.050	23.495	58.111

Izvor: HANFA

Operativne rashode obveznog mirovinskog društva čine rashodi od upravljanja fondom i rashodi od poslovanja društva. Struktura operativnih rashoda prikazana je u sljedećoj tablici. U strukturi operativnih rashoda obveznih mirovinskih društava u razdoblju od 2007. do 2010. godine najznačajniji su troškovi osoblja, ostali troškovi poslovanja i troškovi agenata prodaje koji zajedno čine oko 70% ukupnih operativnih rashoda.

11. Tablica: Struktura operativnih rashoda obveznih mirovinskih društava

000 HRK

	2007.		2008.		2009.		2010.	
	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)	Iznos	Udio (%)
Materijalni troškovi	1.430	1,63%	1.485	1,45%	1.239	1,45%	963	1,12%
Troškovi osoblja	24.949	28,40%	26.517	25,82%	27.641	32,38%	27.413	31,97%
Amortizacija	2.351	2,68%	3.874	3,77%	3.797	4,45%	4.191	4,89%
Rezerviranja	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	2.050	2,39%
Ostali troškovi poslovanja	19.862	22,61%	22.127	21,55%	22.461	26,31%	23.495	27,40%
Transakcijski troškovi	8	0,01%	11	0,01%	2	0,00%	3	0,00%
Troškovi marketinga	12.740	14,50%	8.699	8,47%	3.585	4,20%	4.378	5,11%
Troškovi agenata prodaje	19.815	22,56%	28.516	27,77%	13.775	16,14%	12.297	14,34%
Ostali troškovi prodaje	2.894	3,29%	0	0,00%	2.333	2,73%	0	0,00%
Ostali troškovi	3.804	4,33%	11.460	11,20%	10.534	12,34%	10.955	12,78%
Ukupno operativni troškovi	87.852	100,00%	102.689	100,00%	85.367	100,00%	85.744	100,00%

Izvor: HANFA

U sljedećoj tablici prikazana je računovodstvena dobit obveznih mirovinskih društava za razdoblje od 2007. do 2010. godine. Računovodstvena dobit za 2010. preuzeta je iz nerevidiranih financijskih izvještaja za četvrti kvartal 2010. godine. Podaci za 2010. godinu odnose se na ukupnu sveobuhvatnu dobit, dok se podaci za razdoblje od 2007. do 2009. godine odnose na neto dobit.

12. Tablica: Računovodstvena dobit obveznih mirovinskih društava

000 HRK

	Računovodstvena dobit
2007.	109.010
2008.	107.450
2009.	143.591
2010.	174.240

Izvor: HANFA

Na temelju podataka iz Izvještaja o financijskom položaju i Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti izračunate su stope povrata na imovinu i kapital, prikazane u sljedećoj tablici. Stopa povrata na imovinu (ROA) izračunata je kao omjer neto dobiti i ukupne imovine, a stopa povrata na kapital (ROE) kao omjer neto dobiti i ukupnog kapitala.

13. Tablica: Pokazatelji profitabilnosti obveznih mirovinskih društava

		Pokazatelji profitabilnosti			
		ROA		ROE	
2008.	AZ OMD	32,32%	41,95%	34,47%	44,33%
	Raiffeisen OMD	19,52%	27,93%	19,93%	28,45%
	PBZ CO OMD	20,38%	27,07%	21,27%	28,16%
	Erste OMD	8,50%	17,75%	9,04%	18,76%
2009.	AZ OMD	37,07%	47,99%	39,18%	50,22%
	Raiffeisen OMD	27,34%	36,12%	30,17%	39,36%
	PBZ CO OMD	19,28%	27,28%	20,40%	28,70%
	Erste OMD	14,58%	24,41%	15,30%	25,47%
2010.	AZ OMD	40,96%	47,20%	43,60%	48,81%
	Raiffeisen OMD	33,66%	35,50%	35,19%	38,23%
	PBZ CO OMD	19,35%	25,16%	21,05%	27,04%
	Erste OMD	16,86%	24,33%	18,16%	25,64%

prema podacima iz financijskih izvještaja
pretpostavka fiksne naknade za upravljanje (1,20%)

Izvor: HANFA

Stope povrata na ukupnu imovinu i ukupni kapital obveznih mirovinskih društava su vrlo visoke. U tablici su prikazani pokazatelji poslovanja na temelju podataka iz financijskih izvještaja, a crvenom bojom označeni su pokazatelji izračunati na temelju podataka u slučaju da se naknada od ukupne imovine fonda nije mijenjala tijekom razdoblja, već da je stopa naknade za upravljanje obveznog mirovinskog društva u analiziranom razdoblju 1,2%. Navedeni podaci pokazuju da bi već visoki povrati na imovinu i kapital bili i viši da je naknada za upravljanje ostala na razini od 1,2%. U sljedećoj tablici prikazani su pokazatelji profitabilnosti banaka prema podacima Hrvatske narodne banke. Kako je vidljivo, prosječna profitabilnost banaka je daleko niža od profitabilnosti mirovinskih društava, ali treba uzeti u obzir da su pretežito banke osnivači i imatelji dionica odnosno udjela u obveznim mirovinskim društvima te da visoka profitabilnost tih društava bankama donosi znatnu korist.

14. Tablica : Prosječne vrijednosti pokazatelja profitabilnosti banaka u RH

	mil HRK		
	2008.	2009.	III kvartal 2010.
Prosječna imovina	357.587	374.232	381.376
Prosječni kapital	46.550	51.251	53.558
Dobit prije oporezivanja	5.737	4.215	3.443
Dobit poslije oporezivanja	4.612	3.278	2.842
Prinos na prosječnu imovinu (prije oporezivanja)	1,6%	1,1%	1,2%
Prinos na prosječni kapital (poslije oporezivanja)	9,9%	6,3%	7,1%

Izvor: HNB

[Nazad](#)

MIROVINSKI SUSTAV

U nastavku je prikazano stanje postojećeg mirovinskog sustava s naglaskom na dosadašnje rezultate rada obveznih mirovinskih fondova.

KRETANJE IMOVINE, NAKNADA I PRINOSA

Prinos mirovinskog fonda ovisi o kretanju tržišne vrijednosti imovine mirovinskog fonda. Prinosi obveznih mirovinskih fondova i prosječan vagani prinos svih fondova (MIREX) prikazani su u sljedećoj tablici.

15. Tablica: Prinosi obveznih mirovinskih fondova

	AZ OMF	Raiffeisen OMF	PBZ CO OMF	Erste OMF	MIREX
31.12.2004.	6,17%	8,59%	7,85%	8,01%	7,37%
31.12.2005.	5,87%	9,50%	4,76%	8,04%	7,06%
31.12.2006.	5,78%	3,98%	7,23%	8,35%	5,74%
31.12.2007.	6,38%	6,90%	7,66%	6,05%	6,81%
31.12.2008.	-9,06%	-13,04%	-17,85%	-14,43%	-12,50%
31.12.2009.	7,83%	9,17%	8,46%	10,60%	8,70%
31.12.2010.	8,47%	8,09%	9,75%	9,09%	8,63%

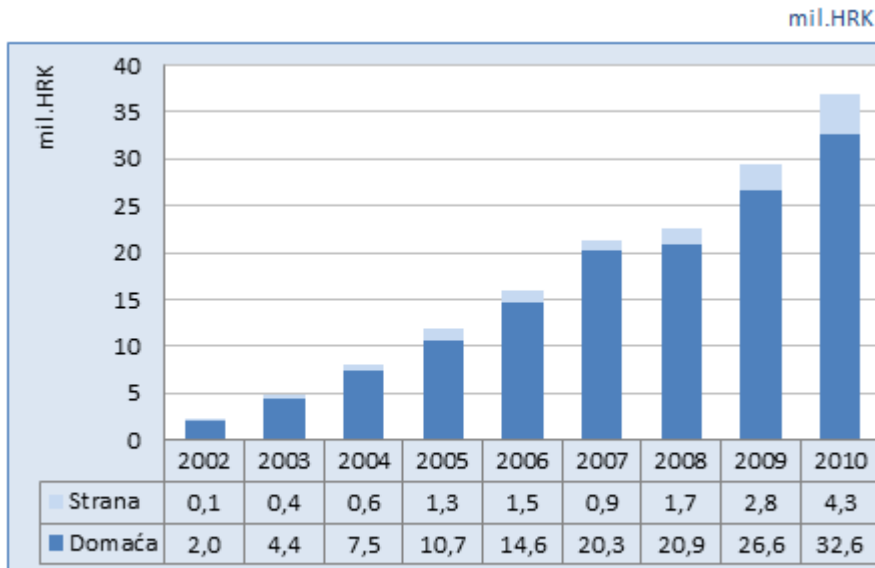
Izvor: HANFA

Imovina obveznih mirovinskih fondova ulaže se sukladno odredbama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima te Pravilnika o dodatnim kriterijima ulaganja i investicijskim ograničenjima mirovinskih fondova³.

Tijekom cijelog razdoblja oko 90% imovine je uloženo je na tržište Republike Hrvatske, kako je prikazano na sljedećem grafikonu.

³NN 35/02, 128/02, 144/03, 200/03 i 116/06, 129/07, 32/08,112/08, 121/08, 2/09, 9/09, 141/09

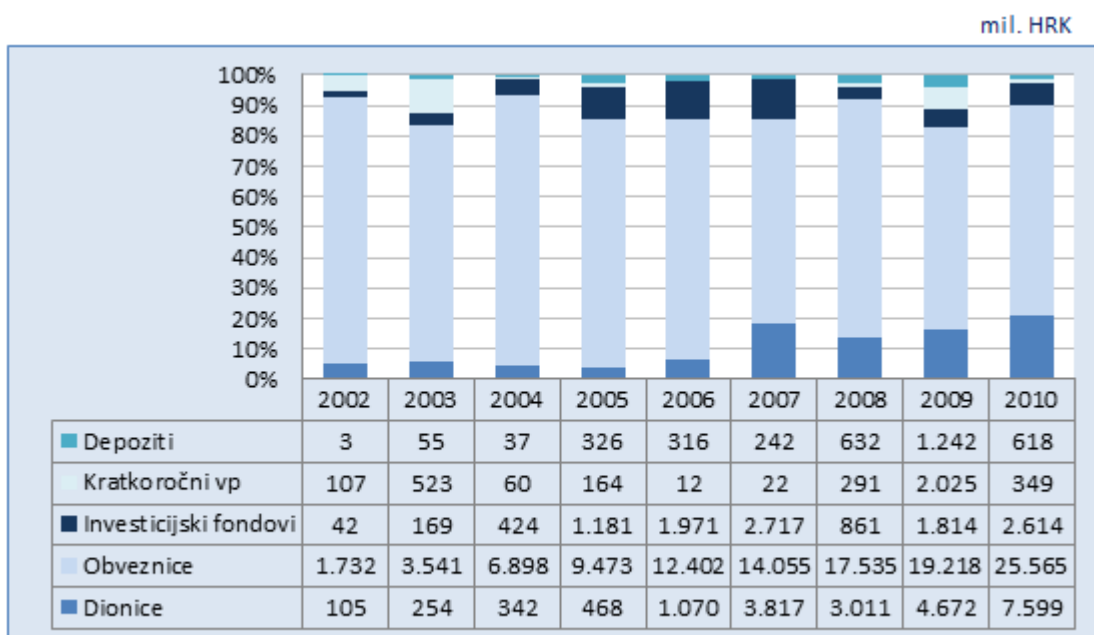
16. Grafikon: Udio domaće i strane imovine u strukturi imovine obveznih mirovinskih fondova

Izvor: HANFA

Gledajući prema financijskim instrumentima, u imovini prevladavaju obveznice, a njihov je udio u razdoblju od 2002. do 2010. godine činio između 65% i 85% ukupne imovine obveznih mirovinskih fondova. Po veličini imovine drugu kategoriju ulaganja čine dionice – njihov udio na kraju 2010. iznosio je 21% ukupne imovine obveznih mirovinskih fondova. Udio pojedine klase imovine prikazan je na sljedećem grafikonu dok su u tablici dani nominalni iznosi ulaganja u pojedinu klasu imovine.

17. Grafikon: Struktura imovine obveznih mirovinskih fondova prema financijskim instrumentima

Izvor: HANFA

U sljedećoj tablici prikazani su ukupno uplaćeni doprinosi, neto imovina obveznih mirovinskih fondova te ukupno naplaćene naknade obveznih mirovinskih društava. Možemo vidjeti da je u 2008. godini neto imovina bila gotovo jednaka uplaćenim doprinosima, odnosno negativan prinos u 2008. godini poništio je gotovo svu zaradu obveznih mirovinskih fondova ostvarenu do 2008. godine. Naknade su se, s druge strane, povećavale čitav prikazani period uslijed rasta imovine obveznih mirovinskih fondova. Prikazane naknade su kumulativne naknade ukupno naplaćene do pojedine godine.

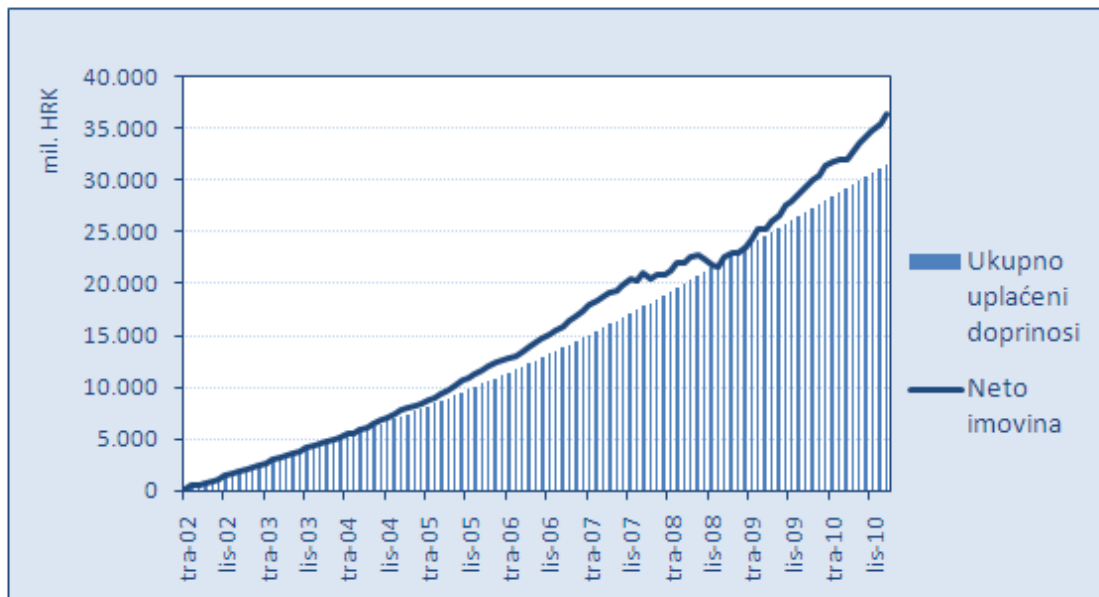
18. Tablica: Ukupno uplaćeni doprinosi, neto imovina obveznih mirovinskih fondova i ukupno naplaćene naknade obveznih mirovinskih društava od 2002. do 2010. godine

	mil. HRK				
	Uplaćeni doprinosi	Neto imovina	Upravljačke naknade	Ulazne naknade	Ukupne naknade
31.12.2002.	1.928	2.037	5	14	19
31.12.2003.	4.406	4.677	38	33	70
31.12.2004.	7.167	7.913	111	52	163
31.12.2005.	10.298	11.714	226	73	300
31.12.2006.	13.799	15.919	391	96	487
31.12.2007.	17.819	21.002	570	121	692
31.12.2008.	22.361	22.591	756	150	906
31.12.2009.	26.974	29.265	961	182	1.143
31.12.2010.	31.550	36.328	1.206	214	1.420

Izvor: HANFA, REGOS

Na sljedećem grafikonu prikazan je usporedni mjesečni prikaz neto imovine obveznih mirovinskih fondova i ukupno uplaćenih doprinosa. U doprinose su uračunati i oni koje su uplatili članovi koji su u promatranom periodu izašli iz obveznih mirovinskih fondova. Ukupna imovina članova koji su izašli iz obveznih mirovinskih fondova od 2004. do 2010. godine iznosi 475 milijuna kuna te njihovi doprinosi nemaju značajan udio u ukupno uplaćenim doprinosima.

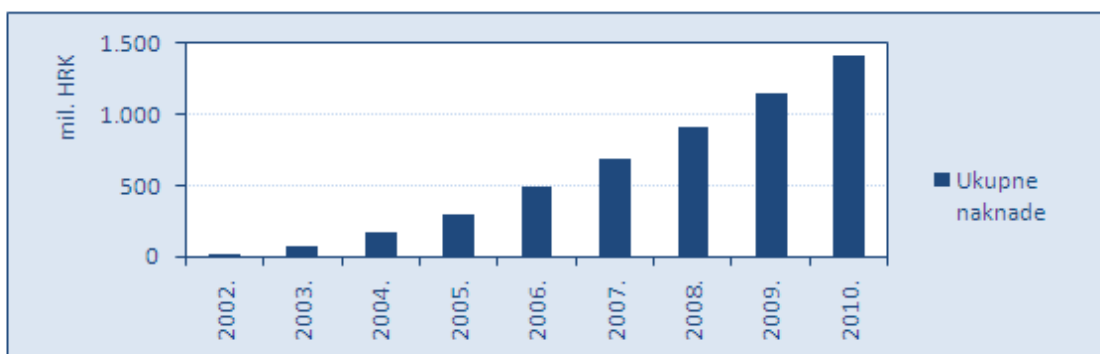
19. Grafikon: Ukupno uplaćeni doprinosi i neto imovina obveznih mirovinskih fondova od 2002. od 2010. godine

Izvor: HANFA, REGOS

Sljedeći grafikon prikazuje ukupne kumulativne naknade, odnosno sumu ulaznih i naknada za upravljanje naplaćenih do promatrane godine. Do kraja 2010. obvezna mirovinska društva su ukupno naplatila 1,4 milijardi kuna naknada.

20. Grafikon: Ukupno naplaćene naknade obveznih mirovinskih društava od 2002. do 2010. godine

Izvor: HANFA, REGOS

U sljedećoj tablici i grafikonima prikazani su doprinosi, neto imovina i naplaćene naknade (ulazne i naknade za upravljanje) po članu, izračunate prema prosječnim bruto plaćama i stvarnim prinosima MIREX-a od 2002. do 2010. godine. Uzet je u obzir prosječni aktivni član koji je konstantno uplaćivao

doprinosi u prikazanom vremenskom razdoblju. Prosječna imovina člana u obveznom mirovinskom fondu izračunata je kao prosjek imovine obveznih mirovinskih fondova po članu, uzimajući u obzir i aktivne i neaktivne članove, odnosno uzimajući u obzir i one članove koji nemaju redovite uplate u obvezni mirovinski fond. Neaktivnim članom smatra se član koji ne uplaćuje u fond duže od tri mjeseca.

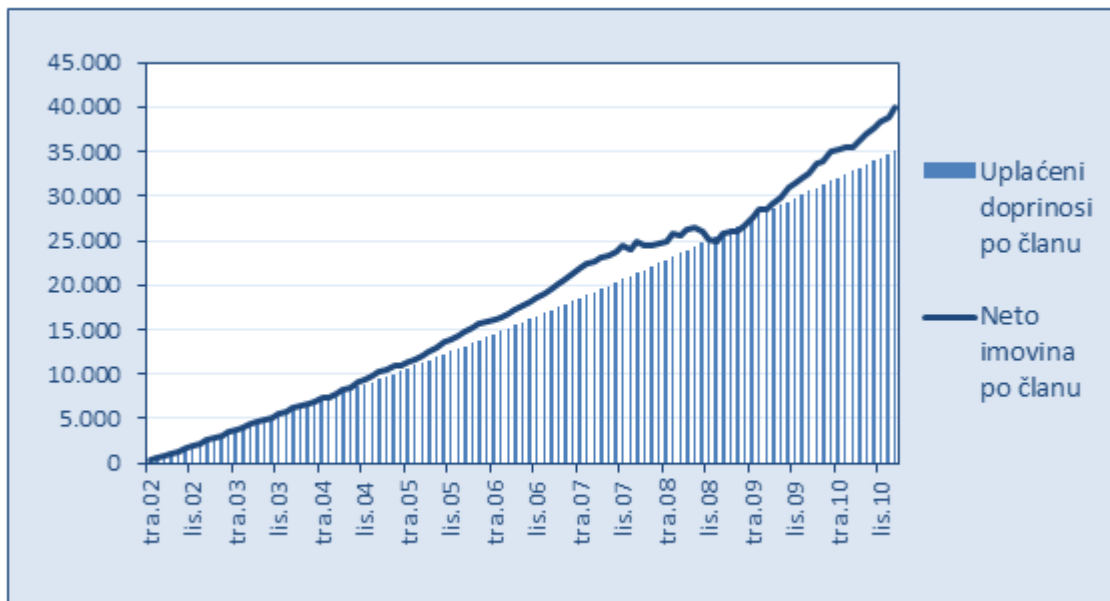
21. Tablica: Ukupno uplaćeni doprinosi, neto imovina obveznih mirovinskih fondova i ukupno naplaćene naknade obveznih mirovinskih društava od 2002. do 2010. godine po članu

	Uplaćeni doprinosi po članu	Naplaćene naknade po članu	Imovina aktivnog člana	Prosječna imovina člana u OMF-u
31.12.2002.	2.441	26	2.527	
31.12.2003.	5.844	105	6.151	
31.12.2004.	9.434	229	10.296	6.800
31.12.2005.	13.182	405	14.791	9.379
31.12.2006.	17.162	639	19.523	12.042
31.12.2007.	21.389	883	24.923	15.048
31.12.2008.	25.915	1.128	25.800	15.308
31.12.2009.	30.541	1.392	32.669	19.226
31.12.2010.	35.148	1.696	40.007	23.266

Izvor: DZS, HANFA, REGOS

Prosječni aktivni član je u promatranom razdoblju uplatio u obvezni mirovinski fond 35 tisuća kuna, dok njegova imovina na kraju 2010. iznosi 40 tisuća kuna. Kao što je vidljivo na sljedećem grafikonu, njegova je imovina na kraju 2008. bila manja od njegovih ukupnih uplata u fond.

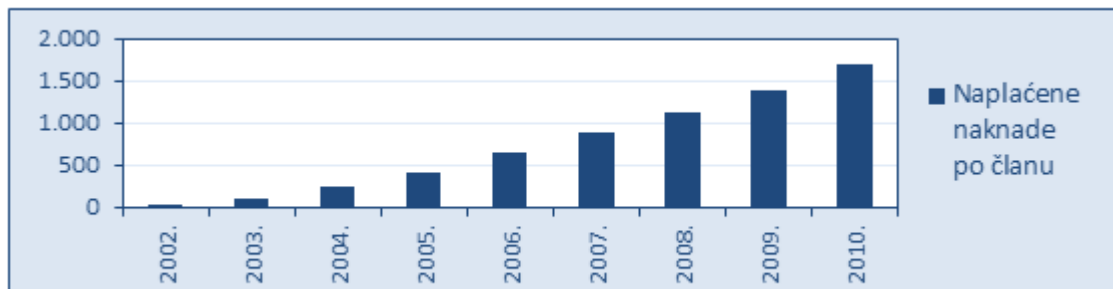
22. Grafikon: Ukupno uplaćeni doprinosi i neto imovina obveznih mirovinskih fondova od 2002. do 2010. godine, po članu

Izvor: DZS, HANFA

Do kraja 2010. prosječnom članu, koji od 2002. redovito uplaćuje doprinose, naplaćeno je ukupno 1.700 kuna ulaznih naknada i naknada za upravljanje.

23. Grafikon: Ukupno naplaćene naknade obveznih mirovinskih društava od 2002. do 2010. godine, po članu

Izvor: DZS, HANFA

Ukupni troškovi II. mirovinskog stupa koji uzimaju u obzir troškove ulaznih i izlaznih naknada, naknada za upravljanje, troškove Regosa, kredit Svjetske banke te iznos plaćenih kamata na obveznice u portfeljima obveznih mirovinskih fondova od 2002. do 2010. godine iznose 6,88 milijardi

kuna od čega ukupne naknade iznose 1,42 milijarde kuna, troškovi Regosa 0,81 milijardi kuna, kredit Svjetske banke 0,2 milijarde kuna, a kamate na obveznice 4,45 milijardi kuna⁴.

USPOREDBA VRIJEDNOSTI IMOVINE PO ČLANU U SLUČAJU OBVEZNIH MIROVINSKIH FONDOVA I OROČENJA U BANCI

U sljedećoj tablici prikazana je usporedba prosječne imovine člana i imovina člana pod uvjetom da se 5% doprinosa deponiralo na štedne uloge uz stvarne kamatne stope banaka od 2002. do 2010. godine. Iznos ušteđen u banci dobiven je složenim ukamaćivanjem prosječnih mjesečnih uplata uz godišnje kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva. Od 2008. pa nadalje imovina člana oročena u banci bila bi veća od imovine člana u obveznom mirovinskom fondu uslijed negativnog prinosa mirovinskih fondova ostvarenog u 2008. te naplaćenih troškova, odnosno naknada za upravljanje, ulaznih i izlaznih naknada.

24. Tablica: Usporedba imovine člana obveznog mirovinskog fonda i imovine uz uvjet oročavanja doprinosa u banci od 2002. do 2010. godine

	Uplaćeni doprinosi po članu	Imovina po članu	
		OMF	OROČENJE * U BANCI
31.12.2002	2.441	2.527	2.514
31.12.2003	5.844	6.151	6.150
31.12.2004	9.434	10.296	10.124
31.12.2005	13.182	14.791	14.477
31.12.2006	17.162	19.523	19.274
31.12.2007	21.389	24.923	24.628
31.12.2008	25.915	25.800	30.645
31.12.2009	30.541	32.669	37.285
31.12.2010	35.148	40.007	43.973

Izvor: DZS, HANFA, HNB

*kamatna stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule (oročenje dugoročnih depozita stanovništva)

⁴ Kamate na obveznice izračunate su kao isplaćene kamate na obveznice prema udjelima obveznica u portfeljima obveznih mirovinskih fondova, uzimajući u obzir transfere iz proračuna zbog II. stupa

IMOVINA AKTIVNIH I NEAKTIVNIH ČLANOVA- usporedba sa zaposlenošću i rastom gospodarstva

Kako je vidljivo u sljedećoj tablici, na kraju 2010. imovina neaktivnih članova iznosi 3,1 milijarde kuna odnosno 8,47% ukupne imovine obveznih mirovinskih fondova. Kako je već prethodno navedeno, neaktivnim članom smatra se član koji ne uplaćuje u fond duže od tri mjeseca.

25. Tablica: Imovina aktivnih i neaktivnih članova obveznih mirovinskih fondova

mil. HRK

	Imovina AKTIVNIH	Imovina NEAKTIVNIH
31.12.2005.	11.135	579
	95,06%	4,94%
31.12.2006.	15.065	853
	94,64%	5,36%
31.12.2007.	19.932	1.068
	94,91%	5,09%
31.12.2008.	21.434	1.156
	94,88%	5,12%
31.12.2009.	27.161	2.103
	92,81%	7,19%
31.12.2010.	33.249	3.078
	91,53%	8,47%

Izvor: REGOS

Prema metodološkim objašnjenjima Državnog zavoda za statistiku, broj zaposlenih u pravnim osobama rezultat je obrade podataka redovitog godišnjeg i mjesečnog istraživanja. Tim istraživanjima obuhvaćene su pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske. Mjesečnim istraživanjem obuhvaćeno je 70% zaposlenih iz svakog odjeljka NKD-a 2002., a od 2008. NKD-a 2007. Podaci se prikupljaju izvještajem koji se u pravnim osobama ispunjava na temelju evidencija o zaposlenima. Podaci o zaposlenima u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija obrađuju se na temelju matične evidencije o aktivnim osiguranicima mirovinskog osiguranja, a podaci se preuzimaju od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Podaci o osiguranicima poljoprivrednicima preuzimaju se od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Broj nezaposlenih preuzima se od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Zaposleni su sve osobe koje su zasnovala radni odnos s poslodavcem na neodređeno ili određeno vrijeme, neovisno o duljini radnog vremena i vlasništvu pravne osobe. U zaposlene su uključeni pripravnici, osobe na rodiljnom dopustu i bolovanju te osobe koje su iz bilo kojeg razloga odsutne s posla do prekida radnog odnosa. Zaposlenima pripadaju i osobe koje rade u vlastitom

trgovačkom društvu, poduzeću, obrtu i slobodnoj profesiji. Godišnji prosjek broja zaposlenih izračunava se na temelju podataka mjesečnih stanja za tu godinu korigiranih podacima punog obuhvata sa stanjem 31. ožujka.

Kako je vidljivo iz prikazanih podataka, broj zaposlenih, prema podacima Državnog zavoda za statistiku znatno je viši od broja aktivnih članova obveznih mirovinskih fondova iz razloga što se u II. stupu ne nalaze sve radno aktivne osobe, s obzirom da su prema Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, članovi koji su 2002. godine, na početku mirovinske reforme, imali između 40 i 50 godina života, mogli birati hoće li se osigurati temeljem individualne kapitalizirane štednje ili ne, dok članovi stariji od 50 godina nisu mogli postati članovi II. stupa. Također, u obzir treba uzeti i prethodno opisanu metodologiju izračuna Državnog zavoda za statistiku.

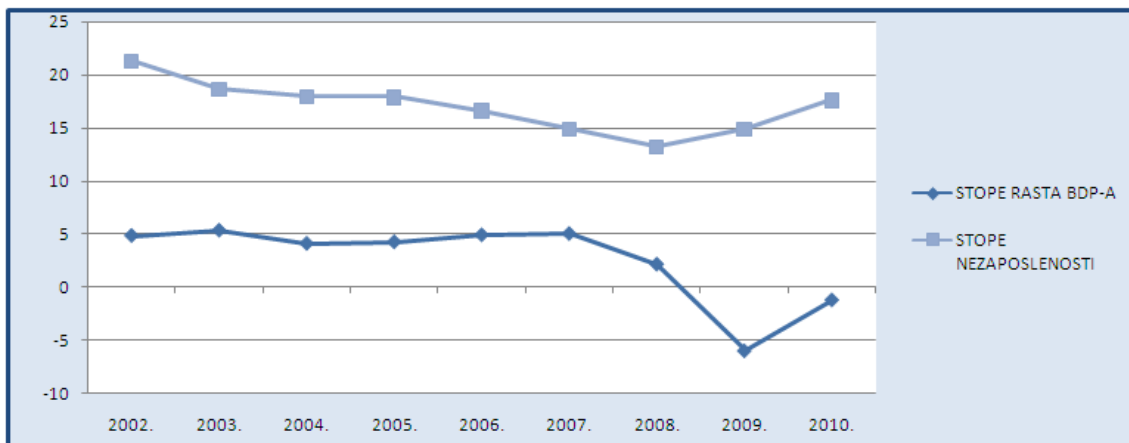
26. Tablica: Usporedba podataka o aktivnom stanovništvu, zaposlenima i članovima obveznih mirovinskih fondova

	AKTIVNO STANOVNIŠTVO	ZAPOSLENI	ČLANOVI OMF-a	AKTIVNI ČLANOVI OMF-a (PROSINAC)
2004	1.719.509	1.409.634	1.163.644	837.093
2005	1.729.312	1.420.574	1.248.935	888.503
2006	1.759.492	1.467.876	1.322.010	939.670
2007	1.781.357	1.516.909	1.395.693	1.016.770
2008	1.791.546	1.554.805	1.475.729	1.096.673
2009	1.761.958	1.498.784	1.522.149	1.014.979
2010	1.701.521	1.381.676	1.561.454	1.009.101

Izvor: DZS, REGOS

Na sljedećem grafikonu prikazano je kretanje stope rasta bruto društvenog proizvoda (BDP) i kretanja stope registrirane nezaposlenosti. Možemo vidjeti da stopa registrirane nezaposlenosti prati kretanje BDP-a odnosno da stopa nezaposlenosti pada sa ostvarenim stopama gospodarskog rasta dok nakon pada gospodarstva naglo raste.

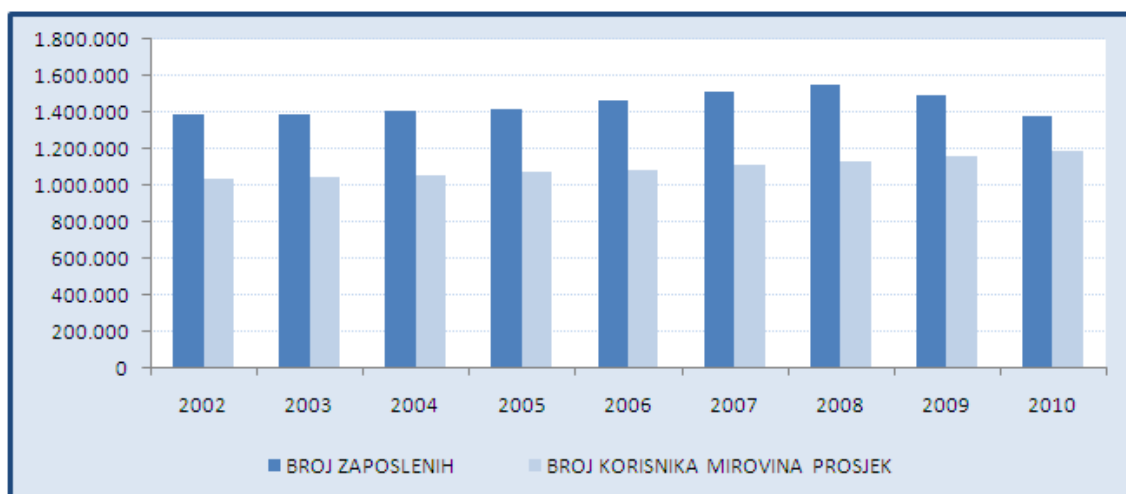
27. Grafikon: Kretanje stope registrirane nezaposlenosti i stope rasta BDP-a

Izvor: DZS

Na sljedećem grafikonu možemo vidjeti smanjenje zaposlenosti uslijed smanjenja BDP-a u odnosu na rast broja korisnika mirovina (starosne, prijevremene starosne, invalidske i obiteljske mirovine), što predstavlja sve veće opterećenje za državni proračun. Kako je vidljivo, broj korisnika mirovina konstantno raste dok se broj zaposlenih nakon 2008. godine smanjuje. Tako je prije gospodarske krize 2007. godine prosječan broj korisnika mirovina iznosio 1.110.219, a broj zaposlenih 1.516.909. U 2010. prosječan broj korisnika mirovina iznosio je 1.187.050, dok je broj zaposlenih iznosio 1.381.676. Tako se razlika između broja zaposlenih i prosječnog broja korisnika mirovina smanjila sa 406.690 na 194.626.

28. Grafikon: Kretanje broja zaposlenih i broja korisnika mirovina

Izvor: DZS

U sljedećoj tablici prikazani su podaci o elastičnosti zaposlenosti, nezaposlenosti i bruto plaća u odnosu na BDP. Elastičnost je omjer promjene jedne varijable u odnosu na promjenu druge varijable. Kako možemo vidjeti, od 2003. do 2005. godine BDP nije imao značajan utjecaj na povećanje zaposlenosti, dok je utjecaj na porast plaća prisutan. Od 2006. godine vidljivo je da rast, odnosno pad BDP-a utječe na povećanje odnosno smanjenje zaposlenosti, a nadprosječno visoka elastičnost zabilježena je u 2010. godini u kojoj su postale vidljive posljedice snažnog pada gospodarstva u 2009. godini. Također, vidljivo je da bruto plaće nisu padale zajedno sa padom gospodarske aktivnosti iako prosječna elastičnost bruto plaća u odnosu na BDP iznosi 1,04. Do 2009. bruto plaće rastle su s porastom gospodarske aktivnosti. Napominjemo da su prikazane procjene općenite s obzirom da je obrađena kraća serija podataka.

29. Tablica: Elastičnost zaposlenosti, nezaposlenosti i bruto plaća

	STOPE RASTA BDP-A	STOPA RASTA BROJA ZAPOSLENIH	STOPA RASTA BROJA NEZAPOSLENIH	ELASTIČNOST ZAPOSLENOSTI U ODNOSU NA BDP	ELASTIČNOST NEZAPOSLENOSTI U ODNOSU NA BDP	ELASTIČNOST BRUTO PLAĆA U ODNOSU NA BDP
2002.	4,88%					1,24
2003.	5,37%	-0,18%	-15,38%	-0,03	-2,86	0,89
2004.	4,13%	1,23%	-6,04%	0,30	-1,46	1,56
2005.	4,28%	0,78%	-0,37%	0,18	-0,09	1,03
2006.	4,94%	3,33%	-5,55%	0,67	-1,12	1,25
2007.	5,06%	3,34%	-9,32%	0,66	-1,84	1,23
2008.	2,17%	2,50%	-10,48%	1,15	-4,83	3,25
2009.	-5,99%	-3,60%	11,17%	0,60	-1,86	-0,37
2010.	-1,19%	-7,81%	21,53%	6,56	-18,08	-0,77
prosječne elastičnosti				1,26	-4,02	1,04

izvor: DZS

U tablici 30. prikazane su realne stope rasta bruto dodane vrijednosti po sektorima (odnos prema istom tromjesečju prethodne godine). Prema metodologiji Državnog zavoda za statistiku dodana vrijednost kao povećanje vrijednosti proizvodnje jednaka je razlici bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Dodana vrijednost u bazičnim cijenama jednaka je zbroju sredstava zaposlenih, ostalih poreza na proizvodnju, umanjena za ostale subvencije na proizvodnju te zbroju bruto poslovnog viška i bruto mješovitog dohotka. Kako je vidljivo iz prikazanih podataka, najveći rast bruto dodane vrijednosti od 2003. do 2005. godine imao je sektor građevinarstva i to nadprosječno visokim stopama rasta. Upravo u navedenim godinama rast BDP-a, koji je razlika bruto dodane vrijednosti i razlike poreza na proizvode i subvencija, nije imao značajan utjecaj na povećanje zaposlenosti, odnosno nije došlo do prelijevanja pozitivnih trendova gospodarstva na druge aspekte gospodarstva, poput zaposlenosti.

30. Tablica: Realne stope rasta bruto dodane vrijednost gospodarskih sektora u %

	Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu	Hoteli i restorani	Prijevoz, skladištenje i veze	Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	Javna uprava i obrana, soc.osiguranje, obrazovanje, zdravstv.zaštita i soc.skrb,ostale društvene,soc.i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	Bruto dodana vrijednost (bazične cijene)
2000	1,8	4,7	0,1	-0,1	19,4	0,1	2,1	1,8	2,7
2001	2,6	1,7	5,9	16,8	2,7	10,6	0,5	-1,1	3,7
2002	4,5	4,5	3,7	16,9	9,6	0,6	4,7	0,1	5,0
2003	-6,9	3,6	23,2	14,2	10,2	4,6	4,9	-0,2	5,3
2004	9,8	4,6	13,7	0,2	3,7	10,7	3,2	1,0	4,4
2005	-1,2	3,3	10,5	7,4	8,2	5,3	4,1	1,5	4,4
2006	8,5	3,9	6,1	6,3	4,5	6,2	6,2	1,1	4,9
2007	-3,6	5,5	3,8	6,0	10,8	6,3	7,0	1,6	4,9
2008	3,3	1,3	8,5	-0,3	2,2	4,9	3,4	2,2	2,8
2009	2,2	-9,3	-6,1	-14,3	-2,9	-6,5	1,3	1,0	-4,1
2010	-0,2	-1,6	-16,4	-1,2	-0,1	-2,4	0,8	-0,1	-1,7

Izvor: DZS

U tablici 31. prikazana je simulacija utjecaja porasta BDP-a na zaposlenost i bruto plaće izračunata prema prosječnoj elastičnosti prikazanoj u tablici 29. Prema prikazanim izračunima, ukoliko bi BDP porastao za npr. 2%, broj zaposlenih bi se povećao za 2,52%, a bruto plaće za 2,08%. Možemo vidjeti da bi povećanje BDP-a utjecalo i na povećanje zaposlenosti, ali i na povećanje plaća. Slijedom navedenih izračuna možemo reći da bi se povećanjem bruto plaće povećala i izdvajanja za II. stup mirovinskog sustava, odnosno doprinosi koji se uplaćuju u obvezne mirovinske fondove. Samo povećanje izdvajanja za drugi stup sa npr. 5% na 7% stvorilo bi dodatne probleme državnom proračunu s obzirom na rast korisnika mirovina, ukoliko isto ne bi pratio snažan rast BDP.

31. Tablica: Simulacija porasta BDP-a, zaposlenosti i plaća

Porast BDP-a	Zaposlenost	Plaće
1,00%	1,26%	1,04%
2,00%	2,52%	2,08%
3,00%	3,78%	3,11%
4,00%	5,04%	4,15%
5,00%	6,30%	5,19%

Izvor: izračun HANFA

PRIHODI I RASHODI I. STUPA

U narednoj tablici i grafikonu prikazani su prihodi od doprinosa prikupljeni od trenutnih osiguranika, rashodi za mirovine i mirovinska primanja te transferi iz proračuna koji su potrebni da bi se pokrio manjak doprinosa za isplatu mirovina. Kako je vidljivo iz grafikona transferi iz proračuna se konstantno povećavaju da bi na kraju 2010. dosegli brojku od 16,3 milijarde kuna. Iz proračuna je u razdoblju od 2002. do 2010. za rashode mirovina i mirovinskih primanja izdvojeno ukupno 99,6 milijardi kuna. Dodatno, iz proračuna je zbog nedostatka prihoda obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, uvjetovanog uvođenjem obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stupa) u razdoblju od 2002. do 2010. izdvojeno 22,5 milijardi kuna dok je s druge strane udio državnih obveznica u portfeljima obveznih mirovinskih fondova na kraju 2010. iznosio 23,8 milijardi kuna.

Kada uzmemo u obzir prethodno navedene simulacije rasta BDP-a i utjecaja na povećanje zaposlenosti, povećanje zaposlenosti bi utjecalo i na povećanje prihoda od doprinosa. Uzimajući u obzir izračunatu elastičnost zaposlenosti i plaća u odnosu na BDP, prema podacima o zaposlenosti, plaćama, aktivnom članstvu u obveznim mirovinskim fondovima, mirovinama i mirovinskim primanjima za 2010, ukoliko bi mirovine i mirovinska primanja ostale iste, uz pretpostavku da BDP raste 1% i posljedično zaposlenost 1,26%, izdvajanja za mirovine iz proračuna bi se smanjila za 260 milijuna kuna. Ukoliko bi se i bruto plaće povećale za 1,04, kako je prikazano u tablici 31. izdvajanja za mirovine iz proračuna bi se smanjila za 264 milijuna kuna. Pod istim uvjetima, uz pretpostavku da BDP raste 3% i posljedično zaposlenost 3,78% (vidi tablicu 31.), prema sadašnjem broju zaposlenih i aktivnog članstva u obveznim mirovinskim fondovima, izdvajanja za mirovine iz proračuna bi se smanjila za 780 milijuna kuna. Ukoliko bi došlo i do povećanja bruto plaća od 3,11% izdvajanja za mirovine iz proračuna smanjila bi se za 808 milijuna kuna.

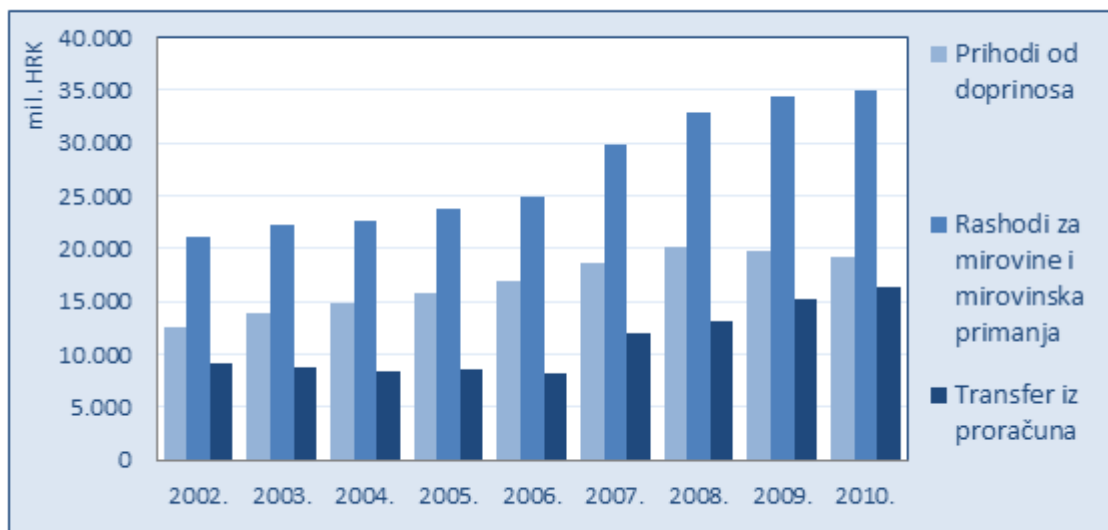
32. Tablica: Prihodi i rashodi I. stupa

mil. HRK

	Prihodi od doprinosa	Rashodi za mirovine i mirovinska primanja	Transfer iz proračuna
2002.	12.530	21.187	9.105
2003.	13.843	22.187	8.797
2004.	14.873	22.686	8.324
2005.	15.713	23.764	8.534
2006.	16.919	24.878	8.268
2007.	18.543	29.869	11.961
2008.	20.155	32.787	13.162
2009.	19.838	34.404	15.212
2010.	19.153	34.886	16.260

Izvor: HZMO, REGOS

33. Grafikon: Prihodi i rashodi I. stupa

Izvor: HZMO

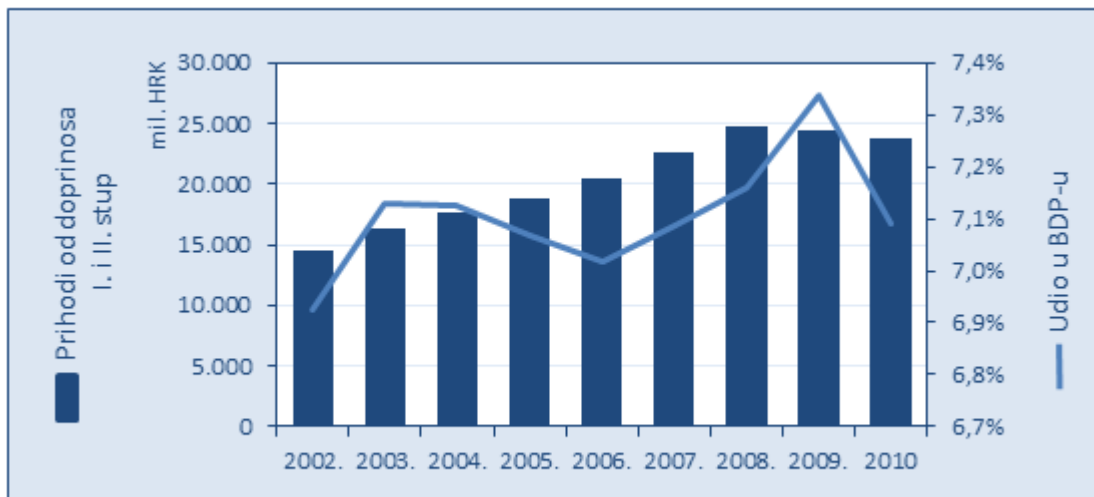
Također, u tablici 34. i na grafikonu 35. dana je usporedba prihoda od doprinosa s veličinom BDP-a. Iz prikazanih podataka vidljivo je smanjenje udjela doprinosa u BDP-u 2010. u odnosu na 2009. godinu. Nominalni iznos prihoda od doprinosa smanjio se s 24,5 na 23,7 milijardi kuna uslijed porasta nezaposlenosti.

34. Tablica: Udio prihoda od doprinosa I. i II. stupa u BDP-u

	mil. HRK			
	Prihodi od doprinosa	Udio u BDP-u	Transfer iz proračuna zbog II. stupa	Udio u BDP-u
2002.	14.458	6,9%	1.970	0,9%
2003.	16.321	7,1%	2.510	1,1%
2004.	17.634	7,1%	2.314	0,9%
2005.	18.845	7,1%	2.624	1,0%
2006.	20.419	7,0%	2.318	0,8%
2007.	22.563	7,1%	1.723	0,5%
2008.	24.697	7,2%	1.648	0,5%
2009.	24.452	7,3%	3.208	1,0%
2010.	23.729	7,1%	4.191	1,3%

Izvor: HZMO, DZS

35. Grafikon: Udio prihoda od doprinosa I. i II. stupa u BDP-u

Izvor: HZMO, DZS

Na sljedećoj tablici prikazana je projekcija broja umirovljenika i izdataka za mirovine te eventualne nadoknade za mirovine iz proračuna. Vidljivo je kako stanovništvo stari te se udio stanovnika starijih od 65 godina s 19% u 2011. povećava na 27% u 2051. godini. Pretpostavljeni troškovi administracije jednaki su prosječnim administrativnim troškovima od 2002. godine. Procijenjeni iznos koji će biti potrebno izdvojiti iz proračuna za izdatke mirovina iz I. stupa u 2011. godini iznosi 16,8 milijardi kuna te se taj iznos postupno smanjuje zbog smanjenja prosječne mirovine iz I. stupa. Godine 2050. doprinosi zaposlenih bit će dostatni da bi pokrili potreban trošak za isplatu mirovina iz I. stupa.

36. Tablica: Izdaci za mirovine iz I. stupa do 2050. godine

Izdaci za mirovine i doprinosi u mil. HRK

	2011		2020		2030		2040		2050	
	Broj korisnika	Izdaci za mirovine	Broj korisnika	Izdaci za mirovine	Broj korisnika	Izdaci za mirovine	Broj korisnika	Izdaci za mirovine	Broj korisnika	Izdaci za mirovine
Starosna mirovina	849.700	24.298	848.000	28.780	962.660	36.762	1.024.860	43.460	1.032.060	50.171
udio u ukupnom stanovništvu	19%		20%		23%		25%		27%	
60 - 64 (žene)	145.400	4.158								
65 - 69	204.700	5.854	278.600	8.561	293.100	10.125	274.860	10.479	274.900	12.842
70 - 74	228.200	6.526	229.680	7.509	249.660	9.214	250.140	10.181	254.760	11.901
75 - 79	107.100	3.063	147.040	5.501	216.780	8.513	210.720	9.119	204.400	9.861
80 - 84	105.500	3.017	114.520	4.284	123.180	5.128	153.540	7.040	155.940	7.920
85 - 89	44.700	1.278	57.980	2.169	54.940	2.599	87.840	4.254	95.180	5.076
90 i više	14.100	403	20.180	755	25.000	1.182	47.760	2.387	46.880	2.572
Ostale vrste mirovine	323.567	10.497	328.421	13.287	310.252	16.274	290.052	19.850	267.187	23.522
UKUPNO umirovljenici	1.173.267	34.795	1.176.421	42.067	1.272.912	53.035	1.314.912	63.310	1.299.247	73.693
Troškovi administracije		500		500		500		500		500
UKUPNI IZDACI ZA MIROVINE		35.295		42.567		53.535		63.810		74.193
Doprinosi u I.stup		18.476		31.304		43.493		58.700		75.077
Nadoknađivanje iz PRORAČUNA		16.819		11.262		10.042		5.110		0
UKUPNI BROJ STANOVNIŠTVA	4.378.700		4.305.980		4.205.040		4.033.640		3.849.960	

Izvor: DZS, HANFA, HZMO

PROSJEČNA MIROVINA I IMOVINA ČLANOVA KOJI IZLAZE IZ OBVEZNIH MIROVINSKIH FONDOVA OD 2012. DO 2021. GODINE

Prvi članovi koji izlaze iz obveznog mirovinskog sustava su žene koje su 2002. imale između 40. i 50. godina. Spomenute žene izlaze iz obveznih mirovinskih fondova, zbog redovne starosne mirovine, od 2012. do 2021. u skladu s novim zakonom u kojem se dobna granica izlaska godišnje povećava za tri mjeseca. U razdoblju od 2017. do 2021. godine iz obveznih mirovinskih fondova, zbog redovne starosne mirovine, izlaze muškarci koji su 2002. imali između 45. i 50. godina. Muškarci odlaze u mirovinu s navršениh 65 godina. Svi spomenuti članovi koji izlaze u navedenim godinama mogli su 2002. birati hoće li uplaćivati i u II. mirovinski stup ili samo u I. mirovinski stup. Muškarce koji su u početku mirovinske reforme, 2002. godine, imali između 40. i 45. godina te su također mogli birati hoće li biti članovi II. mirovinskog stupa, a iz obveznih mirovinskih fondova izlaze od 2022. do 2026. godine, nismo prikazali u tablicama zbog dugog perioda simulacije.

Na osnovi tablice Središnjeg registra osiguranika-Regosa „osobni računi prema iznosu knjiženog doprinosa u mjesecu“, izračunat je broj članova koji aktivno sudjeluju u II. mirovinskom stupu te njihovi prosječni doprinosi po dobnoj strukturi. Njihova imovina procijenjena je prema ostvarenim prinosima na imovinu za svaki pojedini obvezni mirovinski fond, a ostatak imovine dodijeljen je neaktivnim članovima. Simulacija na godinama koje slijede računata je na način da su uplate članova godišnje povećane za 3% (povećanje bruto plaće) uz pretpostavku prinosa na akumuliranu imovinu od 5%. Također, pretpostavljeno je da nema odlazaka u prijevremenu mirovinu.

U sljedećim tablicama prikazana je imovina članova koji izlaze za svaki obvezni mirovinski fond. Pri izlasku članova iz obveznog mirovinskog sustava njihova imovina prenosi se u mirovinsko osiguravajuće društvo iz kojeg se isplaćuju mirovine. Naknada koju mirovinsko osiguravajuće društvo naplaćuje na ukupan iznos imovine pri ulasku u isti iznosi 5%. Nakon oduzimanja naknade, mirovina se aktuarskim metodama izračunava na ostatak imovine. U tablici su navedeni prosječni iznosi pojedinačne doživotne starosne mirovine iz drugog stupa, odnosno mjesečne rente izračunate pomoću aktuarskog kalkulatora.

37. Tablica: Prosječna imovina i prosječna mirovina članova koji od 2012. do 2021. izlaze iz obveznih mirovinskih fondova

			AZ OMF		Raiffeisen OMF		PBZ CO OMF		Erste Plavi OMF		PROSJEČNO	
				SADAŠNJA VRIJEDNOST		SADAŠNJA VRIJEDNOST		SADAŠNJA VRIJEDNOST		SADAŠNJA VRIJEDNOST		SADAŠNJA VRIJEDNOST
2012	IMOVINA	Ž	88.381		78.707		76.540		70.870		78.624	
	MIROVINA	Ž	308	299	274	266	267	259	247	240	274	266
2013	IMOVINA	Ž	98.837		87.758		85.744		78.640		87.744	
	MIROVINA	Ž	345	325	306	288	299	282	274	258	306	288
2014	IMOVINA	Ž	111.816		99.032		97.068		88.645		99.140	
	MIROVINA	Ž	390	357	345	316	338	310	309	283	346	316
2015	IMOVINA	Ž	125.218		111.009		109.039		99.144		111.102	
	MIROVINA	Ž	437	388	387	344	380	338	346	307	387	344
2016	IMOVINA	Ž	139.182		123.593		121.610		110.267		123.663	
	MIROVINA	Ž	502	433	446	385	439	378	398	343	446	385
2017	IMOVINA	M	176.822		148.408		150.433		141.172		154.209	
		Ž	153.086		136.232		134.352		121.525		136.299	
	MIROVINA	M	711	596	597	500	605	507	568	476	620	520
2018		Ž	552	462	491	412	485	406	438	367	492	412
	IMOVINA	M	194.456		163.470		165.115		154.697		169.434	
		Ž	168.501		150.172		148.330		133.950		150.238	
	MIROVINA	M	782	636	658	535	664	540	622	506	682	554
2019		Ž	608	494	542	440	535	435	483	393	542	441
	IMOVINA	M	212.938		179.334		181.001		169.207		185.620	
		Ž	160.828		145.264		145.810		129.866		145.442	
	MIROVINA	M	857	676	722	570	728	575	681	537	747	590
		Ž	580	458	524	414	526	415	468	370	525	414
2020	IMOVINA	M	231.357		195.501		197.462		184.188		202.127	
		Ž	175.133		158.480		159.168		141.619		158.600	
	MIROVINA	M	931	713	787	603	795	609	741	568	813	623
2021		Ž	654	501	592	454	595	456	529	406	593	454
	IMOVINA	M	249.740		211.702		214.202		199.405		218.762	
		Ž	190.353		172.529		173.365		154.230		172.619	
	MIROVINA	M	1.005	748	852	634	862	641	802	597	880	655
	Ž	711	529	645	480	648	482	576	429	645	480	

Izvor: HANFA, REGOS

Kako možemo vidjeti, mirovine članova obveznih mirovinskih fondova koji izlaze iz II. stupa u razdoblju od 2012. do 2021. kreću se od 240 do 748 kuna, ovisno u kojoj godini član odlazi u mirovinu te o duljini članstva u obveznom mirovinskom fondu. Uzmimo također u obzir da je mirovina iz II. stupa (obveznih mirovinskih fondova) dio ukupne mirovine koja će se sastojati i od mirovine iz I. stupa (državni proračun).

Ukupna procijenjena imovina članova koji iz obveznih mirovinskih fondova izlaze do 2021. zbog starosne imovine iznosi 4,6 milijardi kuna. Izlazak imovine po godinama prikazan je u sljedećoj tablici.

38. Tablica: Ukupna imovina članova koji izlaze iz obveznih mirovinskih fondova od 2012. do 2021. godine

mil. HRK

IZLAZAK IMOVINE	AZ OMF	Raiffeisen OMF	PBZ CO OMF	Erste Plavi OMF	UKUPNO
AKTIVNI ČLANOVI	1.696	1.547	758	536	4.367
2012	9	6	2	2	19
2013	25	26	10	8	68
2014	16	14	6	6	42
2015	38	36	12	11	97
2016	112	105	39	28	283
2017	192	175	94	77	440
2018	32	41	29	26	55
2019	289	262	118	89	759
2020	439	418	209	129	1.194
2021	545	464	239	160	1.409
NEAKTIVNI ČLANOVI	97	70	31	24	221
UKUPNO	1.792	1.617	789	560	4.588
Udio u NAV-u (12_2010)	12,5%	14,7%	12,8%	11,6%	12,6%

Izvor: HANFA, REGOS

[Nazad](#)

RASPODJELA ČLANOVA (uz članak 67. stavak 5.)

U sljedećoj tablici prikazan je broj članova koji su se osobno prijavili i članovi raspoređeni od strane Središnjeg registra osiguranika Regosa. Godine 2002. osobno se prijavilo u fond 83% članova, dok se od 2003. do 2010. tek 18% osobno prijavilo, odnosno većinu članova raspodijelio je Regos.

39. Tablica: Broj članova prema osobnim prijavama i podjeli od strane Regosa

	2002.		2003.-2010.	
	Osobne prijave	Raspoređeni članovi	Osobne prijave	Raspoređeni članovi
AZ OMF	310.568	61.698	35.106	207.102
Raiffeisen OMF	251.138	49.892	38.691	173.881
PBZ CO OMF	128.384	25.505	29.640	91.812
Erste Plavi OMF	85.867	17.059	17.407	67.797
UKUPNO	775.958	154.153	120.844	540.591
udio (%)	83%	17%	18%	82%

Izvor: HANFA, REGOS

Člana koji u zakonskom roku sam ne izabere fond Regos raspoređuje u jedan od fondova prema postojećem udjelu članova. Pod uvjetom da je Regos od mirovinske reforme provedene 2002. godine raspoređivao članove svima jednako procijenjeno je da bi AZ obvezni mirovinski fond i Raiffeisen obvezni mirovinski fond imali 13% odnosno 8% manju imovinu, dok bi imovina Erste Plavi obveznog mirovinskog fonda i PBZ CO obveznog mirovinskog fonda bila veća za 28% odnosno 16%.

40. Tablica: Broj članova i veličina imovine pojedinih obveznih mirovinskih fondova pod uvjetom da je Regos raspoređivao članove svima jednako

	ČLANOVI				IMOVINA (mil. HRK)		
	Trenutni način raspodjele članova		Pretpostavka da REGOS raspoređuje članove svima jednako		Trenutni način raspodjele članova	Pretpostavka da REGOS raspoređuje članove svima jednako	Postotna promjena
AZ OMF	561.646	36%	489.692	31%	14.393	12.549	-13%
Raiffeisen OMF	482.031	31%	443.298	28%	10.977	10.095	-8%
PBZ CO OMF	277.623	18%	320.959	21%	6.145	7.104	16%
Erste Plavi OMF	240.154	15%	307.505	20%	4.813	6.163	28%
UKUPNO	1.561.454		1.561.454		36.328	35.911	-1,1%

Izvor: HANFA, REGOS

[Nazad](#)

PRINOS, REFERENTNI PRINOS I ZAJAMČENI PRINOS OBVEZNIH MIROVINSKIH FONDOVA I GARANCIJSKI FOND (uz članak 182.)

Iz postojećeg Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima članka 58. slijedi:

(1) Svakom članu obveznog mirovinskog fonda jamči se prinos mirovinskog fonda u visini referentnog prinosa, utvrđenog od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, umanjenog za šest postotnih bodova.

(2) Ako je godišnji prinos obveznoga mirovinskog fonda kroz razdoblje od prethodne tri kalendarske godine manji od zajamčenog prinosa prema (1), mirovinsko društvo uplatit će razliku mirovinskom fondu do zajamčenog prinosa iz jamstvenog pologa i sredstava mirovinskog društva. Kao garancija za zajamčeni prinos, a koji pada na teret sredstava mirovinskog društva, osnovat će se posebni garancijski fond (prema prijelaznim i završnim odredbama garancijski fond se osniva ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju).

Sljedeća tablica prikazuje ostvarene prinose obveznih mirovinskih fondova te referentni i zajamčeni prinos. Kako svi obvezni mirovinski fondovi u 2010. imaju prinose veće od zajamčenog prinosa, neovisno o prinosima u naredne dvije kalendarske godine, neće biti potrebe za nadoknadom imovine obveznih mirovinskih fondova iz jamstvenog pologa.

41. Tablica: Prinosi obveznih mirovinskih fondova

	AZ OMF	Raiffeisen OMF	PBZ CO OMF	Erste Plavi OMF	REFERENTNI PRINOS	ZAJAMČENI PRINOS
2004	6,17%	8,59%	7,85%	8,01%	5,82%	1,94%
2005	5,87%	9,50%	4,76%	8,04%	5,26%	1,75%
2006	5,78%	3,98%	7,23%	8,35%	4,73%	1,58%
2007	6,38%	6,90%	7,66%	6,05%	6,52%	0,52%
2008	-9,06%	-13,04%	-17,85%	-14,43%	-0,39%	-6,39%
2009	7,83%	9,17%	8,46%	10,60%	0,50%	-5,50%
2010	8,47%	8,09%	9,75%	9,09%	1,10%	-4,90%

Izvor: HANFA

AZ i Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi su na kraju 2010. činili 70% ukupne imovine obveznih mirovinskih fondova, stoga oni najvećim dijelom određuju visinu zajamčenog prinosa i vrlo je mala vjerojatnost da će doći u situaciju da moraju nadoknađivati imovinu iz jamstvenog pologa. Stoga

zajamčeni prinos gubi svoju svrhu s obzirom da je sustav tako postavljen da se situacija kada se aktivira jamstveni polog praktički ne može dogoditi.

AZ i Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi imat će još veću dominaciju ukoliko se nastavi postojeći način podjele novih članova od strane Središnjeg registra osiguranika-Regosa prema udjelu postojećih članova u pojedinom fondu.

U tablici 42. prikazani su prinosi pod pretpostavkom da su 2009. AZ i Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi ostvarili 4% veći prinos, a PBZ CO i Erste Plavi obvezni mirovinski fondovi 7% veći prinos od prinosa ostvarenog u 2008. godini. Kako bi se aktivirao jamstveni polog, tj. kako bi prinos kroz razdoblje od prethodne tri kalendarske godine bio manji od zajamčenog prinosa, u 2010. godini prinosi su umanjeni na razinu jednaku onoj iz 2008. godine. U slučaju šoka samo bi PBZ CO obvezni mirovinski fond morao u 2010. imovinu nadoknađivati iz jamstvenog pologa u iznosu 45 milijuna kuna. Jamstveni polog PBZ CO obveznog mirovinskog društva u 2009. iznosi 26 milijuna kuna, stoga bi se imovina fonda morala nadoknađivati sredstvima obveznog mirovinskog društva i državnog proračuna u iznosu od oko 19 milijuna kuna.

42. Tablica: Prinosi obveznih mirovinskih fondova pod uvjetom šoka u 2009. i 2010. godini

SCENARIJ 1.

	AZ OMF	Raiffeisen OMF	PBZ CO OMF	Erste Plavi OMF	REFERENTNI PRINOS	ZAJAMČENI PRINOS
2008	-9,06%	-13,04%	-17,85%	-14,43%	-0,39%	-6,39%
Šok 2009	-5,06%	-9,04%	-10,85%	-7,43%	-4,77%	-10,77%
Šok 2010	-9,06%	-13,04%	-17,85%	-14,43%	-10,74%	-16,74%

Izvor: HANFA

Na sljedećoj tablici prikazan je šok pod pretpostavkom da AZ i Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi ostvaruju 3% veći prinos, a PBZ Croatia i Erste Plavi obvezni mirovinski fondovi (kao i u prethodnom slučaju) 7% veći prinos u 2009. nego što je bio u 2008. godini. PBZ Croatia obvezni mirovinski fond bi u 2009. ostvario viši prinos od zajamčenog prinosa te stoga ne bi bilo potrebno nadoknađivanje imovine u 2010. godini.

43. Tablica: Prinosi obveznih mirovinskih fondova pod uvjetom šoka u 2009. i 2010. godini**SCENARIJ 2.**

	AZ OMF	Raiffeisen OMF	PBZ CO OMF	Erste Plavi OMF	REFERENTNI PRINOS	ZAJAMČENI PRINOS
2008	-9,06%	-13,04%	-17,85%	-14,43%	-0,39%	-6,39%
Šok 2009	-6,06%	-10,04%	-10,85%	-7,43%	-5,02%	-11,02%
Šok 2010	-9,06%	-13,04%	-17,85%	-14,43%	-10,97%	-16,97%

Izvor: HANFA

Prethodnim scenarijima pokazano je da iznos sredstava koji se nadoknađuje iz jamstvenog pologa najvećim djelom ovisi o odstupanju prinosa PBZ CO i Erste Plavi obveznih mirovinskih fondova od prinosa AZ i Raiffeisen obveznih mirovinskih fondova. U slučaju većeg odstupanja jamstveni plog ne bi bio dovoljan za pokriće sredstava koja nedostaju.

Prema sadašnjim zakonskim odredbama, jamstveni plog se formira na način da za svakih 10.000 članova iznad pedeset tisuća članova obveznoga mirovinskog fonda obvezno mirovinsko društvo mora držati milijun kuna.

44. Tablica: Usporedba jamstvenog pologa obveznih mirovinskih društava i neto imovine obveznih mirovinskih fondova

	31.12.2009.		31.12.2010.	
	NETO IMOVINA	JAMSTVENI POLOG	NETO IMOVINA	JAMSTVENI POLOG
Allianz ZB	11.647	59	14.393	62
Raiffeisen	8.893	49	10.977	51
PBZ CO	4.870	26	6.145	26
Erste	3.855	20	4.813	22

mil HRK

Izvor: HANFA

U nastavku je prikazano formiranje garancijskog fonda u slučajevima da se ne garantira zajamčeni prinos koji je vrlo diskutabilan, već da se garantiraju svi uplaćeni doprinosi članova ili uplaćeni doprinosi članova koji izlaze iz obveznih mirovinskih fondova. Smisao je da se članovima garantiraju njihovi uplaćeni doprinosi, odnosno da članovi obveznih mirovinskih fondova ne izlaze iz istih s manje imovine nego su u iste uplatili. Ideja garancijskog fonda je da osigura dovoljno sredstava kako bi se pri izlasku iz obveznog mirovinskog fonda članu garantirali svi njegovi uplaćeni neto doprinosi u obvezne mirovinske fondove. S obzirom da su u mirovinskoj reformi koja je rađena 2002. obvezu članstva u drugom stupu imali samo članovi mirovinskog sustava mlađi od 40 godina, uz iznimku članova između 40 i 50 godina koji su imali pravo izbora, još nema redovnih izlazaka zbog starosne

mirovine. Stoga je analiza rađena samo na članovima koji u promatranim godinama još uvijek ne izlaze zbog starosne mirovine, a time je broj članova koji izlaze znatno manji. Iz navedenog slijedi da su imovina, koja izlazi iz fonda, pa samim time i eventualne nadoknade iz garancijskog fonda također znatno manje. Osim što smo promatrali garantirana sredstva članova koji su izašli iz fonda, provjeravali smo i pokrivenost neto uplaćenih doprinosa u obvezne mirovinske fondove svih članova na kraju svake godine.

U tablici 45. usporedili smo garancijske fondove formirane na tri različita načina:

- iz upravljačkih naknada:
Garancijski fond se formira iz 5% upravljačkih naknada
- iz upravljačkih naknada prema rizičnosti:
Garancijski fond se formira iz udjela upravljačkih naknada koji je jednak volatilnosti, odnosno anualiziranoj standardnoj devijaciji fonda
- prema neto dobiti:
Garancijski fond se formira iz 2% neto dobiti društva

Pretpostavili smo da je udio neto doprinosa članova koji su izašli iz fonda u ukupnim doprinosima uplaćenim u obvezni mirovinski fond jednak udjelu izašle imovine u ukupnoj neto imovini obveznog mirovinskog fonda.

Ukupni garancijski fond, koji se sastoji od gore navedenog garancijskog fonda i jamstvenog pologa, najvećim se djelom sastoji od jamstvenog pologa, dok je udio garancijskog fonda jednak 10% do 20% (ovisno o odabiru formiranja i o promatranj godini).

Kao što je vidljivo u tablici 45. neto imovina PBZ CO obveznog mirovinskog fonda 2008. godine, zbog velikih negativnih prinosa, manja je za 48,0 milijuna kuna od ukupno uplaćenih neto doprinosa koje su članovi uplatili do 2008. godine. Kada bi se članovima na kraju svake godine garantirali **svi uplaćeni neto doprinosi** u ukupnom garancijskom fondu (formiranom iz 5% upravljačkih naknada) nedostajalo bi sredstava u iznosu od 17 milijuna kuna. Ostali fondovi imali su dovoljno imovine za pokrivanje svih uplaćenih neto doprinosa te ne bi bilo potrebe za aktivacijom sredstava garancijskog fonda.

U slučaju da se negativni prinosi iz 2008. projiciraju na 2009. godinu, **svim članovima koji izlaze iz fondova** isplatili bi se garantirani neto doprinosi uz aktivaciju garancijskog fonda u iznosu od 12,6 milijuna kuna. Iz garancijskog fonda obveznih mirovinskih fondova PBZ CO, AZ, Raiffeisen i Erste Plavi isplatilo bi se redom 4,8, 3,25, 4,17 i 0,36 milijuna kuna. Sredstva garancijskog fonda svakog pojedinog obveznog mirovinskog fonda bila bi dovoljna za pokriće razlike imovine i uplaćenih doprinosa članova koji izlaze iz fonda.

Međutim, treba uzeti u obzir da će u budućnosti biti sve više članova koji izlaze iz obveznih mirovinskih fondova stoga se postavlja pitanje dostatnosti sredstava za garancije doprinosa s obzirom da je jamstveni polog obveznih mirovinskih fondova vrlo nizak u odnosu na njihovu imovinu.

Ovaj prijedlog Zakona ne predviđa više zajamčeni prinos članovima obveznog mirovinskog fonda, garanciju za taj zajamčeni prinos, odnosno garancijski fond, niti jamstveni polog koji obvezna mirovinska društva moraju izdvajati prema određenom broju članova obveznog mirovinskog fonda, dakle ukida svaku mogućnost garancija mirovina u slučaju kriza ili nemogućnosti isplate mirovina.

Premda će to izazvati iznenađenje, a vjerojatno i kritike struke i javnosti, razloga za takav prijedlog ima mnogo i vrlo su jednostavni.

Za početak, garancijski fond iz kojeg bi se, u slučaju potrebe, trebala isplaćivati sredstva za zajamčeni prinos članovima obveznog mirovinskog fonda još nije niti ustrojen jer odredbe koje su se na njega odnosile stupaju na snagu ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju. No, važnija od toga jest činjenica da bi cijeli taj sustav - i da je zaživio - bio mrtvo slovo na papiru, jer ne bi mogao zaštititi mirovine hrvatskih građana u slučaju velike krize ili gubitka sredstava.

Te su odredbe u osnovi imale više psihološki učinak na javnost i hrvatske građane, nego što su omogućavale stvarnu zaštitu njihovih mirovina. Osim toga, takav tip zaštite i jamstva ne postoji na tržištu kapitala, kojem je inherentan određen stupanj rizika (sustav za zaštitu ulagatelja pruža zaštitu od drugačijeg tipa postupanja investicijskih društava).

Kako se ovim prijedlogom Zakona u obvezne mirovinske fondove uvode potportfelji, njihovo bi djelovanje svojim sustavom i načinom ulaganja, trebalo pružiti tu dodatnu zaštitu imovine fonda, odnosno budućih mirovina.

45. Tablica: Garancijski fond obveznih mirovinskih fondova formiran na tri različita načina

u mil. HRK

	AZ OMF			Raiffeisen OMF			PBZ CO OMF			Erste Plavi OMF			UKUPNO		
	2008	2009	ŠOK 2009	2008	2009	ŠOK 2009	2008	2009	ŠOK 2009	2008	2009	ŠOK 2009	2008	2009	ŠOK 2009
Imovina	9.106	11.647	9.823	6.838	8.893	7.084	3.736	4.870	3.688	2.911	3.855	2.983	22.591	29.265	23.578
Izlazak imovine iz fonda	9	38	32	6	33	26	4	26	20	3	18	14	22	114	91
Udio imovine izašlih članova u ukupnoj imovini	0,1%	0,3%	0,3%	0,1%	0,4%	0,4%	0,1%	0,5%	0,5%	0,1%	0,5%	0,5%	0,1%	0,4%	0,4%
Upłaćeni doprinosi															
• Neto doprinosi - kumulativno	9.061	10.825	10.825	6.830	8.211	8.211	3.784	4.587	4.587	2.450	3.062	3.062	22.125	26.684	26.684
• Procjenjeni neto doprinosi izašlih članova	9	35	35	6	30	30	4	25	25	3	14	14	22	104	104
Upravljačke naknade	73	82	69	57	62	50	31	34	26	24	27	21	185	205	165
Volatilnost fonda	5,9%	2,9%	5,9%	4,8%	2,6%	4,8%	7,4%	3,3%	7,4%	7,2%	4,3%	7,2%			
Dobit	47	58	47	31	50	31	23	24	23	6	12	6	107	144	107
Jamstveni polog	58	60	60	48	51	51	25	26	26	19	21	21	150	158	158
Udio jamstvenog pologa u imovini	0,6%	0,5%	0,6%	0,7%	0,6%	0,7%	0,7%	0,5%	0,7%	0,7%	0,5%	0,7%	0,7%	0,5%	0,7%
Garancijski fond															
• Iz upravljačkih naknada (5%)	16	20	19	12	15	15	7	8	8	4	6	5	38	49	47
- Udio GF u imovini	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
• Prema rizičnosti	11	13	15	8	9	10	5	6	7	3	5	5	27	33	37
- Udio u imovini	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%
• Prema dobiti (2%)	5	6	6	3	4	4	2	2	2	1	1	1	11	14	13
- Udio u imovini	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Garancijski fond i garantirani iznosi															
Na razini cijelog fonda															
Razlika Imovine i Doprinososa	45	821	-1.003	8	682	-1.127	-48	283	-898	461	794	-79	466	2.580	-3.107
Nedostatna sredstva u GF-u i jamstvenom pologu			-924			-1.061	-17		-864			-53			-2.902
Po izašlim članovima															
Razlika Imovine i Doprinososa	0,04	2,66	-3,25	0,01	2,52	-4,17	-0,05	1,52	-4,83	0,53	3,62	-0,36	0,54	10,33	-12,61
Nedostatna sredstva u GF-u i jamstvenom pologu															

Izvor: HANFA, REGOS

[Nazad](#)

INVESTICIJSKE SCHEME OBVEZNIH MIROVINSKIH FONDOVA

U nastavku su prikazani izračuni vezani uz potportfelje mirovinskih fondova. Potportfelji su odvojene kategorije imovine obveznog mirovinskog fonda u skladu s dobnom strukturom članova obveznog mirovinskog fonda, te je prema navedenoj dobnoj strukturi alocirana imovina svakog potportfelja. U prijedlogu Zakona su agresivni, uravnoteženi i konzervativni potportfelj. U agresivnom se nalazi imovina članova obveznih mirovinskih fondova mlađe dobi te je ista izloženija rizičnijim vrijednosnim papirima koji ujedno mogu ostvariti i veće prinose. Sa povećanjem dobi, članovi prelaze u uravnoteženi potportfelj koji je manje rizičan, a približavanjem dana umirovljenja u konzervativan potportfelj koji je najmanje rizičan. Izračuni u nastavku objašnjavaju zašto su odabrana baš tri potportfelja u prikazanim dobnim granicama, zašto su odabrana određena ograničenja ulaganja po pojedinim potportfeljima, a prikazana je i simulacija kretanja potportfelja u budućnosti.

BROJ ČLANOVA PO POTPORTFELJIMA

Prema projekcijama kretanja stanovništva Državnog zavoda za statistiku-DZS (uz varijantu srednjeg fertiliteta sa srednjom migracijom) broj stanovništva konstantno opada te se pretpostavlja da će 2051. u Republici Hrvatskoj biti 3,5 milijuna stanovnika.

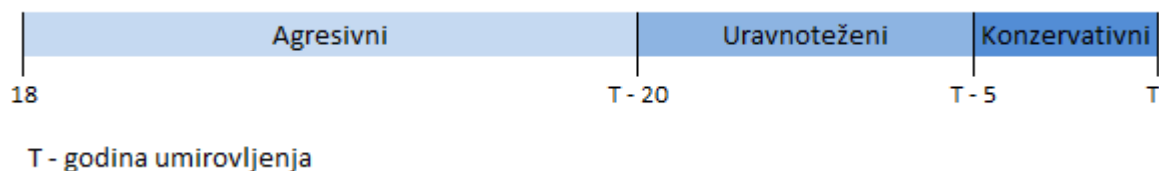
Simulacije su rađene za slučaj da se mirovinska reforma realizira 2011. godine.

Prema projekciji Državnog zavoda za statistiku, *Projekcije stanovništva Republike Hrvatske 2004.-2051.* napravljena je simulacija kretanja broja članova mirovinskih fondova. Iz povijesnih podataka ulazaka novih članova, prikupljenih od Središnjeg registra osiguranika-Regosa, izračunat je prosječni ulazak novih članova. Prema projekciji DZS-a, Projekcije stanovništva uz varijantu srednjeg fertiliteta sa srednjom migracijom, broj ulaska članova je prilagođen do 2051. te je analiza rađena uz pretpostavku da novi članovi ulaze između 18. i 29. godine života. Simulacija je rađena do 2051. zato što te godine izlaze članovi s prosječnom dobi ulaska u 2011. godini. Prema Projekciji stanovništva uz varijantu srednjeg fertiliteta bez migracije, simuliran je broj stanovništva koji umiru, a radno su sposobni. Kako je projicirano da će do 2051. godine biti oko milijun stanovništva manje, simuliran broj članova umanjeno je za stanovništvo koje umire, a radno je sposobno te su ulasci novih članova prilagođeni kretanju stope fertiliteta.

Na slici 46. prikazane su dobne granice kretanja člana po agresivnom, uravnoteženom i konzervativnom potportfelju. Pretpostavljeno je da se članovi kreću isključivo prema zadanoj dobnoj shemi te da član koji je jednom ušao u određeni potportfelj ostaje u njemu do kraja dobne granice koja je zadana za pojedini potportfelj, odnosno nije omogućeno mijenjanje potportfelja po odabiru

člana. Nakon prve uplate član neprekidno uplaćuje doprinose do kraja radnog vijeka. Jedina moguća situacija u kojoj član prijevremeno izlazi iz potportfelja je smrt člana.

46. Slika: Dobne granice kretanja članova po potportfeljima

Svi članovi koji imaju više od 20 godina do umirovljenja prema dobnoj strukturi pripadaju agresivnom potportfelju, ali mogu, ukoliko to žele, izabrati članstvo u uravnoteženom potportfelju. Raspodjelu trenutnih članova koji do umirovljenja imaju više od 20 godina promatrali smo u dva slučaja:

Slučaj 1. Članovi se raspoređuju prema navedenim dobnim granicama.

Slučaj 2. Članovi koji ispunjavaju uvjete dobnih granica za agresivni potportfelj raspoređuju se u uravnoteženi uz pretpostavku da se 30% članova dobrovoljno odlučuje za agresivni potportfelj.

U tablici 47. prikazana je vrijednost neto imovine i broj članova po potportfeljima 2011. ukoliko bi došlo do formiranja potportfelja u mirovinskom sustavu na način da se postojeći članovi rasporede prema navedenim dobnim granicama odnosno u Slučaju 1.

47. Tablica: Trenutni broj članova raspodijeljen po potportfeljima (Slučaj 1.)

*imovina u mil. HRK

Potportfelj	BROJ ČLANOVA	IMOVINA ČLANOVA
Agresivni	1.283.403	28.414
Uravnoteženi	272.703	7.762
Konzervativni	5.348	152
UKUPNO	1.561.454	36.328

U tablici 48. prikazana je vrijednost neto imovine i broj članova potportfelja ukoliko bi se potportfelji danas podijelili na način da se formiraju uravnoteženi i konzervativni potportfelji, a da u agresivni potportfelj ulaze samo novi članovi i ukoliko netko iz uravnoteženog potportfelja želi odabrati agresivni potportfelj, u okviru zadanih dobnih granica, odnosno u Slučaju 2.

48. Tablica: Trenutni broj članova raspodijeljen po potportfeljima (Slučaj 2.)

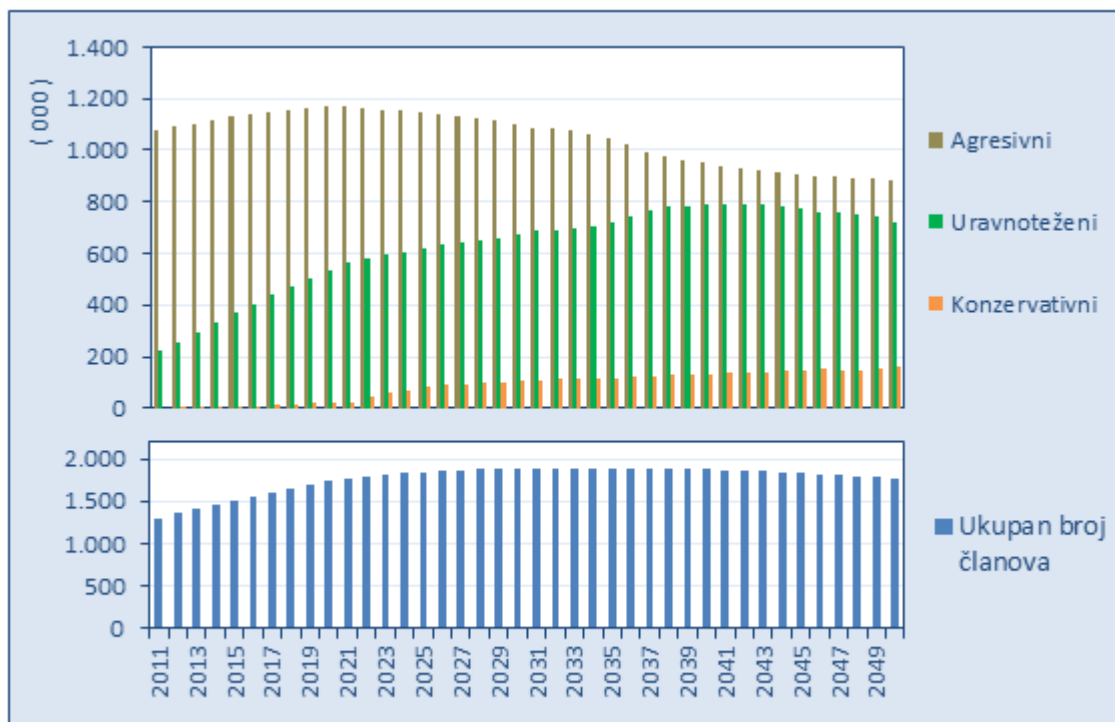
*imovina u mil. HRK

Potportfelj	BROJ ČLANOVA	IMOVINA ČLANOVA
Agresivni	385.021	8.524
Uravnoteženi	1.171.085	27.652
Konzervativni	5.348	152
UKUPNO	1.561.454	36.328

Konačan broj članova 2051. godine iznosi 1.628 tisuća od čega agresivnom potportfelju pripada 853 tisuće, uravnoteženom pripada 616 tisuća, a konzervativnom potportfelju pripada 159 tisuća članova.

Na sljedećem grafikonu prikazana je simulacija kretanja članova po potportfeljima ukoliko se svi članovi raspoređuju isključivo po dobnoj strukturi prikazanoj na slici 46.

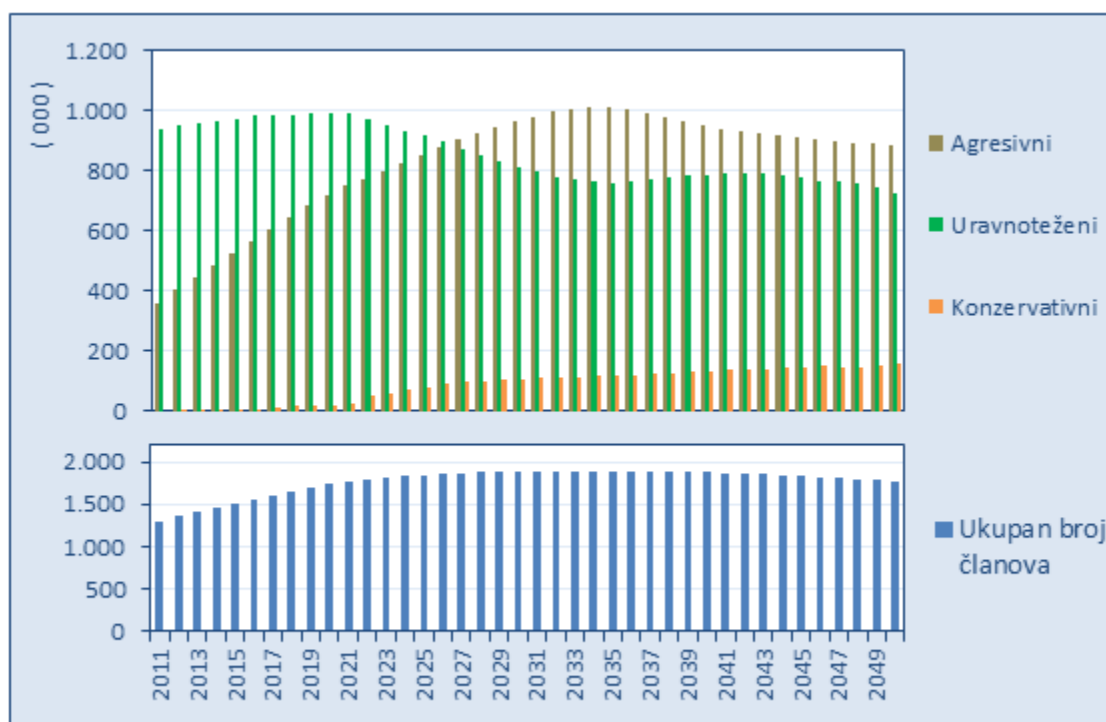
49. Grafikon: Kretanje članova po potportfeljima do 2051. godine (Slučaj 1.)

Izvor: DZS, HANFA, REGOS

Na grafikonu 50. prikazano je kretanje članova po potportfeljima u Slučaju 2, odnosno u slučaju kada se trenutni članovi koji do umirovljenja imaju više od 20 godina raspoređuju u uravnoteženi potportfelj, a 30% istih odluči se dobrovoljno za agresivni potportfelj. Svi ostali članovi kreću se isključivo po dobnoj strukturi prikazanoj na slici 46.

50. Grafikon: Kretanje članova po potportfeljima do 2051. godine (Slučaj 2.)

Izvor: DZS, HANFA, REGOS

MONTE CARLO SIMULACIJA ULAGANJA U POTPORTFELJE (uz članke 94.,95.,96.)

U analizi je prikazana Monte Carlo simulacija kretanja imovine jednog člana koji počinje uplaćivati u obvezni mirovinski fond 2011, s navršene 24 godine, a prava za starosnu mirovinu stječe 2052. godine. Model je napravljen prema shemi tri potportfelja, agresivni, uravnoteženi i konzervativni. Kako bi pojednostavili analizu, ulaganje je grupirano u četiri kategorije: dionice, domaće obveznice, strane obveznice i novčano tržište. Pretpostavljeno je da se imovina ulaže prema tablici 51. u okvirima predloženih ograničenja u tekstu Zakona.

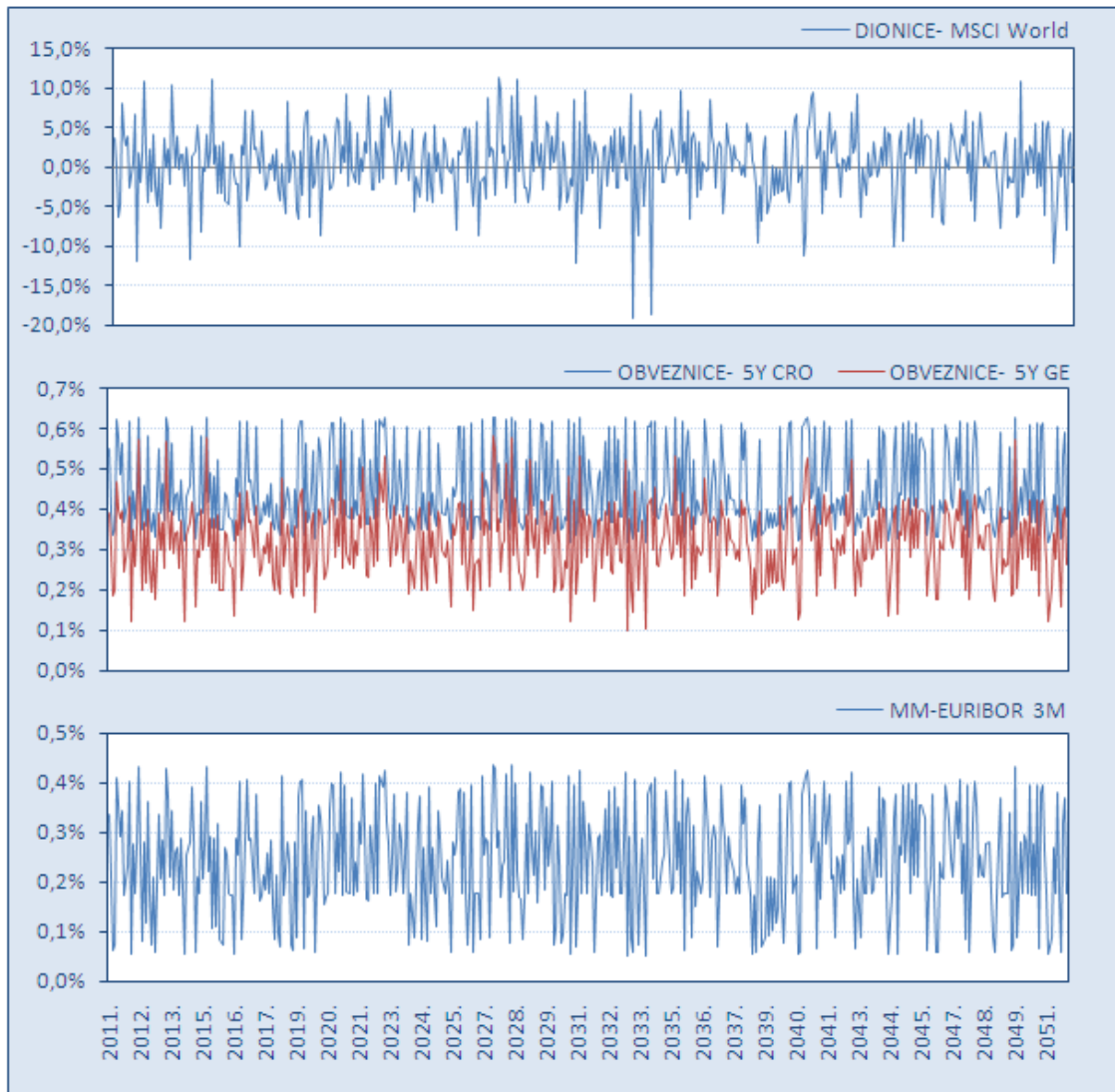
Imovina člana u agresivnom potportfelju ulaže se 70% u dionice, 25% u obveznice (15% obveznice RH i 10% obveznice država članica, odnosno država članica OECD-a) te 5% na tržištu novca. Imovina se u uravnoteženom potportfelju ulaže u dionice, obveznice i na tržištu novca redom s udjelima od 30%, 55% i 15%. Ulaganje u obveznice Republike Hrvatske iznosi 35%, a ulaganje u obveznice država članica, odnosno država članica OECD-a 20% ukupne imovine. Imovina konzervativnog potportfelja ulaže se 40% u obveznice Republike Hrvatske, 20% u obveznice država članica, odnosno država članica OECD-a te 40% na tržištu novca.

51. Tablica: Udio ulaganja pojedinog potportfelja u pojedinu klasu imovina

	Dionice	Domaće obveznice	Strane obveznice	Novčano tržište
Agresivni	70%	15%	10%	5%
Uravnoteženi	30%	35%	20%	15%
Konzervativni	0%	40%	20%	40%

Kao predstavnici klasa imovine korišteni su MSCI World indeks za klasu dionica, hrvatske i njemačke petogodišnje obveznice te tromjesečni Euribor. Monte Carlo simulacijom projicirani su mjesečni prinosi za svaku zasebnu kategoriju od 2011. do 2051. godine. Na temelju povijesnih podataka određena je distribucija vjerojatnosti prinosa predstavnika pojedinih klasa. Slučajnim odabirom određene su vjerojatnosti mjesečnih prinosa do 2051. godine. Prinos pojedine klase imovine u svakom mjesecu jednak je prinosu kojem odgovara gore navedena vjerojatnost. Na grafikonu 52. prikazani su dobiveni prinosi.

52. Grafikon: Prinosi predstavnika klasa imovina dobiveni simulacijom

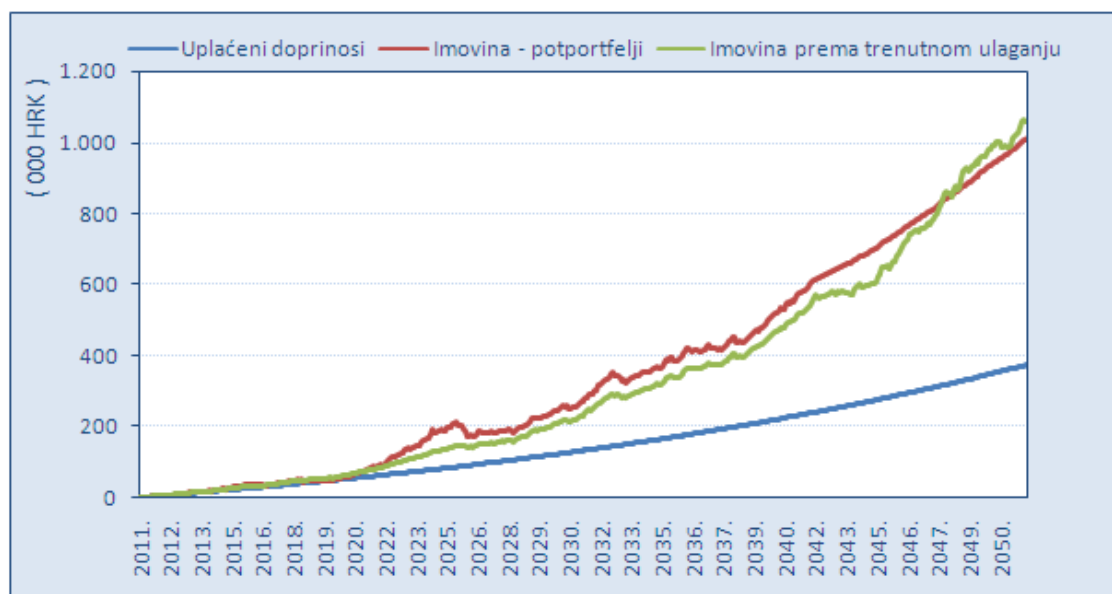
Izvor: Bloomberg, HANFA

Doprinosi koje član uplaćuje izračunati su na temelju prosječne bruto plaće iz prosinca 2010. te je pretpostavljen godišnji rast plaće od 3%. Pretpostavljeno je da član ne plaća ulaznu naknadu te da je godišnja naknada za upravljanje jednaka 0,65% kroz cijelo razdoblje. Imovina člana izračunata je na temelju simuliranih prinosa prema shemi tri potportfelja, agresivni, uravnoteženi i konzervativni, uz ulaganja iz tablice 51. te prema sadašnjim uvjetima i udjelima ulaganja obveznih mirovinskih fondova u navedene kategorije.

Kretanje imovine u slučaju tri potportfelja promatrali smo uz dvije različite dobne sheme, dobne sheme prikazane na slici 46. i dobne sheme uz pomaknute granice prelazaka iz jednog u drugi potportfelj.

Na grafikonu 53. prikazano je kretanje imovine i uplaćeni doprinosi člana u slučaju da do 25-te godine do umirovljenja uplaćuje u agresivni potportfelj, do 10-te godine do umirovljenja u uravnoteženi, a zadnjih 10 godina u konzervativni potportfelj. Usporedno je prikazano kretanje imovine u slučaju da se ulaže prema sadašnjim udjelima ulaganja obveznih mirovinskih fondova.

53. Grafikon: Uplaćeni doprinosi člana obveznog mirovinskog fonda, imovina člana prema shemi potportfelja uz promijenjene granice prelaska te prema trenutnom ulaganju

Izvor: Bloomberg, HANFA

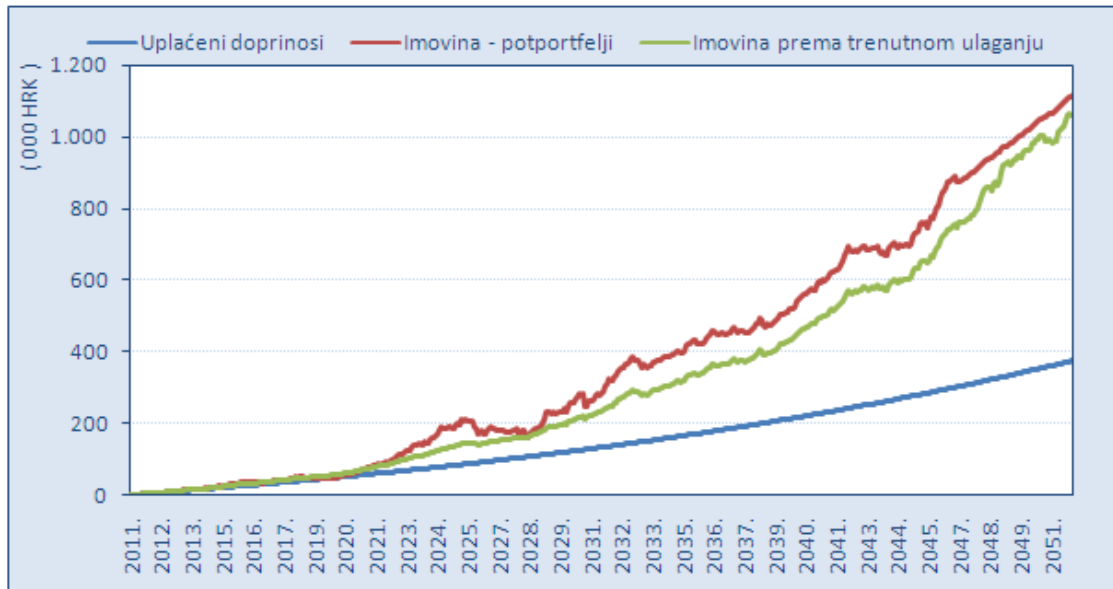
Vidljivo je da je akumulirana imovina člana u 2051. uz ulaganje prema sadašnjim uvjetima viša nego kada bi se imovina ulagala prema shemi tri potportfelja, agresivnog, uravnoteženog i konzervativnog.

Ponavljanjem simulacije 1000 puta dobiveni su prosječni prinosi agresivnog, uravnoteženog i konzervativnog potportfelja, redom 8,2%, 6,1% i 4,2%. Dobivena prosječna imovina uz tri potportfelja jednaka je 992 tisuća kuna što bi odgovaralo mirovini iz II. stupa od 1.224 kuna. Dobivena prosječna imovina prema sadašnjim uvjetima ulaganja jednaka je 1.066 tisuća kuna, odnosno dobivena mirovina iz II. stupa iznosi 1.315 kuna.

U slučaju kada član do 20-te godine do umirovljenja uplaćuje u agresivni potportfelj, do 5-te godine do umirovljenja u uravnoteženi, a zadnjih 5 godina u konzervativni potportfelj (dobna shema sa slike 46.) akumulirana imovina člana 2051. bila bi veća u slučaju tri potportfelja nego akumulirana imovina

prema sadašnjim uvjetima (računato uz iste prinose kao i u prethodnom slučaju). Na grafikonu 54. prikazano je kretanje imovina.

54. Grafikon: Uplaćeni doprinosi člana obveznog mirovinskog fonda, imovina člana prema shemi potportfelja te imovina prema trenutnom ulaganju

Izvor: Bloomberg, HANFA

U 1000 simulacija prosječna akumulirana imovina iznosi 1.109 tisuća kuna dok prosječna mirovina iznosi 1.368 kuna.

Cilj agresivnog potportfelja je ulaganje u instrumente dioničkog tržišta (dionice i dioničke investicijske fondove), uz razumno prihvaćanje rizika koji takva ulaganja nose, osigurati u prvoj fazi trajanja mirovinskog osiguranja potencijalno veći prinos za osiguranike. Upravo iz tog razloga ulaganje imovine agresivnog potportfelja u klasu imovine iz članka 94. točke 2. prijedloga Zakona nema gornjeg cenzusa. Čak i u slučaju negativnih tržišnih kretanja na dioničkim tržištima i posljedičnih implikacija na prinose osiguranika u agresivnom potportfelju, još uvijek bi ostalo dovoljno vremena, kroz ulaganja u uravnoteženom i konzervativnom potportfelju da se ti negativni efekti isprave (uz članak 94.).

Uravnoteženi potportfelj obveznog mirovinskog fonda središnja je faza u trajanju mirovinskog osiguranja. Iz tog razloga i limiti ulaganja za ovaj potportfelj određeni su na način da smanjuju tržišni rizik koji postoji u agresivnom potportfelju, a istovremeno ostavljaju prostor, u slučaju pozitivnih kretanja na dioničkim tržištima, da se članovima osigura kvalitetan prinos prije stupanja u treću fazu

mirovinske štednje, tj. u konzervativni potportfelj. Iz tog razloga je određen gornji cenzus od 40% za ulaganja iz članka 95. točke 2. prijedloga Zakona, koji ostavlja prostor za ulaganje u ovu vrstu imovine, a koji u slučaju negativnih tržišnih kretanja omogućava značajno smanjenje ulaganja u instrumente dioničkog tržišta (uz članak 95.).

Konzervativni potportfelj sastoji se od financijskih instrumenata s fiksnim prinosom (fiksnom kamatnom stopom), kako bi se osigurao stabilan prinos imovine osiguranika u zadnjoj fazi individualne kapitalizirane štednje prije umirovljenja. Stoga je, u cilju smanjenja tržišnog rizika, izlaganje dioničkom tržištu u ovom potportfelju zabranjeno. Kao dodatno osiguranje ulaganja imovine konzervativnog potportfelja uvedena je obveza potpune zaštite od valutnog rizika te najviša vrijednost prosječne modificirane duracije (uz članak 96.).

[Nazad na članak 94.](#)

OGRANIČENJA ULAGANJA DOBROVOLJNIH MIROVINSKIH FONDOVA

Budući da je pored obvezne mirovinske štednje, uvođenjem sustava dobrovoljnog mirovinskog osiguranja omogućeno pojedincu da sam dodatno poveća svoje prihode danom stupanja u mirovinu, smatramo da za ovu vrstu ulaganja nije potrebno uvoditi restriktivne investicijske limite, kakvi su propisani za obvezne mirovinske fondove. Iz tog razloga, u cilju osiguravanja kvalitetnog prinosa za osiguranike, gornji limit ulaganja imovine dobrovoljnih mirovinskih fondova u instrumente dioničkih tržišta je povećan na 60% imovine fonda, a istovremeno, u slučaju negativnih tržišnih kretanja ostavlja se prostor u neograničeno ulaganje imovine u dužničke vrijednosne papire, kao i razumno visok udio imovine fonda uložen u kratkoročne bankovne depozite (uz članak 97.).

[Nazad na članak 97.](#)

SIMULIRANA NETO IMOVINA, NAKNADE I GARANCIJSKI FOND DO 2051. GODINE UZ RAZLIČITE SCENARIJE

U tablici 55. prikazani su scenariji uz koje je rađena simulacija kretanja imovine potportfelja, imovine garancijskog fonda te ulazne naknade i naknade za upravljanje. Kako bi se simulirala i negativna kretanja na tržištu pretpostavili smo u određenim simulacijama da se u toku ovih 40 godina dogode dvije godine s negativnim prinosima. Doprinosi smo projicirali s godišnjim povećanjem od 3% koje bi trebalo prikazivati inflaciju na tržištu. U scenarijima 10, 11 i 12 simulacija je rađena uz prinose dobivene Monte Carlo simulacijom.

55. Tablica: Pregled scenarija uz koje su rađene simulacije

PRINOS NA POTPORTFELJ												
SCENARIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Agresivni	9%	9%	9%	8%	8%	8%	6%	6%	6%	simuliran	simuliran	simuliran
Uravnoteženi	7%	7%	7%	6%	6%	6%	4%	4%	4%	simuliran	simuliran	simuliran
Konzervativni	5%	5%	5%	4%	4%	4%	3%	3%	3%	simuliran	simuliran	simuliran

	IZDVAJANJE ZA GF	ULAZNA NAKNADA
	1%, 1%, 1% doprinosa	1%, 0,8%, 0,2%
	5% upravljačke naknade	0,7%, 0,7%, 0,7%
	nema	nema

*UPRAVLJAČKA NAKNADA: 0,65%

** Negativni prinosi u 2020. i 2021. godini

U sljedećim tablicama prikazani su iznosi imovine agresivnog, uravnoteženog i konzervativnog potportfelja, iznosi garancijskog fonda te ukupno naplaćene naknade uz scenarije definirane u tablici 55. Sve simulacije rađene su pod uvjetima da se svi članovi kreću isključivo po dobnoj strukturi te da se trenutni članovi, koji ispunjavaju uvijete dobnih granica za agresivni potportfelja, raspoređuju u uravnoteženi uz pretpostavku da se 30% članova odlučuje za agresivni potportfelj.

56. Tablica: Simulirana neto imovina u 2051. godini

Imovina 2051.		mil. HRK										
5% doprinosa (uz inflaciju od 3%) -po dobnoj strukturi												
SCENARIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Agresivni	259.602	263.019	264.873	237.184	240.306	242.000	199.452	202.077	203.502	225.881	228.854	230.468
Uravnoteženi	661.250	673.796	674.423	554.843	561.922	565.876	397.435	402.470	405.304	559.207	566.332	570.311
Konzervativni	181.158	186.646	184.555	147.400	149.140	150.160	102.222	103.412	104.126	193.113	195.383	196.692
UKUPNO	1.102.011	1.123.461	1.123.851	939.427	951.368	958.036	699.109	707.960	712.932	978.202	990.569	997.470
5% doprinosa (uz inflaciju od 3%) - 30% u A												
SCENARIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Agresivni	259.602	263.019	264.873	237.184	240.306	242.000	199.452	202.077	203.502	225.881	228.854	230.468
Uravnoteženi	659.751	668.193	672.894	553.622	560.685	564.631	396.637	401.662	404.490	554.916	561.990	565.941
Konzervativni	179.844	181.979	183.217	146.226	147.953	148.965	101.335	102.515	103.222	180.026	182.159	183.390
UKUPNO	1.099.197	1.113.192	1.120.984	937.032	948.945	955.596	697.424	706.254	711.214	960.824	973.003	979.799

Izvor: DZS, HANFA, REGOS

Kao što je vidljivo na sljedećoj tablici udio garancijskog fonda je ispod ili oko 1% ukupne imovine fonda, neovisno formira li se od izdvajanja iz doprinosa ili iz izdvajanja iz naknada za upravljanje te ta sredstva nisu dovoljna da bi nadoknadila gubitak imovine fonda uslijed većih negativnih prinosa.

57. Tablica: Simulirani garancijski fond u 2051. godini

Garancijski fond 2051.												
5% doprinosa (uz inflaciju od 3%) -po dobnoj strukturi												
SCENARIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Garancijski fond	7.592	6.381		7.576	5.601		7.503	4.475		7.615	6.863	
% Ukupne imovine	0,69%	0,57%		0,81%	0,59%		1,07%	0,63%		0,78%	0,69%	
5% doprinosa (uz inflaciju od 3%) - 30% u A												
SCENARIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Garancijski fond	7.611	6.347		7.607	5.668		7.568	4.561		7.616	6.571	
% Ukupne imovine	0,69%	0,57%		0,81%	0,60%		1,09%	0,65%		0,79%	0,68%	

Izvor: DZS, HANFA, REGOS

U tablici 58. prikazani su kumulativni iznosi ukupno naplaćenih naknada od 2011. do 2051. te udio istih u ukupnoj imovini 2051. godine.

58. Tablica: Simulirane ukupno naplaćene naknade do 2051. godine

Naknade 2051.												
5% doprinosa (uz inflaciju od 3%) -po dobnoj strukturi												
SCENARIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ulazna	5.780	4.430	0	5.780	4.430	0	5.780	4.430	0	5.780	4.430	0
Upravljačka	107.615	110.427	109.580	95.623	96.745	97.370	76.634	77.534	78.036	116.072	117.402	118.141
UKUPNO	113.395	114.857	109.580	101.403	101.175	97.370	82.414	81.964	78.036	121.852	121.832	118.141
% Ukupne imovine	10%	10%	10%	11%	11%	10%	12%	12%	11%	12%	12%	12%
5% doprinosa (uz inflaciju od 3%) - 30% u A												
SCENARIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ulazna	5.671	4.430	0	5.671	4.430	0	5.671	4.430	0	5.671	4.430	0
Upravljačka	108.403	109.674	110.380	96.248	97.376	98.005	77.024	77.928	78.433	111.114	112.397	113.110
UKUPNO	114.074	114.104	110.380	101.919	101.807	98.005	82.696	82.358	78.433	116.786	116.827	113.110
% Ukupne imovine	10%	10%	10%	11%	11%	10%	12%	12%	11%	12%	12%	12%

Izvor: DZS, HANFA, REGOS

PREGLED PROSJEČNE IMOVINE I PROSJEČNE MIROVINE PO ČLANU DO 2050. GODINE

U sljedećoj tablici nalaze se iznosi mirovina koji se isplaćuju iz prvog i drugog stupa te ukupna mirovina. Ukupan iznos mirovine sastoji se od djela nastalog iz članstva u I. stupu prije uvođenja novog sustava i od osnovne mirovine koja se računa za godine radnog staža nakon uvođenja novog sustava. Kako se s godinama dio mirovine računat za radni staž proveden samo u I. stupu smanjuje tako se smanjuje i ukupna mirovina iz I. stupa. Prosječna imovina člana računata je prema prosječnim bruto plaćama te je pretpostavljen rast bruto plaća od 3%.

59. Tablica: Iznosi ukupne mirovine u slučaju uvođenja tri potportfelja

		I. stup	II. stup	Ukupno
2020.	Prosječna imovina		115.488	
	Prosječna mirovina (sadašnja vrijednost)	1.912	356	2.269
2030.	Prosječna imovina		278.075	
	Prosječna mirovina (sadašnja vrijednost)	1.597	638	2.235
2040.	Prosječna imovina		624.438	
	Prosječna mirovina (sadašnja vrijednost)	1.312	1.066	2.378
2050.	Prosječna imovina		1.058.244	
	Prosječna mirovina (sadašnja vrijednost)	1.229	1.344	2.574

Izvor: DZS, HANFA, HZMO, REGOS, RMOD

AGRESIVNI POTPORTFELJ – 8% PRINOSA

URAVNOTEŽENI – 6% PRINOSA

KONZERVATIVNI – 4% PRINOSA

Prosječna mirovina člana koji 2050. odlazi u mirovinu svedena na sadašnju vrijednost iznosi 2.574 kuna od čega dio ušteđen u II. stupu iznosi 1.344 kuna.

U daljnjoj analizi prikazana je usporedba neto imovine koja je ušteđena investicijskom shemom s 5, 7 i 10 potportfelja te pripadajuće mirovine. Imovina mlađih članova ulaže se agresivnije te se kretanjem kroz potportfelje, odnosno smanjenjem godina do umirovljenja smanjuje i ulaganje u rizičnije klase imovine. Imovina člana se 5 godina prije umirovljenja ulaže konzervativno. Korišteni su isti predstavnici klasa imovina uz različite udjele u ukupnom ulaganju. Prinosi potportfelja dobiveni su Monte Carlo simulacijom. Na sljedećoj slici prikazani su udjeli ulaganja u pojedine klase imovine za svaki potportfelj investicijskih shema s 5, 7 i 10 potportfelja.

60. Slika: Udio ulaganja pojedinog potportfelja u pojedinu klasu imovine za sheme ulaganja s 5, 7 i 10 potportfelja

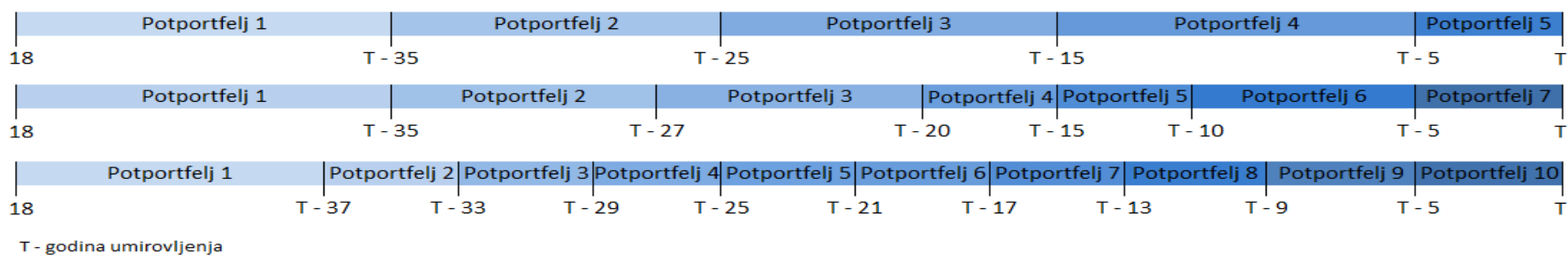
	Dionice	Domaće obveznice	Strane obveznice	Novčano tržište
Potportfelj 1	75%	15%	5%	5%
Potportfelj 2	55%	25%	10%	10%
Potportfelj 3	30%	35%	20%	15%
Potportfelj 4	15%	37%	20%	28%
Potportfelj 5	0%	40%	20%	40%

	Dionice	Domaće obveznice	Strane obveznice	Novčano tržište
Potportfelj 1	75%	20%	5%	0%
Potportfelj 2	60%	25%	10%	5%
Potportfelj 3	40%	35%	20%	5%
Potportfelj 4	30%	40%	20%	10%
Potportfelj 5	20%	45%	20%	15%
Potportfelj 6	5%	45%	20%	30%
Potportfelj 7	0%	40%	20%	40%

	Dionice	Domaće obveznice	Strane obveznice	Novčano tržište
Potportfelj 1	80%	15%	5%	0%
Potportfelj 2	75%	20%	5%	0%
Potportfelj 3	60%	25%	10%	5%
Potportfelj 4	40%	35%	20%	5%
Potportfelj 5	30%	40%	20%	10%
Potportfelj 6	20%	45%	20%	15%
Potportfelj 7	15%	45%	20%	20%
Potportfelj 8	5%	45%	20%	30%
Potportfelj 9	0%	45%	20%	35%
Potportfelj 10	0%	40%	20%	40%

Na slici 61. prikazane su dobne granice prelaska iz jednog u drugi potportfelj za investicijske sheme koje se sastoje od 5, 7 odnosno 10 potportfelja.

61. Slika: Dobne granice kretanja članova po potportfeljima

U sljedećoj tablici dan je usporedni prikaz prosječne mirovine člana koji 2051. odlazi u starosnu mirovinu u slučaju da se njegova imovina tijekom članstva u obveznom mirovinskom fondu ulaže po investicijskoj shemi s 3, 5, 7 odnosno 10 potportfelja. Vidljivo je da je mirovina veća u slučaju investicijske sheme s 3 potportfelja.

62. Tablica: Pregled prosječne imovine i prosječne mirovine iz II. stupa po članu za različit broj potportfelja u 2051. godini

Godina 2051.							
BROJ POTPORTFELJA	Imovina (mil.HRK)	Ukupno naplaćena upravljačka naknada (mil.HRK)	Prosječno uplaćeno po članu	Prosječna imovina po članu	Prosječna mirovina po članu (s.v.)	Prosječna imovina po članu uz ulaznu naknada i izdvajanja za GF	Prosječna mirovina po članu (s.v.)
3	997.470	118.141	379.480	1.163.818	1.436	1.144.114	1.411
5	904.568	120.595	379.480	987.819	1.218	971.095	1.198
7	933.359	123.222	379.480	1.016.327	1.254	999.120	1.232
10	798.374	104.888	379.480	844.365	1.041	830.070	1.024

Izvor: Bloomberg, DZS, HANFA, REGOS

SIMULACIJA UVOĐENJA POTPORTFELJA U OBVEZNE MIROVINSKE FONDove NA PRIMJERU JEDNOG ČLANA

Simulacija je podijeljena na dva slučaja: u prvom slučaju imovina se nalazi u jednom fondu, a udio ulaganja u dionice se u određenom trenutku počinje linearno smanjivati te od početnih 60% dolazi na 0% i tako ostaje do trenutka umirovljenja, dok se u drugom slučaju imovina nalazi u potportfeljima A, B i C koji imaju fiksno određen udio dionica te član u određenom trenutku iz potportfelja A s udjelom dionica od 60% prelazi u potportfelj B s udjelom dionica 30%, te ponovo nakon određenog vremena u potportfelj C s udjelom dionica 0% u kojem ostaje do mirovine.

A) FOND SA LINEARNIM SMANJENJEM DIONICA

Pretpostavljamo da član fonda počinje raditi na svoj 25. rođendan, a u mirovinu ide na svoj 65. rođendan. Član fonda godišnje uplaćuje 5% doprinosa iz svoje plaće (počinje s plaćom od 91 tisuća kuna godišnje), a ona raste 3% nominalno svake godine kroz 40 godina radnog vijeka. Naknade koje se oduzimaju su naknada za upravljanje 0,65% i ulazna naknada 0,8%.

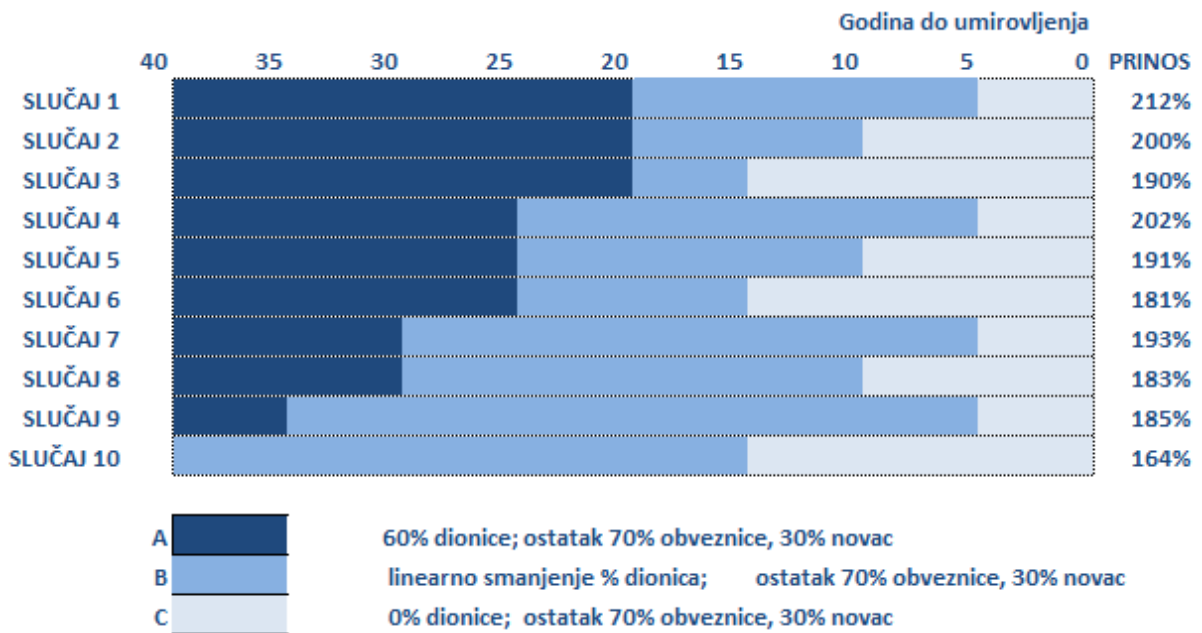
U promatranim slučajevima koji se razlikuju u postotku izloženosti dionicama u određenom trenutku prije umirovljenja definirano je sljedeće:

1. inicijalna alokacija u dionice iznosi 60% (agresivni potportfelj minimalno 60% mora ulagati u dionice).
2. broj godina u kojima se zadržava inicijalna alokacija varira od slučaja do slučaja (0 do 20 godina, budući da član u agresivnom potportfelju može biti najkasnije do 20 godina prije umirovljenja).
3. ciljana alokacija dionica prilikom umirovljenja iznosi 0% (konzervativni potportfelj ne smije ulagati u dionice).
4. ciljana alokacija postiže se najkasnije pet godina prije umirovljenja budući da član najkasnije pet godina prije umirovljenja mora prijeći u konzervativan potportfelj.
5. tijekom razdoblja prelaska iz inicijalne prema ciljanoj alokaciji portfelj se rebalansira na kraju svake godine (ne uzimajući u obzir transakcijske troškove i porez) kako bi se došlo do ciljane alokacije imovine u definiranom trenutku.

Na sljedećoj slici prikazano je deset različitih slučajeva prema kojima je simulirana imovina kao i ostvareni prinosi u pojedinom slučaju. Dio imovine koji nije uložen u dionice raspoređuje se 70% u

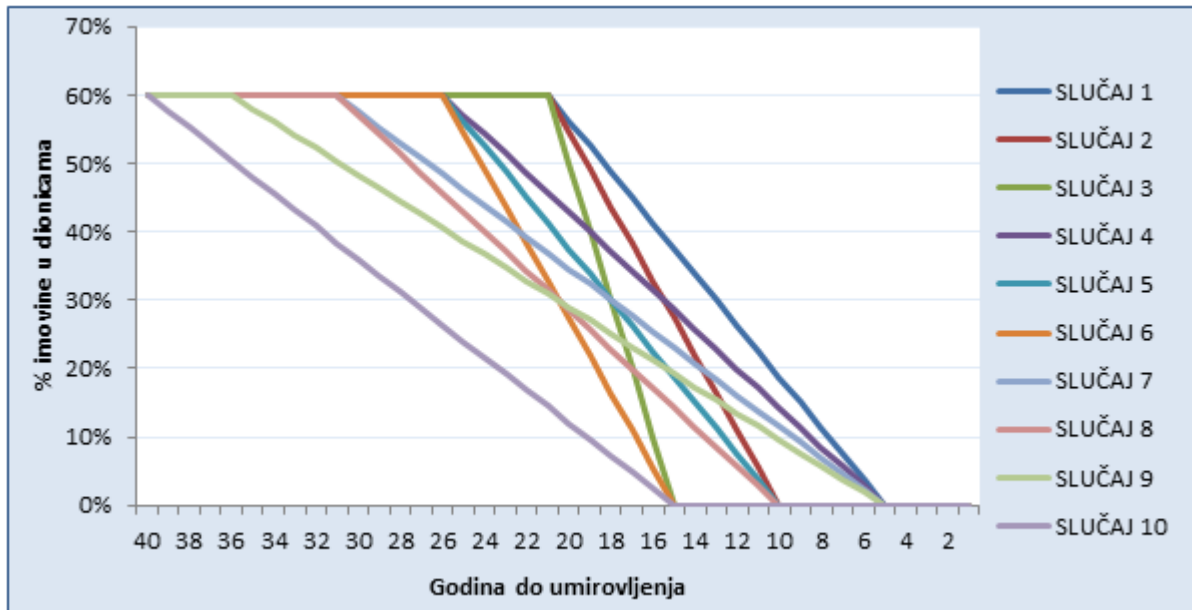
obveznice, a 30% u novac i kratkoročne vrijednosne papire. Prosječni prinosi pojedine klase imovine su pretpostavljeni - za dionice 8%, za obveznice 5% te za novac i kratkoročne vrijednosne papire 4%.

63. Slika: Alokacija imovine prilikom ulaganja u fond s linearnim smanjenjem dionica prema slučajevima

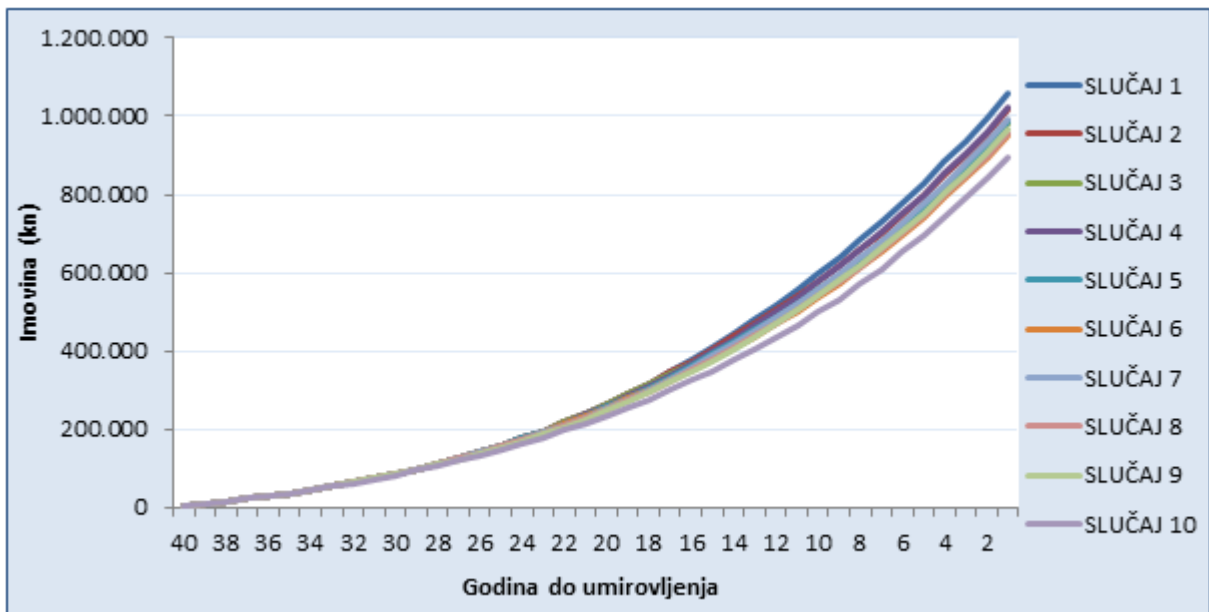
Na sljedećem grafikonu prikazan je udio ulaganja u dionice u pojedinom slučaju. Kao što je i prije rečeno, ovisno o slučaju, udio dionica se od inicijalnih 60% počinje linearno smanjivati te u predviđenom razdoblju dolazi do ciljanih 0%.

64. Grafikon: Ulaganje u dionice fonda s linearnim smanjenjem dionica

Ovisno o gore navedenim slučajevima, kretanje imovina jednog člana prikazano je na sljedećem grafikonu.

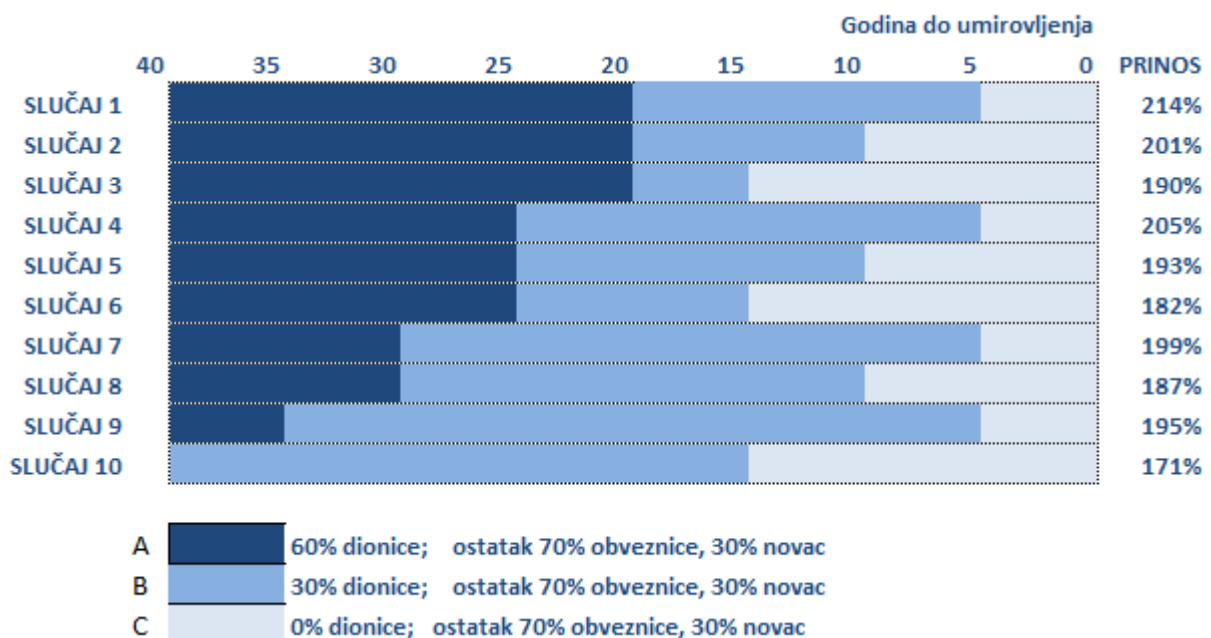
65. Grafikon: Kretanje imovine fonda s linearnim smanjenjem dionica

B) POTPORTFELJI A, B I C

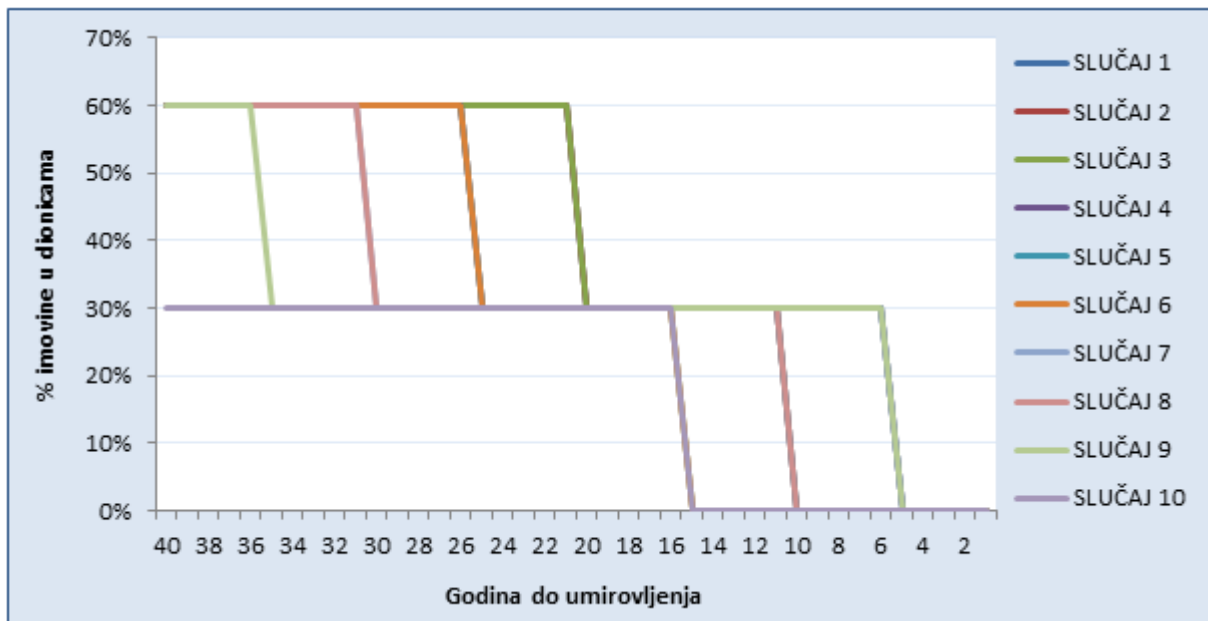
Ulaganje u tri potportfelja jednako je ulaganju kod fonda s linearnim smanjenjem dionica u dijelu ulaganja u potportfelje A i C. Naime, inicijalna alokacija u potportfelju A također se sastoji od ulaganja 60% imovine u dionice, dok je u ciljanoj alokaciji u potportfelju C udio dionica također jednak 0%. Razlika između ulaganja u tri potportfelja i ulaganja u fond s linearnim smanjenjem dionica je u ulaganju u potportfelj B kod kojeg je udio ulaganja u dionice fiksna u slučaju potportfelja i iznosi 30% tijekom cijelog perioda dok se kod fonda u tom razdoblju linearno smanjuje. Konstantan udio izloženosti dionicama u potportfelju B nasuprot linearnom smanjenju u istom razdoblju u prosjeku rezultira većim prinosima. Rezultati su prikazani na sljedećoj slici.

66. Slika: Alokacija imovine prilikom ulaganja u potportfelje prema slučajevima

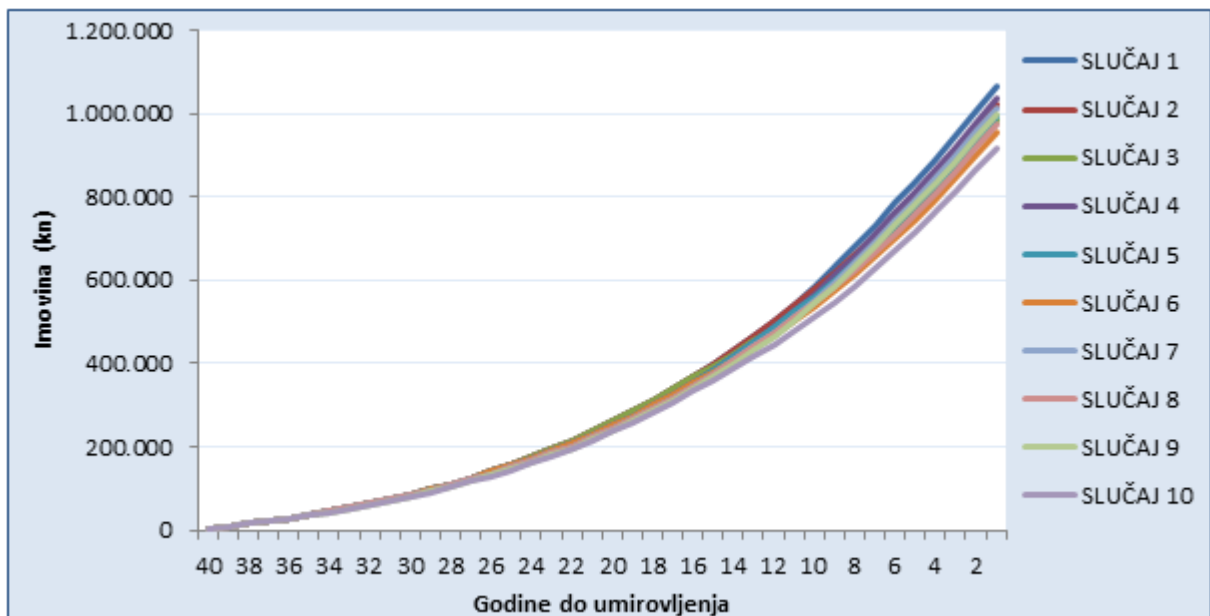
Kretanje udjela ulaganja u dionice u slučaju tri potportfelja po pojedinim slučajevima prikazano je na sljedećem grafikonu.

67. Grafikon: Ulaganje u dionice u slučaju tri potportfelja

Ovisno o gore navedenim slučajevima, kretanje imovina jednog člana u slučaju ulaganja u potportfelje prikazano je na sljedećem grafikonu.

68. Grafikon: Kretanje imovine - potportfelji

Zaključno, ulaganje u tri potportfelja različitih alokacija imovine pretpostavlja veće prinose u odnosu na linearno smanjenje udjela dioničkog portfelja kod fonda s linearnim smanjenjem dionica, jer je nasuprot linearnom smanjenju izloženosti dionicama u potportfelju B izloženost fiksirana, a kako instrument pretpostavlja viši prinos i prinos na cjelokupnu imovinu je veći.

[Nazad](#)

VRIJEDNOST OBRAČUNSKIH JEDINICA POTPORTFELJA OBVEZNIH MIROVINSKIH FONDOVA

(uz članak 79.)

U sljedećoj tablici prikazan je broj članova, neto vrijednost imovine, broj obračunskih jedinica i vrijednost obračunskih jedinica na početku 2011. i 2012. za agresivni, uravnoteženi i konzervativni potportfelj. Najstariji članovi obveznih mirovinskih fondova 2011. godini navršavaju 59 godina od kojih je 480 žena koje u 2012. godine izlaze iz fonda sa navršenih 60 godina. U izračun nije uzeta u obzir izmjena zakona prema kojem se dobna granica odlaska u mirovinu za žene godišnje povećava za tri mjeseca do 65. godine. Pretpostavljeno je da vrijednost obračunske jedinice u 2011. godini iznosi 100 za sva tri potportfelja. U posljednja tri stupca prikazani su članovi koji zbog svoje dobne strukture prelaze iz agresivnog u uravnoteženi, iz uravnoteženog u konzervativni potportfelj te članovi koji izlaze iz fonda. Vidljivo je da 2012. godine iz konzervativnog potportfelja odnosno iz obveznih mirovinskih fondova izlazi imovina u vrijednosti 32 milijuna kuna. Ta je imovina izračunata prema vrijednosti obračunske jedinice konzervativnog potportfelja koja u 2012. godini iznosi 103,19.

69. Tablica: Usporedba obračunskih jedinica za agresivni, uravnoteženi i konzervativni potportfelj

	AGRESIVNI	URAVNOTEŽNI	KONZERVATIVNI	AGRESIVNI	URAVNOTEŽNI	KONZERVATIVNI
BROJ ČLANOVA						
				IZLAZAK ČLANOVA		
2011	347.457	1.212.042	5.585			
2012	385.264	1.221.361	11.359	15.574	6.254	480
NETO VRIJEDNOST IMOVINE						
	NAV 1	NAV 2	NAV 3	IZLAZAK NAV-a		
2011	6.871.779.969	30.071.092.704	337.206.593			
2012	8.746.610.253	38.053.763.408	708.948.451	571.704.025	366.227.938	32.242.404
BROJ OBRAČUNSKIH JEDINICA						
	OJ 1	OJ 2	OJ 3	IZLAZAK OJ		
2011	68.717.800	300.710.927	3.372.066			
2012	82.123.576	359.418.839	6.870.191	5.367.837	3.459.033	312.451
VRIJEDNOST OBRAČUNSKIH JEDINICA						
	VOJ 1	VOJ 2	VOJ 3			
2011	100,00	100,00	100,00			
2012	106,51	105,88	103,19			

IZVOR: HANFA, REGOS

Kad bi pretpostavili da postoji jedna obračunska jedinica na razini fonda članovi koji izlaze iz fonda 2012. bi umjesto svojih 32,2 milijuna kuna dobili 33,1 milijuna kuna što je prikazano u tablici 70.

**70. Tablica: Neto vrijednost imovine članova koji izlaze iz obveznog mirovinskog fonda
izračunata prema obračunskoj vrijednosti ukupne imovine obveznog mirovinskog fonda**

2012	
VOJ fonda	105,95
Izlazak NAV-a	33.104.162
Stvarni NAV	32.242.404

Izvor: HANFA, REGOS

U sljedećoj tablici prikazan je prelazak članova koji zbog svoje dobne strukture prelaze iz uravnoteženog u konzervativni potportfelj te preračunavanje neto vrijednosti pomoću odgovarajućih obračunskih jedinica za svaki potportfelj zasebno. Iz uravnoteženog potportfelja izlazi imovina članova u vrijednosti od 366 milijuna kuna, to jest 3,46 milijuna obračunskih jedinica po vrijednosti od 105,88 odnosno po vrijednosti obračunske jedinice uravnoteženog potportfelja. Ista imovina ulazi u konzervativni potportfelj sa 3,55 milijuna obračunskih jedinica po vrijednosti od 103,19 odnosno po vrijednosti obračunske jedinice konzervativnog potportfelja.

71. Tablica: Imovina članova koji prelaze iz uravnoteženog u konzervativni potportfelj

PRELAZAK	URAVNOTEŽNI 2011	KONZERVATIVNI 2012
Vrijednost OJ	105,88	103,19
Broj OJ	3.459.033	3.548.997
NAV	366.227.938	366.227.938

Izvor: HANFA, REGOS

Iz navedenog je vidljivo da međusoban odnos obračunskih jedinica nije stalan te da ne postoji veza koja bi ih međusobno povezala u jednu obračunsku jedinicu. Imovina članova ne mijenja se jedino ako svaki potportfelj ima zasebno svoju imovinu i svoju obračunsku jedinicu.

[Nazad](#)